

FLORENTIN SMARANDACHE

DESTIN

FLORENTIN SMARANDACHE

DESTIN

Coperta: Mihaela Chirvăsuță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Smarandache, Florentin

DESTIN / Florentin Smarandache

– Craiova: Aius, 2000 (Karma & Petrescu)

248 p. ; 21 cm. (Admitere)

ISBN 973 - 9490 - 28 - X

© Editura AIUS Craiova.

Toate drepturile rezervate.

Adresa Editurii: 1100 Craiova, Bd. N. Titulescu, bl. 46, ap.7

Tel/fax: 051-196136

ISBN 973-9490-28-X

FLORENTIN SMARANDACHE

DESTIN

(nuvele, povești, teatru, eseuri, culegeri din folclor,
interviuri, versuri)

Se dedică istoricului literar nr. 1 al țării,
Ion Rotaru

UN MATEMATICIAN ȘI SCRITOR ROMÂN ÎN EXIL

Profesorul Florentin Smarandache, de la Universitatea New Mexico din SUA, a împlinit 45 de ani în decembrie 1999!

A publicat 38 de cărți în matematică (teoria numerelor, geometrie neeuclideană, logică), filosofie, și literatură (poeme, proză scurtă, teatru, eseuri, traduceri) în română, franceză și engleză.

În matematică există câteva noțiuni numite Funcții, Secvențe, Constante, și Paradoxuri Smarandache incluse în enciclopedii americane. A generalizat logicile fuzzy, intuitiva, paraconsistentă, multi-valentă, dialetheistă la <logică neutrosifică> (numită și „logica Smarandache” în Dictionary of Computing, de Denis Howe, Anglia), și în mod similar a generalizat mulțimea fuzzy la <mulțimea neutrosifică>.

De asemenea, a propus generalizarea probabilității clasice, precum și a probabilității imprecise, la <probabilitate neutrosifică>, definind-o ca un vector tridimensional ale cărui componente sunt submulțimi reale.

În filosofie a introdus <neutrosafia>, o generalizare a dialecticii lui Hegel, care stă la baza cercetărilor sale în matematică, precum <logica neutrosifică>, <mulțime neutrosifică>, <probabilitate neutrosifică>, <statistică neutrosifică>.

În literatură a întemeiat curentul de avangardă numit **paradoxism** prin anii 1980, care are mulți adepți prin lume. Este bazat pe folosirea excesivă în artă și litere a procedeelelor antagonice, antinomice,

contradictorii, oximoronice, paradoxale – făcând o interesantă legătură între matematică, filosofie și literatură. A introdus poemele cu formă fixă: <distihul paradoxist>, și <distihul dual>, inspirate din logica matematică.

Experimente literare a realizat și-n piesele de teatru “Patria de Animale”, unde nu există nici un dialog, iar în “O Lume Întoarsă pe Dos” uzează de permutarea scenelor.

A colaborat la peste 50 reviste științifice și circa 100 reviste literare de pe mapamond.

“SMARANDACHE NOTIONS JOURNAL”

Revistă de cercetare matematică românească în exil. Apare de 10 ani, în limba engleză. Inițial s-a numit SMARANDACHE FUNCTION JOURNAL, ISSN 1053-4792, Vol. 1-6, în perioada 1990-1995. Din 1996 în prezent s-a generalizat în “Smarandache Notions Journal”, ISSN 1084-2810, Vol. 7-11, și se tipărește anual, în format de 8,5 inches x 11 inches, între 225-325 pagini. Este tipărită în Statele Unite de către American Research Press, Rehoboth, Box 141, NM 87322, într-un tiraj de aproximativ 800 exemplare, dar și pe Internet la:

<http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/>.

Materiale spre publicare se primesc pe adresa de mai sus.

Editori: Mihai Perez(M_L_Perez@yahoo.com) în America, iar în România profesorii Vasile Seleacu și Ion Bălăcenoiu de la Universitatea din Craiova.

Are diverși colaboratori și abonați de pe mapamond din: România, Suedia, Franța, Germania, Italia, Bulgaria, Cehoslovacia, Spania, Olanda, Anglia, Rusia, China, Japonia, Bangladesh, SUA, Canada, Australia, Chile, Brazilia, India.

Sunt publicate articole, note, probleme propuse, și recenzii privind noțiuni în matematică de tip Smarandache, precum: funcții, secvențe, numere, constante, paradoxuri, structuri algebrice, geometrii, logică/probabilități/statistici/mulțimi neutrosofice. Ocazional mai sunt inserate și articole de fizică și filosofie.

Este recenzată și indexată de Zentralblatt für Mathematik (Berlin), Mathematical Reviews (Ann Arbor, MI), Computing Review (New York), Referativnyi Zhurnal și Matematika (Academia Nauk), INSPEC Serials and Journals (U.K.), Indian Science Abstracts, Library of Congress Subject Headings (Washington, D.C.), etc.

NUVELE

1-0(?)

„Stadionul «Central» din Craiova... Timp excelent... Aproximativ 50000 de spectatori, veniți și din comunele învecinate...”

Grupuri-grupuri de chibiți se-ndreaptă spre tribunele arhipline, cu table la subraț, cărți de joc și câte-o sticlă de vin ascunsă pe sub haine, prin sacoșe. Mulțimea s-a așezat pe scări, s-a urcat pe blocurile din apropiere, pe tabela de marcaj, pe stemă.

Se aud zumzâind casetofoane cu muzică pestriță (neoficială).

Echipele au ieșit la încălzire cu un sfert de oră mai devreme:

în aplauzele și uralele suporterilor își fac apariția studenții;

publicul își manifestă, cum a făcut-o din totdeauna, simpatia și pentru echipa poliției, pe care o întâmpină cu fluierături prelungi, huiduieli și alte sunete asemănătoare. (Unul își zice în gând: Cum ar fi posibil să ții cu poliția, când poliția te bate, te persecută, te bagă la închisoare...).

„...La microfon Sebastian Domoziță... Meciul a început de circa două minute... Atac furibund al gazelor... Cîrțu driblează, pătrunde în careul advers, încearcă să șuteze... păstrează controlul balonului.... pericol la poarta dinamovistă.... Cîrțu în careul de 6 m... șuuuuuuuu... și mingea iese în aut!!...” Nici măcar corner.

Un reporter, în spatele plasei, fotografiază bocancul drept cu care ratează Cîrțu.

Galeria cântă «imnul național» al Olteniei:

Hai Craiova, hai studenții.

Hai mai dați un gol. (Că tot n-au dat ei nici unul!)

Scorul rămâne în continuare alb. Steaguri albastre flutură în tribunele stadionului. Spectatorii și-au confecționat coifuri din ziare necitite și programe ale meciului.

– Ia de floare, ia prăjite!

– Ia alune-americane!

La Stemă locurile se ocupă cu 3–4 ore înaintea începerii partidei. Șeful galeriei, Ostrovschi, dă tonul:

– Hai Știin-ța!

– Hai Știin-ța!

(Către un spectator de lângă el): Băă, strigi ori nu strigi? Dacă nu strigi, pleacă de-aici!

Șepci în dungi alb-albastre, cu însemnele Universității pe cozoroc, tipă de-ți sparg timpanele. Tribuna e un vulcan în erupție.

– Hai Dinamo! zbiară unul, timp în care o sticlă i se sparge în cap.

Duel inegal de galerii. Pe gazon spiritele se încing.

– HUUUUU!

Arbitrul Séver Drăgulici din Tr. Severin este sévér. Dinamoviștii faultează faultează și iar faultează. Icniri de ură se revarsă din pieptul suporterilor:

– Mă-ce-la-rii! Mă-ce-la-rii!

Conducătorul de joc împarte cu amabilitate cartonașe galbene și roșii jucătorilor din Bănie.

– Huooo arbitru!

Meciul se transmite și la televizor, dar oltenii nu pot sta acasă. Îi cheamă sângele.

Atac al echipei gazde.

– Hai zecarule!

– Pasează cu călcâiul la optar!... Uite-l chiorule lângă tine!

În ziarul local un jurnalist își dădea cu părerea despre întâlnirea de astăzi: *pronostic 1*, indiferent cu cine ar fi jucat Universitatea, putea să vină, chipurile, și Bayern München! La fotbal se pricep toți nepricepții: nea Stan Păpușe, nea Castană, scriitorii, gazetarii... Sună tălângile: ta, ta... ta, ta, ta... ta, taa, taa, ta, ta! Tribunele se ridică în picioare. O «frumoasă» ratare a lui Cămătaru de la numai 5 m!

– Oaaaa...!

Arbitrul dictează corner.

– Hai dracu negru!

– Hai arbitru!!

Semnale de goarnă. «Drapelul național», al Craiovei se agită în bătaia respirației microbiștilor.

– Hei, hei! Hai Știin-ța!

– Hei, hei! Hai, Știin-ța!

Țigănci borțoase ca niște ploșnițe, cu fuste crețe și basmale înflorate, desculțe, cu plase mirosind a semințe coapte.

– Hai băieții, de floare, de dovleac avem! Mari și bune, mari și bune-avem!

Beldeanu reușește să trimită balonul în plasa porții adverse, dar pe dinafară. Antrenorul se zborșește răgușit de pe margine: Asta e lovitură, bă, boule!

„...Au mai rămas de disputat 10 minute din prima repriză. Gazdele atacă în vervă dar oaspeții se apără cu aplomb. Scorul se menține 0-0...”

– Hai, încă un gol până la pauză!

Joc îngrămădit. Liniște în tribună, vociferări pe teren. Soare puternic de toamnă. Bărbații s-au dezbrăcat și fac plajă (cel puțin, dacă fotbal n-au ce vedea). Se ronțăie semințe.

Adolescenți și adolescente haiosi, legați la cap fără să-i doară cu panglici și eșarfe albăstrui peste pletele în vânt, se leagănă la peluză. Tropăituri din picioare.

Echipa Dinamo nu mai faultează: obstrucționează, iar deseori cotonogeste.

Arbitrul fluieră încheierea primei părți de joc.

– Ia-l gardist!

În pauză vocea de ciocârlie și ciocănitoare a Mariei Ciobanu străbate din megafoanele ruginite ale stadionului. Apoi Babilon cu Boney M.

În tribuna oficială stau la umbră ștabi sprîtați și parfumați, «La Stemă» poporul muncitor, sufletul echipei.

Se anunță jucătorii; la fiecare nume spectatorii aplaudă. Rezervele celor două echipe au intrat pe gazon și se dau în spectacol. (Tineretul a jucat în deschidere).

Începe repriza a doua.

– Știin-ța Cra-io-va.

Astăzi vrem vic-to-ri-a!

Oltenii îi încalecă pe dinamoviști în careu. Dinu trage de timp.

– Dinu re-pe-ten-tu! (bis).

Oaspeții trimit mingea la propriul portar.

– La mălai! La mălai!

Lupta dintre studenți și poliție continuă.

Ștefănescu face câteva fente lui D.G. Publicul râde: Hăăă...

Balonul se află la Dudu Georgescu.

– Io-te Dude !... Io-te Du-de!...

– Hai cizmo! (de aur).

Capul lui Tălнар trece pe lângă bară, dar trupul său se lovește de stâlpul porții.

Din nou atac al poliției. Augustin expediază balonul mult peste bara transversală.

– Augustine, la Chitila bă, la oase!

Se spun bancuri pe seama polițiștilor.

Juniorul Craiovei scapă pe contraatac.

– Du-te! Du-te!

– Hai Copilu!... Hai măăă!...

Oaspeții sunt timorați. Șarpele din tribună îi înghite.

– E gol, e gol, e gol, e gol, e gol!

– Gooo-lul! Gooo-lul!

Dinu îl *coșește* pe la spate, ca (Radu) Cosașu.

– Di-nu a-sa-si-nu! (bis)

Arbitrul de linie lasă jocul să continue acordând avantaj echipei Dinamo (e și el om, îi e teamă de poliție).

– Ia uite dromaderu', ia uite ce arată!

(Mai bine zis: ce n-arată!)

– Du-te dracu dom' arbitru, că ești porc!

Cămătaru se lansează într-o incursiune pe tot terenul. Centrul atacant fuge, fuge, fuge după minge și dânsa iese afară.

– Hai racheta!

Donose alunecă fără balon.

– Bă Costică, cazi din picioare ca calul!

....Dominare teritorială a fotbaliștilor olteni. Dinamoviștii practică un marcaj strict, om la om. Ocazii cât roata carului ratate una după alta. Mare aglomerație demografică în careul oaspeților. Atacanții încearcă să pericliteze poarta lui Eftimescu. Pasă la interceptie lui Crișan. Mingea

este trimisă în adâncime pe extrema dreaptă. Crișan încearcă o pătrundere prin zidul apărării, talonat de un fundaș lateral dinamovist. Izbutește să pătrundă, dar fără minge; mingea a ieșit în aut de poartă...“.

(Crișan, omul care a trecut prin zid).

– Hai Marcule, ieși de la umbră!

– Hai aripele!

Suporterii mai speră în revirimentul formației favorite, susținută frenetic.

„...Degajare oarbă a lui Tevi. Beldeanu interceptează și transmite o pasă cu (d)efect. De câteva minute bune inițiativa aparține gazdelor, care însă nu pot să concretizeze pe tabela de marcaj... Un nou atac pozițional. Negrilă înalță balonul la marginea careului de 16 m, dar tușierul semnalizează ofsaid. Și dinamoviștii scapă cu fața curată...“.

(Craiovenii nu știu că legile țării nu permit să înscrii gol echipei Dinamo)

Publicul protestează la orice decizie a arbitrilor, protestează chiar și când arbitrul greșește.

Antrenorii și masorii celor două echipe au scos la încălzire pe marginea terenului câte un jucător-rezervă. Se așteaptă ca balonul să iese afară din joc pentru a se efectua înlocuirile scontate.

– Schimbă mai bine arbitrul!

Execuție tehnică spectaculoasă a lui Balaci.

– Ilie pe fason!

Irimescu dă cu stângul în dreptul. Luft de o rară frumusețe!

– Bă bolovane bă, dai din umeri, ai?

Eftimescu repune balonul din colțul careului mic (cu concursul arbitrilor de linie). (Observatorul federal închide ochii – i-a intrat o geană în ochi). Cronometrul stadionului indică ultimele 15 min. ale partidei.

Presiune crescândă a echipei Universitatea. Poliția intervine împrăștiind manifestația. Se execută lovituri libere într-o zonă ocupată de dinamoviști.

Aparate de radio date la maxim transmit meciurile etapei a VIII-a din cadrul primului tur al Diviziei A la fotbal.

Ritmice, cadentate, bătând din palme, galeria reîncepe:

– Știin-ța! Ta, ta, ta!

– Știin-ța! Ta, ta, ta!

Mucuri de țigări pe jos, scuipături, coji de semințe, bilete rupte, cioburi de sticlă, hârtii vrașițe...

Ofensivă susținută craioveană, apărare supraaglomerată
bucureșteană.

– O le o le o le ooo!

– O le o le o le o!

Deposedere dură prin alunecare a lui Cheran.

– Huo pensionare!

Cămila de Sătmăreanu aruncă mingea în tribune.

– La măciuci, băăă!

Repunere de la margine în favoarea echipei albaștrilor.

– Hai, mișcă! Mișcă!

„...Ungureanu preia balonul. Acțiune personală a lui Geolgău scăpat de sub supravegherea apărătorului advers. Țesături de mingi la mijlocul terenului. Centrare înaltă (lumânare) în careul bucureștean. Eftimescu plonjează incredibil pe lângă balon, în aplauzele spectatorilor. Cămătaru înscrie... Goooooool!...“

Vacarm pe stadion, bucurie de nedescris, petarde aruncate în teren, sirene șuieră, se aprind torțe din suluri de hârtie cărora li se dau foc. Vulcanul a erupt. Și eu mă simt mai juvete ca niciodată, și sufletul meu cuprinde întreg stadionul. Mă-nalță ca pe o mare.

„...Gh. Minoiu, mă auzi?... consemnați modificarea de scor la Craiova: din minutul 79...“

Dar nu se mai înțelege om cu persoană.

În tribună se comentează că F.R.F.-ul s-ar putea să nu omologheze golul, deoarece a fost marcat prin surprindere, pe când formația dinamovistă era prinsă pe picior greșit.

Meciul se reia de la centru în nota de tatonare a terenului de către echipa oaspete. Universitatea ține cu dinții de rezultat. Intră în funcțiune mașina de pase a oltenilor. Arbitrul Drăgulici își consultă cronometrul (să nu fie cumva bolnav). Și... fluier final:

fiuuu! fiuuu! fiuuu!

Jucătorii se îndreaptă spre cabine.

23 septembrie 1979 (1986)

(Citită în Cenaclul „Apoziția“, München, R.F.G., de actorul dramatic Ștefan Pisoschi, la 26 mai 1989. Președintele cenaclului: George Ciorănescu.

Publicată în „Lumea Liberă“, New York, Anul Unu, Nr. 48, Sâmbătă 2 septembrie 1989, p. 28–9).

GIONI

Trecuse cu mult de miezul nopții... Cerul era înnegurat și pe bolta sa întinsă nu se zărea nici o stea. La „Hanul doctorului“ încet-încet se așternea liniștea. Câțiva stropi mici de apă prevesteau o ploaie mărunță... Mijea a toamnă.

Dinspre han, zgomote anapoda de pași și o trântitură metalică de ușă.

– Să nu vă mai prind pe-aici! răzbătu puternic glasul ospătarului care, după ce strânsese fețele de mese, așezase scaunele întoarce deasupra meselor, măturase și strânsese cioburile de pe jos, ieșise cu mătura în amenințarea celor plecați.

Aceștia nu răspunseră... Erau obișnuiți cu asemenea scene... Siluetele lor se depărtau în noapte și dispăreau pe rând în bezna care devenea stăpână...

– Mergem cu mașina? întrebă cel cu barbă, gândindu-se că până în oraș mai au șase kilometri.

– Altfel nici nu pot! zise „Gioni“ clătînându-se.

– Bine, dar... vru să intervină Sonia...

Băieții se priviră și râseră numai pentru ei. Erau de mult amici și avuseseră multe aventuri.

În seara asta Gioni trăsese zdravăn la măsă și îl apucase o durere cumplită de burtă, capul simțea că-i plesnește. Își jură că n-o să mai pună strop de alcool în gură, dar nu era primul lui jurământ. Minte îi mergea aiurea și gânduri negre îi întunecau ochii mari, verzui; de la un timp „Bătrânu“ mirosise ceva și încerca foarte diplomat să afle, făcând pe naivul îl descosea, dar băiatul căuta să mascheze cât mai bine. Când

pleca de – acasă, Babalăcu tocmai îi cotrobăia sertarele” cât o să dureze jocul asta? socotea Gioni: dacă descoperă sertarul din spate... Poate n-o fi scotocit acolo, încercă el să se liniștească”. Îl văzuse răscolind printre lucruri, dar s-a făcut că nu-l interesează, încercând să mimeze o nepăsare.

Acum aerul rece, de noapte, îl mai înviora. Pe umeri îi cădeau vâlvoi, în șuvițe cleioase, de un negru murdar, pletele rămase de pe vremea studentiei. Căuta să meargă drept, dar picioarele îi erau de ceară.

În dreapta lui, duhnind de băutură, se târa „Bărbosu”, un ins necioplit, ciolănos și mai înalt decât el, cu părul creș atacat de chelie în părțile laterale; o cămașă roșie în carouri, închisă doar cu un nasture, care lăsa să se observe pieptul său păros și ars de soare, atârna la spate peste blugii peteciți și tociți a căror marcă „Brooklin” abia se întrezărea.

Se sprijineau unul pe celălalt și mergeau anevoios. Capetele grele se bălângăneau ca niște pendule. Ici, colo se opreau ținându-se de un pom sau un stâlp ca să nu cadă. După ce se orientau, ridicând puțin privirea, porneau iar anemic. Uneori se împiedecau în saboți și atunci mârâiau urât printre dinți. Erau oameni ai cărciumilor și bufetelor, ai cafenelelor și localurilor de noapte.

La câțiva pași în față, și mai lateral, mergea zgribulită de frig Sonia, întorcând din când în când privirea cețoasă după cei doi. Șoldurile mari și picioarele groase care sprijineau un corp mătăhălos îi accentuau mersul apăsător, mai mult bărbătesc. Părul șaten, pieptănat cu cărare și prins în față cu o clamă îi acoperea gulerul bluzei; blugii înmuiați de ploaie deveniseră mai scortșoși.

Ajunseră la lac. De partea cealaltă a lui, înșirate de-a lungul străzii, luminile neanelor se reflectau firav pe suprafața neagră-verzuie a apei. Ploaia nu contenise; picăturile dese de apă cădeau în linii paralele și se spârgeau de asfalt sau erau înghițite de gura murdară a lacului.

Gioni și Bărbosu erau uzi learcă. Apa li se prelungea ușor pe frunte, pe nas, pe fețele lor cutate, îmbătrânite. Uitaseră de Sonia care, udă până la piele, pășea la fel de stângaci ca ei.

Primul își aduse aminte că de dimineață venise cu Mercedesul lui la ștrandul de la aeroport unde-l găsisse pe bărbos cu o tipă, apoi se duseseră la lac... dar nu știa unde parcase. Încercă să-și amintească: ...pe urmă au plecat toți la han... Îi treceau prin cap tot felul de gânduri. Dar și le alungă repede.

Clipocitul stropilor de ploaie se rărise și, după un scurt timp, sunetul cadentat al lor se opri. O bucată de vreme băjbăiră prin împrejurimi. Pe o alee, ce dădea în șoseaua principală, mașina își aștepta stăpânul. Rămăsese singură. Îi pândi o bucurie nebună. Gioni își căută cheile prin toate buzunarele până le găsi. După mai multe încercări nereușite, deschise. Se urcă chinuit la volan. Lângă șofer se așează Sonia, iar în spate, pe amândouă scaunele, se trânti cât era de lung Bărbosu; vru să se ridice sprijinindu-se în coate, dar nu cu destulă forță. Își adună puterile, pe care le mai avea, și se rezemă cu umărul de ușa din stânga. Buzele îi atârnavu blegi și toată figura sa trăgea în jos. Își cufundă din nou capul în plușul unuia dintre scaune; picioarele îi rămaseră răjghinate pe celălalt, ținând ușa deschisă.

Strada urca o pantă ușoară și ocolea la dreapta. Șoferul porni motorul. Huruitul înfundat îl asurzi, iar aerul coclit din mașină îi aduse aminte de durerea de cap: drumul începu să se strâmbe, iar copacii să se învârtască în jurul lui. Îi apăru în față Bătrânu zicându-i batjocoritor și rece „crezi că nu știu, ai“? Puse capul pe volan. Se gândi s-ajungă cât mai repede. Șoseaua asta i se părea imens. Ridică din nou capul. Lângă el, Sonia cucăia, din spate se auzeau sforăituri prelungite, înecate de câte-o tuse tabacică. Încercă să se liniștească. Aprinse o țigară. Nu mai avea decât „Carpați“, cele două pachete de Kent le fumase cu Bărbosu și Sonia. Trase puternic un fum în piept și-l dădu afară rotocoale. Puse țigara în gură. Apăsă accelerația până la podea; mașina smuci și porni glont... era în viteza a patra... Speriat, cu piciorul drept frână brusc; ușa din spate trosni cu toată puterea și se închise. Sonia tresări. Zdruncinăturile mașinii o ameteau.

– Ce e? Ce e? bâigui prin somn Bărbosu, adunându-se de pe jos. Șoferul nu putea să răspundă. Nici nu încercă. Cu ochii mari și gura fără țigară, trecu în viteza întâi și viră la dreapta. În lumina galbenă a neanelor asfaltul părea o fâșie nesfârșită care se întortochea în toate chipurile. În fața lui obosită de nesomn, cu cearcăne adânci și negre, totul părea neobișnuit de monoton, absurd: stâlpii înșirați unul după altul, casele aliniate ca mărgelile... și liniște, o liniște de te băga în mormânt. De câte ori nu străbătuse el acest drum? Știa fiecare casă, număruse și stâlpii. Se orienta cu ochii închiși.

Mașina mergea încet... Se pomeni moțâind. Mâinile se lăsau cu toată greutatea corpului pe volan. Ochii îi erau pe jumătate închiși. Se

sforță să-i deschidă ...Horcăitul bărbosului îl enerva. Vroi să-l scoale ca să fie ținut de vorbă și să n-adoarmă la volan. Dar în zadar...

Va reuși s-ajungă întreg acasă?

Pinti lung înainte. Privirea i se pironi în gol... Dormea cu ochii deschiși.

În depărtare, înșirate ca niște baloane, se arătau luminile orașului.

Mașina se umpluse de o duhoare grea. Firicele de fum băteau prin aerul închis. Se înfundă... jură, ca și până acum, că n-o să mai fumeze niciodată. Gioni căuta să-și țină capul drept și fruntea înainte. Deodată, avu un șoc. În fața lui, la două sute de metri de la intrarea în oraș, un polițai. Se trezi de-a binelea. Se gândi: „să opresc, să nu opresc,...“. Îl trecuseră fiorii. Se-apropia încet. Se frecă la ochi ca să-l vadă mai bine, dar nu văzu nimic. Se frecă din nou la ochi și iar nu văzu nimic. Răsufală ușurat. Trase geamul în jos și un aer umed și proaspăt îi răcori obrazul. Se simțea mai bine.

Intră pe Calea București. La o intersecție mașina opri. Bărbosu locuia prin apropiere la o mătușă pensionată. Trăiau amândoi din pensia ei; el nu lucra nicăieri; amâna de azi pe mâine și biata mătușă, fiindu-i singurul nepot, îl tolera.

Gioni mormăi plictisit:

– Hai, valea! Și-l privi încruntat pe cel cu barbă, care dormise până atunci.

– Stai, vere! morocăni acesta coborând bezmetic, cu picioarele împiedicate.

– Hai Sonia, adăugă, nu cobori? și deschise ușa dinspre ea.

– Eu cobor în centru, răspunse calm aceasta.

– Auzi, gagicuțo, vrei să rămâi cu mucosul ăsta? continuă Bărbosu, trăgând de ea.

Fata se opunea, Gioni privi o clipă nedumerit. În definitiv, de ce „mucos“? Că era cu câțiva ani mai mic decât el!? Îl crezuse prieten... om de gașcă... Și acum el... pentru o fustă... Simțindu-se ofensat, replică:

– Plimbă ursul! și inopinant trase înăuntru fata care era pe jumătate afară.

Bărbosu lunecă și căzu pe spate.

– Vezi că-ți cârpesc una de te las lat! răcni către șofer cu vocea lui hodorogită.

Se repezi la el în mașină pe ușa din spate. Răsunară câteva lovituri scurte. Sonia scoase un țipăt ascuțit. Se auziră înjurături. Șoferul accelera

și mașina porni brusc. Cel cu barbă avu timp să se-arunce afară. Căzu rostogolindu-se și rămase cu privirile după ei. Ochii îi fulgerau de mânie. „Mi-a suflat-o!” își zise.

Ușile clămpăniră strident, în timp ce mașina își continua grăbit drumul. Fata bălbâi ceva. Gioni nici nu catadicsi să răspundă. Îl auzi pe bătrân, „așa-ți trebuie, dacă te-ai înhăitat cu de-ai ca el!”.

Curând simți un lichid cald pe frunte – prelungindu-se pe buze.

Sonia scoase din geantă o țigară – Marlboro – și începu să fumeze calm, tacticos. Până în centru vorbi tot timpul. Îi spuse că e studentă la București și-i place muzica; a înregistrat la GRUNDING-ul ei formațiile ABBA, BONEY M, BEE GEES...

Șoferul n-auzeau. El tăcea mereu. Nu-l atrăgea nimic la această masă informă de carne. Se luptă cu o durere usturătoare pe care căuta s-o ascundă cât mai mult.

La ora trei era în pat. Orașul rămăsese pustiu și numai foșnetul vântului mai dăinuia stricând parcă tulburătoarea liniște a nopții.

În camera în care dormea Gioni era o dezordine perfectă. Cărțile de joc ungurești cu femei sexy stăteau într-o grămadă neorganizată pe masă, printre sticlele goale sau pe jumătate pline cu Coniac și Bitter. Răsunau înfundate hârâiturile respirației bărbatului care dormea cu gura căscată. Mâna stângă îi atârna moale, pe lângă pat, iar de sub pătura slinoasă, arsă de scrum, ce atârna jumătate pe covorul jupuit și îmbibat de praf, ieșeau niște picioare flocoase și negre. Lângă pat un casetofon rablagit, iar pe jos pachete și mucuri de țigări. Pe o noptieră apropiată, scrumiera murdărită de tutun și îmbăcsită cu chiștocuri mucegăite răspândea un miros urât de mahorcă.

Frigul îl năpădi. Se-nținsese puțin, după care se chirci în pătură. Pe un scaun mai lângă fereastră își pusese claie peste grămadă îmbrăcămintea; nădragii îi aterizau pe jos. Țoalele astea erau pentru el haine de purtare și de sărbătoare, haine pe care le freca în fiecă zi. Întrevederea cu Bătrânu îl obseda. „O fi aflat”.

– Nelule, se auzi glasul străin al maică-si, scoală-te dragă și bea-ți cafeaua! Nelu se mai întinse o dată, căscă somnoros și se întoarse pe partea cealaltă. Maică-sa zgâlțâi de el:

– E târziu Nelule, și avem treabă. Ne vin musafirii.

– Lasă-mă doamne-n pace! îngână băiatul.

Telefonul din camera vecină țârâi brusc de câteva ori. Maică-sa alergă într-acolo. „Alo?“... „Da!“... „Da, imediat!“... Se auziră pași. Nelu își dădu seama că este căutat. Deschise ochii înclieiați. Într-o vitrină a bibliotecii din față, râdeau colorate sticle de Scotch-uri, whisky, Cherry-Wine, Johnny Walker... și ambalaje de Kent, Marlboro, Pall Mall... I se păru că râd de el și-l batjocoresc. Deasupra, ceasul de masă ticăind grăbit arăta orele amiezii. De la o vreme Gioni se culca la ore mici și se scula la ore mari. Ridică încet capul ca să nu amețească. Gura îi lăsase un gust amar, leșietic de țigări, amestecat cu salivă. Se duse în slip, mergând încă buimăcit de somn și hirsut. La gândul că ar putea fi Jeni, ultima sa cucerire, se înveseli. Bucuria însă ținu o clipă până recunoscu la celălalt capăt al firului vocea bărbosului:

– Vezi că te calc deseară!... Lingem câte o bere și mergem la o partidă de poker!...

Gioni închise. Știa că Bărbosu le trișează și vroia să-l ia de fraier. „Nu mai are loveli, gândi Gioni, fiindcă-l concurează țiganii la speculă“.

Telefonul sună din nou, dar nu mai răspunse. Se duse în camera lui. Avea capul încetoșat și făcea efort cât mai puțin ca să nu-l clatine. Se prinse de bibliotecă, de masă și, în cele din urmă, tăbări în pat. Stătu o perioadă nemișcat. În urechi îi suna confuz banda de la magnetofon:

„Shey, shey, shey signora...“ și murmurul peștriț și hodorogit al vocilor lor:

„Și-altă dată, și-altă dată.

O s-o facem, facem și mai lată!“

Închise ochii să mai doarmă puțin. Văzu un amalgam de culori în care predominau pete roșii, care dispăreau într-un fond negru; culorile se amestecau între ele și se separau iar.

Forță ochii. Se văzu într-o cârciumă bând pe nerăsuflăte o sticlă de bere în urma unui pariu cu bărbosul. Își aminti că acesta îi rostise ironic:

„Bravo Gioni, ai s-ajungi departe!“

Și într-adevăr, ajunsese departe de visurile lui. De când îl extramatriculaseră o ținea întruna în chefuri. Își îneca supărarea, obișnuia el să spună. Imagini din viața lui se succedau episodic în minte. Vru să se ducă la baie; săltă mahmur capul, dar simți o amețeală răbufnind din noaptea trecută; mâțele i se întoarseră pe dos; vomită, stropind pătura, covorul... Se mai ușură; cu picioare nesigure ajunse la baie. Se holbă la oglindă. Arăta bătrân. Încercă să rânjească arătându-și dinții cariati, și

galbeni de tutun. Ciompi mari și rari înfipti în fața-i unsuroasă îi ieșeau din barbă. Arăta ca un hippy. Uitase să se mai radă și să se spele. Începu să se scarpine tare cu amândouă mâinile în cap. Era într-o stare lamentabilă. „Nu, nu se mai poate o astfel de viață!” se zgâi el la cel din oglindă.

Își făcu „toaleta” care consta din câteva flegme scârboase și răgăituri tari, aruncă de două ori cu apă pe ochi și intră din nou în cămară. Îl năpădi un aer bolnav. Mirosea toată casa, de parcă ar fi fost udată cu alcool până-n temelii. Își ținu puțin respirația. Intrigat, izbucni într-o furie nebună și sparse zgomotos sticlele de pe masă. Căzu lat în pat.

Din camera cealaltă se auzi vocea groasă și răgușită a tatălui, un bătrân rotofei cu mustăcioară subțire, care i se adresă pe un ton zeflemist:

– Domnu’ Neluț, poți mata să-mi spui unde-ai fost azi-noapte?

Nelu replică scurt:

– Ce te bagi dumneata!“ Se vede că s-a-ntâmplat ceva!“ , medită el.

– Dar, reluă ironic tatăl pufnind din țigară și privindu-l prin fumul dat pe nas, văd că ai ochiul colorat!?

– Vezi-ți, domne’, de treaba dumitale! răspunse cu vechea formulă băiatul. „Babacii ăștia își bagă nasul în toate“, gândi.

– Și de mizeria asta din cameră ce-ai de zis? se răsti taică-su la el și-i apărură două firișoare umflate în dreptul tâmpelor.

Gioni știa că bătrânului îi sare repede țandăra. Cuteză să îndruge, văzând că îi caută nod în papură:

– Asta e camera mea și fac ce vreau! Sunt major!

Bătrânul se-nnegri.

– Daaa? și-i fulgeră una.

Gioni îl scrută cu privirea; vru să-l ia de piept și să-l azvârle era mai solid ca el, dar se opri la timp.

– Dacă ești major, poți să lucrezi!!

Uraganul se dezlănțuise...

Băiatul roșise ca racul și rana de la buză i se deschise... Așadar Bătrânul descoperise.

– Vasile, ce-aveți dragă? interveni un glas de femeie.

Spiritele se calmară...

În mirosul nesuportat al camerei – Gioni boli toată ziua, cu ligheanul lângă pat. Îi era silă de sine.

De la o vreme rudele și vecinii se uitau pieziș la el, încât se rușina să mai dea ochii cu cineva.

Jeni oare de ce nu-i telefonase?

Era singura fată la care ținea cu adevărat. Dar ea văzuse ce om e! Băiatul ar fi vrut să-i recâștige încrederea.

Îl mustra conștiința și se simțea un ingrât. Nu voia să mai audă de nimeni; toată noaptea avu insomnii...

Nu după multe zile Gioni intra pe poarta fabricii...

Pe bărbos nu l-a mai văzut. Într-o zi a primit o scrisoare de la Constanța, se angajase marinar.

GEAMANTANUL VERNIL

De câteva minute, sosise cu un tren din străinătate, o doamnă îmbrăcată într-un pardesiu gri. Mergea grăbită spre Biroul de informații strecurându-se cu atenție prin puhoiul de lume din Gara de Nord spre a nu se „șifona“. Purta în mână un geamantan vernil, pe care-l balansa frecvent, înainte și înapoi, din mersul săltat al picioarelor. Fața îi zâmbea albă prin pudra obrazilor și roșul buzelor.

Nae Pomaru se uita curios la lumea din jurul lui, plimbându-și ochii spălăciți pe veșmintele trecătorilor și încercând să audă vocea crainicei prin megafonul hodorogit al gării. Își uitase pe el costumul, fără vârstă și culoare, târându-și persoana apatică prin agitația peronului. Asculta ritmul lent al pașilor pe betonul incins. Din când în când se mai împiedica și-ntorcea capul cerând mecanic scuze, dar mai ales încurca pe alții care îl priveau când sadic, când sarcastic. Căuta să aibă drumuri în linie dreaptă, dar cu cât mergea mai repede, cu atât șerpuia mai mult printre călători.

– Băă, mai faci? se răsti un copil, în haine slinoase, la altul mai mic, ținându-l de piept cu mâna stângă și smucindu-l.

– Nu mai fac.

– Bă, mai faci ori nu mai faci?

– Să mor dacă mai fac!

Pomaru studia fiecare om care trecea, încercând impresia primului moment.

Un țigan, cu mustață răsucită și lungită după colțurile gurii, lipăia tașoș, curgând după el zdrențele, o nevastă și o droaie de copii. Cel

mic, gol cum era, rămânea în urmă atrăgând vocea deosebit de groasă a bulibașei:

– Jă la căruță, că te mîncă urșii!

Țigănușul alerga tont, cu piciorușele desculțe și rahitice, pline de smocuri cu carne fragedă.

Pomaru rămăsese, fără să vrea, cu privirea după el. Imagini obscene i se întruchipau în mintea cețoasă.

Lângă el, doi țărani zdraveni, cu sângele ieșit în obraji, mirosind a ceapă și pământ proaspăt, negru, păreau senini. Aveau în jurul lor o mulțime de papornițe, saci plini și un aer sănătos.

Lângă el, doi țărani zdraveni, cu sângele ieșit în obraji, mirosind a ceapă și pământ proaspăt negru, păreau senini. Aveau în jurul lor o mulțime de papornițe, saci plini și un aer sănătos.

– Cum o fi piața la Arad?

– Anu trecut în vrămea asta, era goală, cum am dăscăreat, cum am tărminat.

Nae nu se pricepea la comerț. Urmărea acum doi cerșetori care își târșeau picioarele betege, părând împreună un om și o jumătate. Cel bătrân cu o barbă albă, figură blajină trăgea pe celălalt, cocoșat mergând aproape în patru labe.

– Dumnezeu să vă miluiască!

Întindea mâna tremurând spre oricare îi băgau în seamă cu privirea.

– Milă pentru omul care nu vede soarele!

Pe Nae îl scârbeau; se bătu cu palmele peste buzunarele prea lungi ale pantalonilor, după câțiva crăițari. Nu avea nici pentru el; căta să pună în mâna bătrânului cât mai puțin.

Era aiurit, cu gândul la femeia care nu mai vine.

– Ai un foc? îl întrerupse pe băietanul obraznic care-l privea pe sub cozorocul șepcii.

– Nu, dădu indignat din cap.

Dintr-o jachetă jerpelită, făcută din material de blugi, tipul scoase un pachet de Kent și îl arătă, ferindu-l de lumina zilei.

– Vrei țigări străine?

– Nu fumez, zise încet și cu frică Pomaru, privind apoi cum insul se furișează tiptil și se pierde în mulțime.

Mai departe. hărmălaie: răsete tumultoase... pauză... răsete tumultoase... O grămadă de băieți și fete care, după pletele și îmbrăcămintea

soioasă, păreau a fi studenți gălăgioși, puși pe glume, erau încărcăți cu schiuri și rucsacuri doldora peste hanoracele scortçoase.

Indivizi cât mai feluriți se perindau pe lângă el. Năclăit de căldura verii, se opri în fața unui chioșc de răcoritoare. De ce n-o veni? privea în gol, iar în fiecare femeie care apărea căuta s-o vadă.

Aerul era îmbâcsit de un amalgam de mirosiri, peronul plin de bagaje și mișunând de lume.

De sub pardesiul gri, desfăcut la toți nasturii, doamna pășea mărunț, apăsând cu grijă pe tocurile înalte, croind drum pe peron, urmată la câțiva metri de un domn solid și înalt, cu un geamantan mare, care coborâse din același tren.

Domnul părea că profită de breșa deschisă de doamnă, ca de albia unui râu ce despică munții.

Crainica anunță repetat, cu o voce politicoasă, plecările și sosirile, după un semnal muzical.

– ...Vă rugăm coborâți din vagoane, numai atât putea auzi.

Pomaru, prăfuit pe haine, cu pantofii nefăcuți cu cremă de când îi luase, nădușise, iar sudoarea i se amestecase cu unsoarea de pe față. Uitase că nu mâncase la prânz și se mira cum de îi este foame.

Într-o cămașă albă cu mânecă scurtă și obrazul proaspăt ras, domnul cu un geamantan mare și dichisit, trecu pe lângă el. Voia să se creadă că e calm, concentrat numai asupra greutății geamantanului.

„Ce prost e și ăsta, să se care cu ditamai cufărul după el!“ gândi Pomaru privindul lung. „Ce marafeturi o avea în el? Eu când plec undeva nu-mi iau toate prostiile cu mine!“

În următoarele secunde Pomaru fu martorul unei întâmplări pe care n-avea s-o uite niciodată.

Doamna cu pardesiul gri lăsă geamantanul jos și se duse câțiva pași în îmbulzeala de la ghișeu. Văzu pe domnul cel masiv cu „valiza“ lui cea neagră, cu încheieturi metalice și destul de sofisticată lângă al ei.

Cu sânge rece, ca și când totul ar fi fost firesc, acesta apăsă un buton, partea de jos a geamantanului mare se deschise și-l înghiți pe cel mic.

Pomaru încremeni. Un timp rămase pironit locului. Totul se petrecuse uimitor și repede, ca un lucru normal.

Stăpân pe sine, domnul cu geamantanul stătu pe loc, părând că așteaptă pe cineva. Pe față nu i se citea nici o încordare.

Peste câțva timp, doamna cu pardesiul gri, după ce căută cu privirea locurile, înmărmurită începu să strige și să se jeluiească:

– Geamantanul, mi-au furat geamantanul! Uite aici l-am avut pus, lângă geamantanul ăsta mare. A văzut și domnul.

Bărbatul dădu pasiv din umeri și rămase în continuare pe loc, uitându-se din când în când la ceas, dând să se înțeleagă că cel așteptat întârzie.

Doamna țipa în continuare disperată, încât se strânsese lume multă în jurul ei, toți scrutând indiscreți ce se întâmplă. Începu să plângă amar, izbucnind în hohote; șiroaie lungi i se prelingeau pe față.

Nae Pomaru, care între timp se dezmeticise, privea fără să-și creadă ochilor faza. Zise „dacă ai ști că geamantanul dumitale e în ăl mare, la doi pași!...” Tocmai când se decisese să se îndrepte spre locul cu pricina, un bărbat straniu îl prinse ușor de guler și-i șopti la ureche:

– Măi nene, văzuși prea multe! Hai întinde-o, dacă vrei să n-ai necazuri!

Pomaru vru să răzbată mai încolo, dar individul îl strânse tare de revere și-i zise arătându-i din ochi:

– Privește după stâlful din față!

Când se uită, văzu o persoană, cu pardesiu alb și pălărie neagră, rezemat și fumând tacticos, englezește, uitându-se prin fumul de țigară la el. Înțelese. Se-ntoarse și asistă neputincios, și de la distanță, la scenă.

– Să nu cumva să ne superi!

I se făcu milă de doamnă și-ar fi vrut s-o ajute, dar era încolțit.

Înghițit de lumea care se strânsese roată, domnul cu geamantanul mare se strecură normal la treburile lui. Curând veni și poliția gării. Dar vorba ceea: prinde orbul scoate-i ochii.

Într-atâta lume...

Pomaru mai zăbovi pe peron și intră în restaurant.

Pe o masă străină observă o pălărie neagră și își aminti de tipul complice; ca să se convingă, scăpă din mână câteva monezi și se întoarse să le ia. Nu se înșelase. Între timp sosise și trenul de la Timișoara. Uită de cele petrecute și nu-l mai interesă nimic. Aștepta, cu inima bătând puternic, soția care întârzia să apară. Pe peronul aglomerat, cu greu făceau față străbătând în sens invers. Îl apucă o bucurie nebună: cu câteva bagaje în mână mergea radioasă nevastă-sa.

– Ce bine că te văd dragă!

– Vai, de-ai ști ce dor mi-a fost de tine, scumpule!

După câteva formule de politete și pupături artificiale, porniră pe jos spre un taxi.

Era bucuros că, în sfârșit, o să petreacă câteva zile împreună, după multe ore de lucru peste program la birou.

Nu mare îi fu mirarea când, în stația de taxi, văzu aceeași pălărie neagră. Pasă-mi-te se temeau de el! Dar nu spuse nimic neveste-si, ba chiar încercă să zâmbească; își aminti câteva poante spuse de colegii de birou. Râseră împreună. Nevasta îl dojeni puțin că nu se îngrijește. Îi spuse să-și facă alt costum, să-și cumpere o cravată nouă. Dimpotrivă, el își lăudă nevasta după modul cum era fandosită și coafată la ultima modă, dar îi dădu de înțeles că risipește banii. Merseră o perioadă îmbrățișați ca niște tineri.

Porniră spre locuința lui, situată la marginea orașului, în gazdă la un moș surd. Era destulă liniște aici și nu se simțea deloc rău.

– Domnule, i se adresă taximetristul, o Dacie neagră se ține scai după noi.

Pomaru tresări, dar încercă să mascheze:

– Poate o simplă coincidență.

Puțin nedumerită, femeia întrebă:

– Ce s-a întâmplat dragule?

– Aaa... nu... nimic! clătină din cap.

*

Găzdoiul, un bătrân ramolit și scorojit, cu ochelarii pe vârful nasului, deretica prin curtea care avea doar câțiva metri pătrați.

Scârtâi urât poarta și cei doi intrară pe rând pe poteca îngustă care ocolea printre răzoare de ceapă și flori împestrițate. Îl binecuvântară pe moșulețul preocupat însă peste cap, care le răspunse pe nas. Iulia privi cu greață în jurul ei și făcu câteva strâmbături din nas, care nu-i scăpară moșului.

– Dee, așa e p-aici! Dacă stăm în mahalaua orașului.

Moșul: peltic, sprinten, vorbăreț.

– Într-adevăr e cam strâmtoare, dar e curățel, vru Pomaru s-o liniștească. Iulia se strecură cu pași de pisică până într-un coridor întunecat și răcoros. Pe pereți, umezeală și urme de mucegai printre covoare gălbejite de ani.

– Vai dragă, exclamă, cum poți să stai așa?

Bărbatul consimți să tacă. Alura sa, obosită de viață monotonă de funcționar ratat, cu pungi la ochi și părul hirsut, ascundea totuși un mister.

Clanța ruginită bodogăni lugubru, zgâriind-o pe nervi. Dinăuntru o năpădi un aer închis, duhoare de la resturi de mâncare și boarfe mefitice, în special lenjerie, pe care Pomaru le grămădise între sobă și perete, ducându-le în fiecare lună la spălătorie. Obișnuia să-și cumpere mai multe schimburi și le purta cu rândul.

În modesta lui locuință, strictul necesar: un pat, o masă, un scaun. O simplitate dusă la extrem. Îmbrăcămintea și-o ținea într-un cufăr cu naftalină.

Își dezbracă haina, scoase cravata și le atamnă de niște cuie bătute în perete, în timp ce Iulia își aruncă poșeta pe masă și se trânti pe un scaun.

Bărbatul trase perdeaua – un ziar îngălbenit de vreme – lăsând camerei prilejul de a vedea soarele. Se gândi că Iulia este complet dezamăgită de el de când se mutase la București.

Scăpătase de mult, iar răceala nopții se făcea simțită. Treptat, camera strămtă din mahala se umplea de negură. Femeia luă o pătură de-și acoperi genunchii goi. Într-un maieu, rupt la subsuori și murdar, intră bărbatul, cu un lighean de aluminiu, plin cu apă luată de la pompa din curte, ținut cu amândouă mâinile. Îl așează pe pat.

Pe când aprindea fitilul unei vechi lămpi de gaz îi explica nevastei că instalația electrică e defectă în urma unui scurtcircuit produs la rețea.

Cu mișcări lente, dar știute pe dinafară, pregăti spuma necesară, își ascuți briciul de o curea veche și începu să se radă. Se privea într-o oglindă nu prea mare.

Iulia trăia momente de groază, terifiante. Uitase când, pe vremuri, la bunici, aprindea opaițul. Și se gândea: „Uite cum trăiesc unii oameni!“ Stătea nemișcată și privea cu stupoare la cazna bărbatului care ținea cu o mână oglinda și cu alta briciul. Îi era greu, dar și oribil, să-l ajute. „Cum de se măritase cu un așa om?“

Mai ales că el își petrece tot timpul la birou. Îi păru bine că n-avea copii. „Dacă ar fi semănând cu el, nu știu ce m-aș face!“ Bărbatul observase că nevasta este abătută și încerca să-i distragă atenția și să-i schimbe gândurile, vorbindu-i printre două trăsături de brici.

Femeii i se părea caraghios modul cum el se strâmbă în oglindă, umflă obrazii și se ține de nas când își taie perii de la mustață. În câteva locuri se tăiase și spuma alburie era amestecată cu sânge. Avea el

multe cicatrice de pe urma briciului și acum, fața lui ridată.era plină cu mușcături de vărsat. Întoarse capul în altă parte, observând că bărbatul vorbea continuu.

Ea nu cuteza să deschidă gura. Totul îi părea neobișnuit, învechit. Se gândi că este nevoită să doarmă în patul ăsta bătrânicos, cu un bărbat vulgar, deloc arătos. Pe deasupra, mai începuse și să chelească. Nu avea nici o poftă. Pomaru ghicise din gândurile femeii și considera că-i va fi ușor să o convingă să stea cât mai puțin. Dar o lasă totuși să facă ea primul pas.

– Mi-e frig! zise aceasta dărdâind puțin.

– Mai vrei o pătură?

Își imagină o nouă pătură slinoasă și replică dezgustată:

– Dar pe pat ce mai rămâne?

– Împrumut eu de la gazdă alta.

Femeia refuză categoric.

– Ce-ar fi să tragem o raită pe la Gina? căută Pomaru s-o consoleze. Ne mai dezmoțim picioarele. Ieri a venit cumnatu' din Germania. Să vezi ce-o să povestească...

– Bine, dacă tu vrei..., făcu Iulia Pomaru pe mironosița.

Bărbatul terminase corvoada pe care o îndeplinea săptămâna mai mult de gura celor din jur. Carnea lui albă prinsă de oase, parcă stătută la întuneric de palidă ce era, se acoperi cu o cămașă mototolită, apoi cu haina lui din totdeauna.

Se grăbiră să plece. Aerul de-afară era mai cald și mai plăcut.

Pomaru se-ntoarse singur pe întuneric. Avea douăzeci de minute de mers pe jos. Putea să mediteze la cele ce văzuse. Nici nu se mira. Iulia înjghebase câteva pretexte, cum că n-a mai văzut-o pe Gina de când erau mici și-i era dor de ea, că Bibi o amuză grozav. Nu insistase, prefăcându-se că regretă.

Moșul sforăia sfâșiind o liniște cumplită. Balamalele porții scârtăiră lugubru încât se sperie. Ce straniu era totul. Orbecăia printre răzoare. Se împiedică de scări și tresări de frică. Inima îi reveni curând. Intră tihnit în camera cu care se obișnuise. În fața lui pe scaun sta drept, omul cu pălărie neagră. Pomaru nu-și crezu ochilor. Înlemni. Holbă ochii cât putu de teamă. „Omul ăsta o fi vreun hoț modern? Dar sunt atât de sărac, încât, dacă șterpelește ceva, păgubește pe altul“. În privința asta era împăcat.

Prinse curaj și aprinse lampa.

– Ce doriți? reuși să îngăime.

Domnul cel calm îl rugă politicos să ia loc pe pat. De parcă ar fi fost la el acasă.

Pomaru se conformă. Era intrigat și totodată curios ce vrea de la dânsul. Nu le făcuse nimic, nu vroia nimic. Ar fi niște proști să se ferească de el! N-ar putea să le facă nici un rău, „dar dacă îmi trag aștia o chelfâneală zdravănă?”.

Să nu o pătesc mai rău. Și moșul nici n-aude bine. Să-l lovesc? cugetă el o clipă. N-am nici o șansă. Poate vor să scape de mine. Îi apărură broboane pe față. Se gândi că în semiîntuneric poate nu se observă. Nu vroia să arate că-i e frică.

Dorea să pară indiferent, deloc contrariat.

– Noi apreciem tăcerea dumitale!

Vorbea rar, accentuând unele cuvinte.

Îi întinse un teanc de sute, pentru care funcționarul și-ar fi tocit luni de zile coatele la birou. Pentru un moment ispita îl împinse spre bancnote, dar își retrase mâna la timp. Probabil că-i cerea anumite servicii.

– Nu primesc bani de la necunoscuți! De unde să știu eu... poate sunt furați?

– Văd că ești un ins inteligent și neconformist. Dar ia-i! E dreptul dumitale!

Domnul se ridică și, cât era de înalt, ajungea la tavan. Pomaru amuți. Dacă îl pocnea asta? Ce bine că s-a întors singur, nevastă-sa ar fi leșinat. Rămânea de laș în ochii ei. Și-așa n-avea tipa o părere prea bună despre el. Îl considera un funcționar ratat. Nu făcuse și Nae facultatea ca ea? Așa, că el a ajuns în industrie, e altceva. Dar avea primea bani mai mulți ca nevastă-sa și locuia la oraș. Oricum ar fi stat, stătea la oraș totuși. Că ea se numea profesoară și el n-avea titlu? Dar, oare, ce vină purta Pomaru că oamenii știu numai de „profesori”, „doctori” și „ingineri”? Avea vreo vină că meseria lui de programator nu e cunoscută? Când îl întreba cineva ce lucrează îi era rușine. De fiecare dată oamenii îi ziceau „și cu ce te ocupi?”. Pauză. „La calculatoare”.

Luă banii și îi aruncă în buzunarul pardesiului celui ridicat în picioare. Acesta observă, îi trânti pe masă printre borcane și cești de ceai, apoi dispăru în beznă. Un hureit de motor și mașina zbură pe sub fereastră.

Nae Pomaru recunoscu geamantanul cel mare pe scaunele din spate ale limuzinei. Vru să numere banii. Dar nu, nu erau bani curați.

Dacă s-ar duce la poliție. Dar poate e supravegheat și pe deasupra fusesse și mituit. Era obsedat. Să telefoneze? Și cu banii cum o scoate la capăt?

Timpul trecea în defavoarea poliției. Poate și a lui. Nu era decis.

„Sunt un om laș. Dacă telefonez mă înhață bandiții, dacă nu telefonez mă arestează poliția“. Era la ananghie.

Puse mâna pe telefon. Tremura. Ridică receptorul dar începu să-i dărdâie mâna. Formă stângaci numărul. Începu să se bâlbâie. „Aa-loo“?... „Gea, gea-man-ta, ta-nul“...

Sergentul de servicii, înțelegând emoția îl ajuta, în același timp trăgându-l de limbă.

„Da, da, daa!“... o, o, o ma-și-nă Foo-o-ord“... Se închisese. Lăsă ușor receptorul în furcă și căzu în pat, copleșit. Îl cuprinse o stare de anxietate. Încuie ușor pe dinăuntru și omorî lumina.

Se foi toată noaptea, deși era obosit de drumurile din timpul zilei; nu adormi. Păturile erau reci și gloduroase, iar pernele pline cu fulgi și ciumpi care ieșeau prin burduf. La mijloc se scobiseră mult și erau pătate de unsori galben-negricioase.

Nae se strânsese colac și medita. Măine o să cucăie toată ziua pe birou. Din când în când va da cu apă pe ochi, pe tâmpile să se mai înviezeze. Parcă se vedea ștergându-se cu o batistă mototolită în jurul ochilor și pe frunte. Atunci, câteva minute se va simți mai bine, mai înviorat. Dar o să tragă un pui de somn după masă...

Da! ce somn! O să doarmă de la patru după masă până a doua zi dimineța. Odată a uitat și ceasul neîntors. N-a mai dormit el așa!? Iar a doua zi era bine mersi. L-a remarcat și șeful, cât este el de morocănos și nesuferit. Dar parcă șeful nu le cucăie? dar el nu doarme, se odihnește! Nu mănâncă, se hrănește! Îl tot bate la cap cu lucrarea. De când și-a schimbat ochelarii, are alt punct de vedere. Sau vrea să scoată castanele din foc cu mâna mea?

S-a suit în copac, iar acum trebuie să tai pomul ca să-l cobori.

Dar nu s-ar fi luat după șeful de birou, lucrările ar fi decurs bine. Însă, conform articolului 1, șeful are totdeauna dreptate, iar când n-are dreptate se aplică articolul 1. De, peștele se impute de la cap. În schimb

ține toată ziua ședințe. Dacă știi un lucru, te-apuci și-l faci, dacă nu: faci ședință și-i înveți pe alții cum să facă. Băieții îi zic Bitu, dar el nu știe. Atunci când oamenii se tem de tine nu-ți cunoști porecla. Bitu s-a lovit rău la picior și vine în cârjă la lucru: conducerea biroului șchioapătă.

Omul nerealizat și fără vreo pasiune se apucă de băut, sau rămâne pasiv la toate. Pomaru făcea parte din a doua categorie. Devenise de o indiferență „feroce“. Nu-l interesa nimeni și nimic. Nici nevasta. Se însurase și el ca să fie în rândul lumii și acum, observând diferența dintre ei, se depărtase mai mult de soață. Relațiile dintre ei erau colegiale. Se gândise într-un timp să se despartă de ea, dar îi era greu să mai umble pe la tribunal. La urma urmei ce-ar fi realizat? Acum nu se putea numi holtei!? Mai tot timpul singur...

Ațiți furat de gânduri.

*

Telefonul zbârnâi puternic și Pomaru sări, dezbrăcat cum era, în picioare. Dormise cu gura căscată și acum i se părea uscată. Înghiți de câteva ori, încercă apoi să-și dreagă vocea, tușind tare. Un moment se opri la Iulia, la gândul că ea ar mai ține câtuși de puțin la el. L-ar scoate din moleșeala asta de birocrat. Evident se înșela; Iulia nici pomeneală. Și la ora asta?

Pomaru amuți din nou. Se făcuse inima în el cât un purece. Ce vină avusese el că se afla acolo? A văzut fără să vrea. Uf!

Dacă nu ar fi venit tocmai acum și Iulia asta. Dar oare e culpa ei? Nu, ar fi absurd s-o amestece pe ea. Acum intra pe mâna poliției. Ca o minge aruncată de la unii la alții. Numai că el este o ființă, un om. N-avea timp de „complicații“.

...Cum? Dăduse informații false? Găsiseră un geamantan obișnuit? Să vină la poliție? Pentru ce!? Acum o s-o încurce mai rău! Medită să plece din oraș, dând bir cu fugiții. Își ia concediul și se duce la țară, la Vâlcea, vorbește cu ai lui, cu finii. Ai bătrâni o să-l întrebe: „Pe când cu nepoții?“, iar el o să zică: „Las că mai e timp“.

Timpul se cam dusese, dar el se obișnuise cu formula asta și lăsa să se înțeleagă că formează o pereche potrivită cu Iulia. Evita discuțiile pe această temă, iar când venea vorba, încerca să devieze.

Cobori, cu capu-n nori, pietrele crăpate și răspândite care cândva alcătuiau o scară, fără măcar să observe bătrânul sculat cu mult înainte.

– Păreți cam abătut în dimineața asta, domnule!

– Aaa... i se puse un nod în gât. Nimic! Știi, somnu' ăsta... zise fără să întoarcă capul, cu privirea în pământ.

La poartă găsi în cutia de scrisori un plic. Cine să-i scrie? N-avea cine, pentru că nu scria la nimeni. Avu totuși curiozitatea să afle. „Cine se mai gândește la mine?”

Puse mâna pe plic și i se păru gros. Chiar simți și o poză în el. „Ia te uită?” Desfăcu la repezeală plicul. Din mână îi căzu poza și, stupefiat, se văzu arătat cu bancnotele; în planul secund se observa o parte dintr-un pardesiu. „Ce poză!”

Își aduse aminte că primise o sumă apreciabilă. Când citi scrisoarea își dădu seama în ce intrase. „Domnule Pomaru, dacă vorbești...”. De unde știa ei cum îl cheamă?”

Tonul părea ironic și amenințător. I se vorbea de sus. Era tulburat și pâli; se întoarse cu spatele la găzdoi.

Pe drum se dovedi a fi mai abătut. Să lipsească de la servicii? În zece ani de zile nu întârziase nici un minut! Rememoră de muștruluiiala pe care o făcea șeful pe un ton sporăvăitor și solemn celor care întârziiau și-i încondeia. Trebuie să dea un telefon, măcar să-i anunțe. Să se scuze pentru că e bolnav, sau a venit soția? Motivul cu boala e banal. Îl spune pe al doilea. Și de fapt este adevărat.

Parcă vedea mutra șefului și colegii șușotind.

Mergând așa, se trezi în stația de autobuz. Ba chiar urcă. Nici nu știa ce număr e, dar toate treceau prin centru.

Băieți cu plase de nylon cam somnoroși, doamne pudrate și zbârcite ce-și dădeau aere de tinere și culte:

– Ce te-mpingi dragă! Îmi pătezi rochia cu mâinile tale murdare!

– Puștiule, vrei să te țin în spate? se rățoi o babă grasă la un tânăr sfios, care se retrase o jumătate de metru înapoi căutând să păstreze distanță, intimidat de ochii călătorilor.

În față câțiva băieți nesomnoroși, ce arătau că-l cunosc pe șofer, îi spuneau câte o poantă, la care acesta replica exaltat:

– Ce chestieeee!

– Hai nea Bebe. calc-o pe coadă! îl îndemneau.

Mașina, plină ochi, porni chioară de-un far.

Șoferul stinsese luminile înăuntru și călătorii mai moțâiau! Pomaru încercă să doarmă puțin. Avea ochii umflați de insomnii.

– Pune-i piedica, nea Bebe, că până aici *plătirăm!* continuară cei din față când mașina oprise în centru, în timp ce râdea înfundat, dându-și coate. Pasă-mi-te nu aveau bilete!

– Trecu pe lângă poliție, dar nu îndrăzni să intre. Plănuia cum să se descurce. Cum o să fie? Nu fusese în viața lui pe la poliții și tribunale. Nici ca martor. Se uită la un ceas și văzu că la servicii întârziase. Acum se semna condica. Îl văzu pe șef studiind-o. „Aha, lipsește o semnătură! Ia să vedem cine e impostorul?... Pomaru? Țsta părea un om liniștit și serios“.

Dăduse de câteva ori ocol poliției. Să intre? Să nu intre?... Tot o să-l chestioneze o dată. Puse cu emoție mâna pe clanță și intră într-un coridor; de la informații află numărul biroului.

Pomaru nu povesti scena din gară. Nici nu aduse vorba de așa ceva. Detalie întâmplările cu necunoscutul din cameră și spuse că nu vrea să afle nevasta de toate acestea.

Poliția oprise limuzina semnalată și înăuntru găsisse un geamantan obișnuit, un șofer obișnuit; fără pălărie neagră, fără barbă.

– Veți fi reținut sub observare până la noi cercetări. Pentru informații false veți fi pedepsit.

– Daaa... dar, numai că...

– Ce, noi avem timp să descifrăm toate schizofreniile unora ca dumneata!?

– Dar e adevărat! Eu...

– Așa e, aveți dreptate! interveni un sergent major și îi șopti ceva superiorul lui la ureche. Acesta se luminează o clipită. Îl trimiseră la un psihiatru. Pomaru nu mai fusese de mult la doctori, iar la neurologi niciodată. Mai știi? Câte boli nu s-au descoperit încă? Sau câte boli evoluează fără durere? El nu se căutase; zicea că dacă zgârmă o bubă, nu se vindecă, se face mai mare.

Medicul îi puse diagnosticul rapid: psihopatie. Ce-o mai fi și asta? N-aurise în viața lui. Să știi că o avea dreptate. Dacă așa zicea doctorul... Acum are un motiv la serviciu; e suferind și suferă de mult; îi spuse doctorul!

– Ai avut noroc c-ai dat peste mine. Lasă că te vindec eu!

– „Dacă n-aveam boala, n-aș fi avut norocul ăsta!“ conchise caustic.

Pomaru ieși năuc. El bolnav de «psihopatie»? Se pipăi cu luare aminte. Căpătâna cam teșită și umflată la spate. Îi zisese cineva: „Parcă ai fi bătut în cap!” Mergea pe trotuare, printre fețe grăbite și pierdevară ca el; nu vedea nimic.

Umbla nepăsător chiar de boala lui. „Când o să-i spun lui Toni o să pufnească în răs“. Îi plăcea, din când în când, să se dea și el spiritual. Dar, toate glumele pe care le concepea, le făcea pe propria-i piele. Deseori erau glume amare. Dar el se-nveselea, mai ales când colegii râdeau sau cel puțin zâmbeau la poantele care pentru ei nu erau amare. Se distrau. Se distrau mai ales pe seama naivității acestui bărbat, naivitate în orice domeniu. Când se amesteca și el în vorbă n-o prea nimerea. De fiecare dată cădea în afara subiectului. Uneori se supăra pe toată lumea și atunci se închidea în cameră și citea sau dormea ziua întreagă. Tânăr avusese gânduri îndrăznețe, dar se destrămaseră cu timpul.

A fost de ajuns un insucces și s-a inhibat.

Încercase și o altă cale, dar deznădejdea care îl cuprinsese îl frâna. Va reuși? Însă el pornea de la început cu imperativul „nu voi reuși“ și elanul se oprea în fașă. Pe de altă parte, nevasta îl considera „cu capul în nori“. „Trăiește și tu cu picioarele pe pământ! Nu mai umbla după verzi și uscate“. Dar el avea gândurile lui fixe și nu i le puteai scoate din cap, cu dat dracul. Monoman.

Ajuns acasă, moșneagul îi spuse că l-a căutat o doamnă cu părul vopsit. A plecat furioasă și n-a lăsat nici o vorbă.

Cum reușea el să supere toată lumea! Nici nu venise bine femeia și o necăjise. Parcă o vedea răfoindu-se la el: „Nu ești bun de nimic! Fii și tu ca toți bărbații... Alta nici n-ar sta cu tine!... Nu te interesează decât persoana ta“. Dar pe Pomaru nici persoana lui nu-l mai interesa.

În camera veșnic deschisă găsi un geamantan „așadar vroia să plece la țară și își adusese bagajul“. Îl încercau sentimente ciudate: se bucura într-un fel, deși se simțea trist ca un părăsit. Așa era ea, se îmbufna din orice. Cum s-o împace.

Dar va putea cere așa ceva? Iulia era o femeie incoruptibilă. „Până la urmă, timpul o să rezolve totul“.

Tresări, revenindu-și din moleșală. „Dar parcă nu venise cu geamantanul? Să-și fi cumpărat acum unul? Seamănă cu geamantanul doamnei cu paltonul gri. Că nu o fi chiar ea?!“.

Ieși turbat afară.

– Moșule, doamna care m-a căutat, avea ceva în mână?

– Moșul speriat, ridică ochelarii pe nas și holbă ochii la figura crispată a chiriașului:

– Îfâ... punând mâna pâlnie la ureche. Zbieră mai tare.

– Nu-mi aduc aminte... nu cred... privi cu o figură mirată găzdoiful, din spatele ochelarilor groși și crăpați pe mijloc.

Pomaru, curios dar și cu inima strânsă, se apropie atent de geamantan și începu să-l studieze.

Vru să-l deschidă, dar nu izbuti. Luă câteva cuie și un briceag cu lama ascuțită. Se apropie atent. Între timp primi un telefon. I se păru același ton politicoș, dar rece și poruncitor:

„Vă rog să nu deschideți...“. Din nou înlemni.

Îi ghiciseră gândurile. Dar parcă erau și greu de bănuț intentiile lui!

„Alo, cine sunteți?“ întrebă Pomaru. La capătul celălalt al firului, vocea calmă parcă nici n-auzea. „Vă previn că ne sunteți complice...“.

„Eu??“ făcu Nae.

Celălalt n-auzea, continuându-și logoreea ca o moară care macină lent. „Ne bazăm pe încrederea dumatăle. De fapt n-ai de ales“.

Funcționarul îi dete dreptate... Apoi îi cerură să ducă geamantanul la o adresă. Hamal? Ce era el? Se-nfurie și trânti telefonul.

În receptorul care atârna spânzurat de masă, balansându-se, se auziră ultimele semnale: „Asta să rămână numai între noi“.

–Pe dracu! exclamă Pomaru și, clămpănind ușa, ieși în stradă.

Făcu o plimbare prin parcul din apropiere. Era descumpănit. Dacă nevastă-sa divorțează: să rămână holtei, să se recăsătorească? Dar e în stare să întrețină o familie?

Iar femeile apropiate de vârsta lui sunt desigur cu copiii. Ar trebui să ia o codană. Ar putea să o facă fericită? Nu. De fapt, n-ar putea fericii pe nimeni. Nu-l preocupă nimeni, nici chiar el! Doar monotonia vieții lui, cu care s-a obișnuit, îi dă vitalitate.

Într-un timp îl trecură gânduri amare. Dacă insul cu pălăria neagră anunță la poliție că geamantanul dispărut se află la el? Or să-l închidă pe nedrept. Mai bine să ducă el geamantanul la adresa cerută și scapă de un lucru care-ți stă pe cap.

Vru să se întoarcă din drum dar, cum credea în semne, se gândi că nu-i merge bine. Intră într-o cofetărie, în după amiaza aceea, și luă un

pepsi. Un bărbat, ce părea pasiv, sta la o masă vecină și sorbea grațios, împânzit de fum, o cafea. Pomaru nu obișnuia să bea cafea cum făceau cei de la birou. Ajunseseră acum unii de beau câte două trei. Numai șeful nu bea fiindcă bolea; voise să-și vândă mașina din cauza crizelor de nervi, dar de zgârcit ce era ceruse același preț cu una nouă.

Nae porni agale uitându-se obosit în jurul lui la cei ce treceau.

Mergea și căska. Uneori mai punea și mâna la gură.

„Mă duc să mă culc, paa! Să vie oricine-ar veni!“ Când se întoarse dete nas în nas cu cel din cofetărie.

„Stranie coincidentă“. Nu-i plăcea acest gen de oameni care stăteau prin cofetării și beau cafele, iar în cafenele beau pepsi. Dar n-avea nimic cu ei, așa că-și văzu de drum.

Soarele bătea puternic cu razele lui, iar oamenii transpirați veneau veseli că terminaseră ziua de muncă. „Na, că mă sări rândul de data asta!“ își replică în sinea sa, înciudat dar și nepăsător. Pomaru rătăcea printre ei încurcându-i. Era o zi frumoasă, cu un cer fără pete albe, iar aerul dilatat de canicula verii. Pomaru își liniștea ochii bulbucăți privind la iarba verde și proaspătă a rondurilor sau prin vitrinele magazinelor. El privea la toate, dar nu vedea nimic.

Își șterse sudoarea de pe frunte cu mișcări ușoare. Din când în când trăgea cu ochiul la câte o femeie mai plină și „mai coaptă“. Lui îi plăceau „damele“ șoldoase.

Nu știu în ce măsură și el lor. Dar nu îndrăznea să acosteze vreuna. Prea rușinos pentru asta! Și apoi nici nu avea timp de ajuns pentru ele și nici o părere prea bună. În studenție preferase fetele deștepte pentru că frumusețea e trecătoare cu timpul. Acum vroia o nevastă frumoasă și înțelegătoare față de el.

Se temea totuși de femei pentru că sunt viclene și nu se pot descurca fără minciuni. Știa că nu are succes, pentru că ele sunt sensibile la celebritate, iar el: un biet funcționar fără șanse de afirmare.

La un colț se-ntâlni cu un prieten și mai stătura puțin de vorbă. Abia scotea câte un cuvânt. Observă, din nou, tipul din cofetărie cu o servietă în mână.

Nici nu știu din partea cui mai e și acest individ și ce vrea. E agent de-al poliției sau de-al celorlalți? Trebuia să se poate bine și cu poliția și cu „bandiții“. Sau să fie și împotriva unora și-a altora. Se gândi că nu-l interesează nici unii, nici alții, așa că se grăbi spre mahala.

Acasă îl cuprinse somnul pe dată. La sfârșit avu și un vis.

Se făcea că geamantanul e plin de bijuterii, dar nimeni nu putea să-l deschidă, decât doamna cu pardesiul gri.

Încercaseră mulți și-i curentase, unii muriseră pe loc. Chiar cel cu pălăria neagră și domnul masiv din gară. Încercă și el să-l deschidă, dar îl curență și se trezi țipând.

Când se uită la ceas era deja seară; în mijlocul camerei, încă neatins, era geamantanul. Puse mâna, apoi o trase repede ca ars dar nu-l pișcă deloc. Văzu că nu mușcă. Nu căută să-l desfacă pentru a nu se crede că a luat ceva dinăuntru. Nu credea în himere, deși auzise multe povești de la bunicii lui din Gorunești despre oameni cărora li s-au adevărit visele.

S-a hotărât totuși să transporte „cufărul“ ca să scape odată de belea. Dar își aminti de individul din cofetărie. Scoase husa de la valiza lui de lemn, pe care o avusese și-n armată și o puse la geamantanul vernil. Se uită atent la fereastră și nu zări pe nimeni. Cu primul troleibuz porni îngândurat. Locul ce fusese indicat era o casă veche, cu porți de fier mari. Dacă e atras într-o cursă? Trebuie să fie foarte precaut. Se uită fugar în toate părțile și nu văzu pe nimeni. Sună. Și nu mare îi fu mirarea când ieși chiar doamna văzută în gară. Începuse să se aștepte la orice, așa că nu se mai gândea. Toate planurile lui se dovedeau de prisos. Se consola cu noua situație.

Uitase că trebuie să mai meargă la slujbă. Îi întinse, deci, mecanic geamantanul. Aceasta, fără să clinească, îl luă mașinal cu amândouă mâinile și-i închise brusc ușa în nas. Pomaru se desmetici și răsuflă ușurat, scăpat de o piatră neagră de pe suflet și o greutate din mâini.

*

Nae Pomaru se socoti acum basma curată și o luă vesel pe străzi înguste, întortocheate, printre clădiri bătrâne cu garduri înalte din beton și fier. Nici nu-și dădu seama când ajunsese în piață, cu privirea lui nedefinită și respirația precipitată. Se obișnuise cu aerul mocnit al orașului, dar asta nu-l împiedica să dea câte-o raită pe la țară. Venea încărcat de aici: vin, găște, ceapă... Și ce bunătați erau acolo! Iar lucrurile „mai naturale“ sunt mai apreciate. Păsările mai vioaie, ouăle mai ouă. Aici i

se părea totul artificial. Când vedea carnea albă ca varul a puilor din pungile de plastic ale autoservirilor i se făcea greață.

Mânca la cantina fabricii, dar în ciorbă sau în sos nu se atingea de carne. Cutreierase multe târguri și văzuse oameni care se tocmeau cu țărani pentru cinci lei. Ajungând în dreptul restaurantului „Cocoșul de Aur“, citi reclama din vitrină: „Restaurantul Cocoșul de aur și-a deschis porțile într-o nouă toaletă“. Pomaru zâmbi.

Îl furară gândurile și nu-și dete seama că se afla în centru.

Din nou nimeri pe lângă poliție, dar nici nu prididi să intre. Își văzu liniștit de drum. Din spate fu acostat de un necunoscut, care părea furios.

Nae, intimidat la început, grăbi pasul spre a se descotorosi de scai. Încercă să-l piardă de mușteriu intrând prin magazine aglomerate.

Necunoscutul se arăta sigur pe el. Alura sa îi permitea să urmărească intrusul pe o rază mai mare de acțiune.

Nae urcă la ultimul etaj și rătăci printre rafturi.

Constată că rămăsese singur. Admiră articolele sportive, probă o pereche de adidași, se interesă de o minge de fotbal. Juca el fotbal? Nici vorbă! Întârzia cât putea. Câțiva cumpărători se uitau curioși la el, în vreme ce-și potrivea adidașii în picioare. Curând observă și el, dar nu-și putea da seamă din ce motiv. Se cercetă o clipă, însă nu sesiză nimic suspect.

Alături văzu câțiva copii probând și ei niște teniși chinezești.

Afară, încercă să umble lehamite, dar aceeași persoană îl urma normal. Se grăbi spre clădirea poliției. Așadar nu scăpase. Ce mai voia de la el?

Se simțea stors de vlagă, cu inima grea.

Intră grăbit în clădire. Tipul după el. „Măă, greșii clădirea? Scria destul de mare afară. Și-o fi mutat sediul?“ Trecu pe lângă câțiva mustăcioși cu corpurile sub uniformă. Își reveni puțin. Deși din urmă, necunoscutul îl pofti obraznic într-un cabinet.

Pomaru fu tras de limbă și treptat destăinui toată istoria. I se părea o acțiune din filme.

Nedelcu îl privea plictisit. Nu credea nimic din toate poveștile astea fanteziste. Fuma mult și privea printre gene, încercând să surprindă mimicele feții interogativului. În cele din urmă nu mai putu răbda toate negliobiile astea. Ridică tonul și chiar țipă de câteva ori, ascultându-și vocea sonoră, care se izbea de pereții strâmți și revenea. Cabinetul se

umplu de fum, iar Pomaru de năduf și tuse spasmatice. Deveni indiferent și nu-l mai interesa nimic. Nu se mai gândi nici la posibilele repercusiuni, nici la „serviciu“. Parcă lipsise de când lumea.

Vorbea absent.

Dacă mai întârzie o zi, îi desfac contractul de muncă. Ce-o să facă după-aia? Nici nu se gândise. Poate nici nu-l interesează. Avea creierul strâns într-o menghină.

– Ce poți spune de telegramă? Îi întinsese tacticos foaia. Pomaru crezu că n-aude bine. Privi apoi surd. Avu idei confuze și sentimente ciudate. Văzu că îi era destinată lui. Își simțea trupul golit de sânge. Dar ochii îi fură roșii de fum. „Ce stupizi!“ ... „Câtă ipocrizie!“ ... putu el să judece.

– Vrei să ne-o „citești“ și nouă?

Nae se uita cruciș la șirurile de cifre puse pe hârtie anapoda, din când în când alternând cu litere apoi niște semne ciudate și jos o semnătură bizară. Cum să citească el asemenea tâmpenii? O studie atent și începu să citească:

„... 17, 20 10 A BYD 8 100 42 L, ... un semn ... A“.

– Destul! Nu face pe prostu’, că nu-ți merge! Vii și ne ții nouă predici din romane polițiste?

– Pomaru roși mai mult. Îi curgeau apele. Făcea eforturi să-și amintească cine ar vrea să-i facă rău. Erau destui colegi care se țineau de șugubături. O dată găsisse o broască vie în sertar și se speriasse pentru moment. N-a aflat cine, dar îl bănuia pe Toni care făcea totdeauna pe șmecherul. Până la urmă se obișnuise cu tot felul de mojicii de-ale lor. Dar asta era primită din străinătate!

Vreo glumă proastă?

Între timp ofițerul primi un telefon și asculta absorbit, privind interesant spre acuzat.

Nae Pomaru își dădu seama că se discută despre el.

– Povestea cu casa de pe Florilor, nr. 31 bis, nu merge! Nu locuiește nimeni acolo!

– Bine, dar eu...

– Dumneata, te cam întreci cu gluma! Îi vorbi dur. Vorbește citeț! Pomaru simțea că moare cu dreptatea-n mână.

Ofițerul murmură ceva subalternului, care îl înhătă pe inculpat de umeri și-l aruncă afară.

-Să-l țineti sub ocheane!

Pomaru era năuc și-i vâjâia capul. Nu-l miră deloc întâmplarea. Se gândi de ce nu l-au închis, primise doar o telegramă cifrată din străinătate? Cine știe ce ascundea acolo, sau ce instrucțiuni trebuia să facă. Se aștepta să aibă câțiva oameni după el care să-l urmărească pas cu pas. Tot era el singur! Era obsedat.

Lăsă frâu liber imaginației. Unde era Iulia acum? Poate merita un bărbat mai bun. Se văzu năpăstuit de soartă, pe când se târa spre casa acum cu mulți paznici.

*

La început, doamna, care purtase pardesiul gri în gară, a leșinat, dar venind în țară străină n-avea timp de emoții, și-a întins-o. Era și ea consternată de situație.

Venise un necunoscut și foarte normal îi dăduse geamantanul, dar parcă l-ar fi rugat s-o ajute să-l care. Cum de-a avut curaj să se ducă la casa aceea părăsită?

Nu-i venea să creadă. Fusese ea în stare de o astfel de îndrăzneală? Un timp se gândise să renunțe la geamantan cu tot ce avea în el, decât să aibă cine știe ce complicații.

Desfăcu grăbită și curioasă geamantanul vernil.

Scăpă din mână mânerul și lucrurile se-nșirară pe jos. Căută hârtia în care inventariase lucrurile. Scotoci totul din fir-a păr și nu află nimic lipsă. Sub ziarul de pe fundul geamantanului găsi banii. Îi numără de trei ori nerăbdătoare: cinci sute.

Nu dispăruse nici o lețcaie. Strâmbă frapată din nas, dar fața i se luminează. Acum era mulțumită că tot ce cumpăraseră îi aparținea ei.

Aruncă hârtia, dar constată pe dos dăre de cerneală mâzgălite fugar.

O-ntinse cu grijă la loc și putu să descifreze:

„Cine dracu ți-a dat pardesiul cel gri?“

Femeia nu pricepu nimic, nici nu era treaba ei.

Puse, totuși, hârtia mototolită la gunoi.

PE CÂND ERAM ÎN ȚARĂ

Mă trimite mama într-o duminică, zi de târg pe la noi, în vale la moară la Oteteliș, să vând grâu.

Eu de când mă știu am fost un nepriceput la comerț, și un naiv.

–Florine, du-te cu Bibi că bea nărodu' și se-mbată, și-i fură gologanii grâul. Tu să-i apuci banii, să te uiți bine cât dă și să ții banii la tine.

Deci mă duceam nu să vând, ci să păzesc vânzătorul.

Taică-meu se sculase, ca niciodată, de noapte, se primenise. Era slab și înalt, cu părul castaniu, dat pe spate. Nu mi-l amintesc decât într-o continuă stare de ebrietate.

Când îl vedeam și pe el treaz, ca toată lumea, mă întrebam, ce s-o fi întâmplat? Bea toată ziua vin de buturugă preparat de noi, sau de la Profir, vecinul de peste drum și pufăia din țigară: Mărășești de Tg. Jiu.

Știu că odată, când eram student, i-am adus un pachet de Kent din Craiova și-a zis că nu-i place, că sunt «țigării» proaste. Fuma numai Mărășești. Nu mânca deloc, și ajunsese slab ca varga.

Când era mort de beat, devenea însă distractiv. Cânta toată ziua același cântec.

„De la moară pân' la gară

Hop lele hop

Toate carele coboară

Hop lele hop

Numai carul lui Marin

Hop lele hop
Încărcat cu rozmarin
HOP LELE HOP!"

și când pronunța «hop lele hop» dădea tare cu piciorul în podea și mai zicea „Ah Bibi, al dracu' ai fost pe lumea asta. Se miră toți de tine!"

Apoi o lua iar de la capăt:

„De la moară pân la gară
Hop lele hop

.....“

Erau singurele cuvinte ce le știa și le repeta ca un patefon hodorogit. Și mai trăgea un fum din mărășeasca ce-o ținea într-un țigaret de lemn.

La patruzeci de ani arăta ca la cincizeci, iar la cincizeci ca la șaptezeci. Era însă mândru de el.

Se lăuda față de mine, mama, și Nea Iulică – un chiriaș: „Unu' e Bibi în Bălcești!"

Într-adevăr, marele Bălcești și Marele Bibi!

La colectiv se ducea când vroia și de multe ori venea chiar inginerul agronom să-l scoale din somn. Trăgea de el, „las că viu eu“ răspundea mahmur fără măcar să deschidă ochii.

Inginerul pleca și revenea peste un ceas, două. „Hai bă, Bibi, odată!“ și-l zgâcina să coboare din pat. Eu plecam în camera mea.

Dar el nu se grăbea câtuși de puțin. Dădea pătura la o parte, își ștergea picioarele talpă în talpă, se ducea la closet, își făcea toaleta, tușea, scuipa, mai fuma o țigară și abia pleca. „Ia mai dă-i bă dracu cu colectivul lor!“ mi se adresa.

Avea o bicicletă veche și prăfuită, cam rablă. O lua de coarne și mergea agale, flegmatic.

–Mă Bibi, fii mă și tu cuminte... nu mai bea atâta că râde lumea de tine...

–Taci fă!

–Uită-te la Ghiu, că și el bea cu tine. da' dup' aia se duce acasă la muiere și face treabă, fabrică lumânări... și Savu lu' Piscan l-ai văzut ce ridică la bușteni și taie lemne cu gaterul.

– Măi taci fă din gură!... Savu lu' Piscan?!...

Eu priveam neputincios și-mi ziceam în gândul meu: «O să mă fac eu mare și o să ajung cineva și mama o să se bucure cu mine; o să vadă lumea ce-a ajuns un fiu de bețivan».

– Unde m-ai văzut tu că beau?

– I-auzi Florine că nu bea, se enerva mama.

– Cum nu bei, bă? îndrugam eu.

– Ce vorbești mă, ții cu măta? Se auzea vocea horcăită a lui tata.

V-ați făcut toți ai dracu. Da' tot eu sunt mai tare ca voi – și dădea cu pumnul în masă de se zdruncinau paharele, ca să-și arate puterea.

– Bea dracu bă, nu bei tu! continua mama și mai nervoasă. Stai toată ziua lângă butoi și nu te mai trezești. Bă, ascultă-mă pe mine, o să-ajungi ca Panca! Panca fusese o soră năroadă, care damblagise, de-a lu' tăta-mare Mandache. Să fie – al dracului ăla care bea, cu mama'l și cu tata'l lui?

– Du-te fă dracu...

– N-am fost și eu distrată, plimbată ca femeile ălelalte. M-am omorât pentru un copil, că mai bine îmi luam lumea-n cap și mă duceam unde-o fi dat Domnu. Când i-am zis „Hai Florine să plecăm să-l lăsăm dracu pe zăpăcitu ăsta – ai zis“, „Nu plecî eu de la casa mea“. Erai mic pe atunci. N-aveai nici cinci ani.

Te duceai cu oala de noapte subraț la Leontina, că ea a avut grijă de tine cât eram eu la servici. M-am chinuit să te cresc mare, să-ți dau și eu educație, ca lumea albă.

–I-auzi mă, s-a chinuit mă-ta cu tine... C-a vrut să te cace la gard. Și i-am spus eu „lasă fă copilu, că ăsta e «popilu» meu“...

Taică-mio, când mă alina îmi zicea «popilu meu». „Ia vino tu aici popile-tată!“ Mă duceam și mă mângâia pe cap. Îmi dau lacrimi. L-am văzut dându-i și lui lacrimi de câteva ori. Era beat și plângea. Maică-mea râdea. Râdeam și eu.

–Că n-am avut și eu noroc pe lume, plângea mama de mă treceau și pe mine fiorii. (Și eu priveam neputincios și-mi ziceam în gândul meu «O să mă fac eu mare și o să ajung cineva, și mama o să se bucure cu mine; o să vadă lumea ce-a ajuns un fiu de bețivan»). Apoi mama plângând: Mi-am pierdut toată viața cu un nenorocit, un stricat care a beat până a dat sub el. Îl aduna lumea din șant. Plângea inima în mine

când vedeam pe altele, fir-ar ale dracului, că nu aveau nevoie de nimic. Le făceau bărbații pe toate. Io am fost și om și femeie la ușa casei. Că nărodu n-a bătut un cui în gard. M-am zbătut să le fac pe toate. Bine că m-a ascultat copilul ăsta, și a fost cuminte și – a-nvățat.

Că atât mi-ar mai fi lipsit, să fie și el ca tac-su.

Ce mă făceam cu doi bețiivi? Când l-am văzut mic cum semăna cu el, am zis să știi c-o să calce pe urmele lui. Și i-am interzis de-atunci să pună strop în gură. Apoi a crescut și s-a schimbat.

Lumea zice că e leit maică-sa.

Când eram și mai mic tata ne bătea și ne gonea pe amândoi. Fugeam la Mama-Tina, o soră mai mare de-a mamei, care stătea la câteva sute de metri de noi.

Tata dormea cu cuțitul sub pernă – zicea că vrea s-o taie pe mama. Alte dăți ne pitulam în fânărie, așteptam să ațipească, fiindcă apoi dormea buștean și sforăia de se auzea din curte, iar noi intram pe urmă tiptil în camera – bună.

Originea mea săracă și de la țară, avea să-mi fie o etichetă lipită în frunte. La școală trebuia să învăț mai mult decât fiul Securistului sau al Doctorului din comună pentru a avea aceeași notă ca ei, dar ajungeam de fiecare dată să iau Premiul Întâi.

În ciclul primar, când mama se ducea la ședință cu părinții, învățătoarea nici nu o băga în seamă. Vorbea mai mult cu a lui Bălă, a lui Nicolăescu, Calangiu – le dădea indicații, le spunea să învețe lecția înainte...

– Să înveți Florine, să le-arăți tu lor – îmi zicea mama supărată: când venea de la o așa „consfătuire“ – că e rău să fii mic, uite, te calcă toți în picioare. Să ajungi și tu om mare, să comanzi pe alții, nu alții să te comande pe tine.

Mama era o femeie energetică, mică de statură. Cu părul negru și ten închis la culoare. Toată ziua se certa și încăiera cu tata – care nu muncea niciodată nimic.

Trebuia să chemăm vecinii ca să ne ajute să tăiem porcul sau să facem ceva pe lângă casă. Cât despre mine se pare că eram la fel de leneș ca și el. Mă scăldam toată ziua în Olteț, sau plecam pe deal la furat de struguri sau mâncat de mure cu copiii: Geonea, Cost, Bigioc, Covrig al Mic, sau Mircea, Piciu, Chesa, Cârna, sau Victoraș sau Beca.

Deși terminasem facultatea șef de promoție am luat un post neinspirat, într-o uzină în Craiova, IUG. Jocul de cuvinte ce-l făceau muncitorii de aici avea să se adeverească și pentru mine: uzina se apela mai degrabă JUG. Toate eforturile și disperările mele de a mă transfera ca profesor în învățământ se soldau numai cu eșecuri. Mă uitam cum colegi de-ai mei puteau să se mute dintr-o parte în alta, unii chiar trecând prin mai multe locuri – dar pentru mine nimic nu era posibil.

Eu eram condamnat să trag și să mor la JUG. Bine, bine, ziceam eu, stagiar, stagiar, dar legile nu sunt valabile pentru toți? Adică, pentru unii e posibil orice, pentru alții e interzis totul? Făceam zeci de audiențe pe la inspectorate, ministere, nimeni nu-mi – acorda nici o atenție. „De, dacă n-ai un Om acolo unde trebuie“ – îmi zice un coleg Drăcea, pentru care detașarea și chiar titularizarea fusese o simplă formalitate.

*

Mă trimite așadar mama într-o duminică, zi de târg pe la noi, în vale la moară la Oteteliș, să vând grâu. Eu, de când mă știu, am fost nepriceput la comerț și-un naiv.

– Florine, du-te cu Bibi că bea norodu și se-mbată și-i fură golanii grâul. Tu să-i apuci banii, să te uiți bine cât dă și să ții banii la tine.

Deci mă duceam nu să vând, ci să păzesc vânzătorul...

26 mai 1984, Sefrou, Maroc

Liquor Ministry
High Department of Drunkenness

DIPLOMA

The board of examiners under the „Wasted on Booze“ Brach, according with the valid rules and the social stipulation of the Law No. 261 of the Drunkard's Code.

Proceeded to the test of the named **Joe Doe**, born in the Bar, son of Mrs. Tavern and Mr. Wine, nationality: Frothy, citizenship: Brandy, religion: Fond of the Bottle, studies: 4 classes of „Hard Rock Cafe“, 4 classes of Brewery, 4 classes of Night Club.

It is attested in the present document that the nominee attended their High Department of Drunkenness of DITCH City, MUD District, FALLINGON KNEES State, AGAINST FENCE Country.

The above mentioned student graduated this school with the marks excellent, because he came to enroll, as well as during his years of study, in a perfect status of intoxication.

This diploma was delivered to him to be able to enter in any public house and consume any kind of alcoholic drinks. Also, this paper ensures his right to walk on all fours and, if necessary, crawl in quitters such that small dogs may lick him.

PRESIDENT
John Whiskyjohn

DIRECTOR
Nick Cask

SECRETARY
Ed Keg

TO WRITE A STORY

- “As bad as possible” (title)
- in slang (as bad and vulgar and porno as possible)
- about bad people, killers, drunkness, sexual harrasment, violation
- emigrants
- the novel finishes(ends) such that the killer is not caught, the bad people win, the good people loose
- in bars, night clubs
- prostitution
- with popular speach expressions
- men change their wives between them for some nights
- homosexuals, lesbiennes
- characters:

JOHN POPESCU
IOANA WILLIAMS

SHAKESPEARE ALEXANDRU & BEETHOVEN NICOLAE

had met in a hotel of ninth category. They settled over there three days and three nights, until their judiciary case was cleared up.

Police Inspector Maigret Constantinescu had examined the crime's circumstances. Inside room 909, of the ninth floor, a corpse was discovered close by two false coins of five cents each!

Suspicious fell upon two villager delegates: Shakespeare Alexandru, so-called Săndel, and Beethoven Nicolae, so-called Nicușor.

Shakespeare, peasant from Fuck Off City, was illiterate, he never knew to write «Romeo and Juliet» nor other theater plays nor sonnets. Instead of his signature, marked his X.

While Beethoven, totally musically talentless, worked for the communal husbandry's forge in Fuck Up City. Because of hardware and hammers on a noisy anvil, which he folded reddened iron rails with, he didn't perceive sounds anymore. For him, any Folk Rhapsody looked monotonous, not to speak about the radio sung symphonies – the fifth, the ninth – which he detested as any villager who didn't understand them. For example, Beethoven Nicolae didn't distinguish between weeping and laughing, finding sometimes himself loudly laughing at funerals, much to the late relatives' stupefaction!

It wasn't clear to Police inspector Maigret Constantinescu how Shakespeare, who couldn't write as yet, deciphered the former victim's note. Afterwards, if Beethoven didn't have an ear for music with which to discern elementary melodic lines and bars, how did he gripes that the victim lamented? This Maigret Constantinescu tried to verify them.

Accused for the homicide, the two were introduced in the court's dock.

The lawyer took the tuning fork in his hand and hit it against the wall.

– Laaa!... Tell me, Camrade Beethoven, what sound is it?

– Laaa...

And:

– Comrade Shakespeare, I design an aaa... on the board, with the chalk. Now, tell me what letter is it?

– Aaaa...

– Look, dear instance, our people are knowing.

But the president of the jury stood up, dressed in his black robe like a priestly policeman, and he remarked:

– Camrade Lawyer, the accused men wanted to cheat us.

Camrade Shakespeare answered instead of Comrade Beethoven, and vice versa.

– Then, pondered the lawyer intrigued, interview them yourself, Camrade President.

The jury withdrew to confer.

Police Inspector Maigret Constantinescu had found a clue concerning Shakespeare Alexandru's guilt as an enemy of the people, and Beethoven Nicolae's as country traitor. Therefore, he impaled Shakespeare and hanged his skull in the theatre lecture rooms, and he also

scalped Beethoven and upholstered the symphonic concert house walls with the skin.

– Camrade Shakespeare had firstly to be taught the alphabet, Camrade Beethoven treated by an audiologist and nose doctor, and just afterwards they would be punished to death. Don't they feign another time anymore!!

But, when Police Inspector Maigret came in the room 909, he observed that the victim had escaped, then he decided this would hardly be sanctioned, for having left the place of offense. Also, the two false coins of five cents each, had disappeared. With them one could buy a match, that one of Brăila, which didn't strike. Relying on Maigret's Police inspector investigation, the jury conferred the final sentence:

– post mortem rehabilitation of the comrades Shakespeare Alexandru and Beethoven Nicolae, declared honor citizens in their villages (Court President asking pardon in public for his complicity to their murder);

– as for the victim, that in the mean time had died to the Popular School of Art, was convicted and sentenced to death by noose.

And then, in an easy, complete and democrated manner, worthy of our socialist and revolutionary humanism, the dispute among all involved persons in the court was solved.

Court Clerk: Florentin Smarandache
January 13, 1988

LITERATURE FOR NON-LITERATORS

Create a detailed scenario for the following conflict situations. In each case describe what the characters will do to solve the problem, and what happens as a result.

1. Unhappy Ann – a depressed young woman confronts school failure.
2. Catherine leaves James – a young woman tells boyfriend she loves another.
3. James leaves Catherine – a young man tells girlfriend he loves another.
4. Co-Worker Dispute – a person steals work and credit from a co-worker.
5. Mark the Policeman – A policeman confronts two thieves.
6. Roger and His Son – a father disciplines five-year-old son.
7. Mary denies Richard – a woman refuses the sexual advances of a male friend.
8. Richard denies Mary – a man refuses the sexual advances of a female friend.

POVEȘTI DE ADORMIT COPIL

GODĂCELUL

La Bălcești a fătat scroafa nouă purceluși, micuți ca niște șobolani, unul după altul, cu râțul rotund; iar pentru al zecelea s-a scremut, s-a văicărit până când l-a tras veterinarul cu niște forcepsuri – mai mult mort decât viu. Era roșu ca un drac, și pricăjit, încât Maia a crezut c-o să-l lepede. Taia le pregătise un așternut cald, din paie proaspete, în care să se oblojească Doamna Scroafă cu copilașii ei. Cum au ieșit afară din mă-sa, au început să țipe de foame. Prâslea purcelilor nici nu se ținea pe picioare și dormita în paie. Era purcelușul cel mai urât dintre toți, rahitic, și nu creștea de loc. Cu toate acestea a devenit cel mai iubit. Târgoveții care îl zăreau în cocină rosteau cu milă în glas „Ce arătare mică!“, și-l îndrăgeau. Taia îl alinta „Ăsta-i godăcelul!... Ia uite, Mihăiță, godăcelul... ciocotește și el prin curte!“, și se apropia ușor de el, purcelușul guița nițel, apoi Taia îl scârpina pe burtiță, printre piciorușe, cu degetele, și râtosul se întindea și se lungea, cât era el de scurt, unde se nimerea, ca porcul, pe gloduri, în baltă. Iar Taia pleca, Godăcelul mai aștepta ce aștepta și, văzând că nu-i mai acordă nimeni atenție, coicăia o dată, de două ori, și pe scula firav. Era așa de puțintel și jigodit, de credeai că e pe punctul de a-și da sufletul. Guruia continuu cât se târa prin lemne. Frații nu-l băgau în seamă, iar când era vorba de supt, godăcelul nici n-apuca țâța mamei sale. Năpădeau cu toții la scroafă, iar bietul godăcel era călcat și alungat de ceilalți.

Dar într-o zi, goagățul a dispărut. L-au căutat printre lemne, pe sub cotețul de păsări. „O fi căzut în closet“, presupunea Nea Iulică, „Ba

mai degrabă în beci”. își dadu cu părerea Maia. Până când, scormonind cu furca prin paiele ude și nămolite, Taia l-a găsit înghețat. Și nu mai răsufla. Era prin luna martie. Se trântise scroafa pe el și-l strivise. Le venea la toți ai casei să lăcrimeze. Ținuseră la el ca la un copil bolnav și suferind. Acuma erau întristați. Maia l-a luat în odaie, i-a făcut o injecție și l-a așezat lângă sobă pe un preș îngrămădit. Iar, pe înserat, au aprins focul în vatră. Fumul ieșea pe horn.

Vreo două-trei zile a zăcut la gura sobei. Maia îi da lapte de la capră cu biberonul. Să-l fi văzut cum sugea! Mai hău ca din ugerul măsii! Noaptea umbla pe sub pat, grohotea de unul singur. Într-o dimineață, Taia l-a găsit culcat în pat, lângă el, pe un macat. „Ce faci aicea, mă, neastâmpăratule? Ai înviat?” Purcelul băgase năsucul sub perină și morocănea subțire. „Te-ai boierit?” Se înzdrăvenise șmecherașul; nu mai vroia în ruptul capului să-și părăsească noua reședință.

Pe la amiază a răsărit un soare cu dinți. Godăcelul n-a mai avut încotro și a fost pofțit afară. Coviția prin curte, pe deplin întremat. Dacă te nimereai lângă el, te trăgea de pantaloni să-i aduci și lui haleală, ori să te joci cu el. Aveai impresia că scapi cu una cu două de dânsul? Te înșelai! Când te prefăceai că nu-l observi, se lua după tine grohăind. Se ducea apoi la mă-sa. Dar scroafa îi întărcase și, între timp s-a lepădat de ei. Dacă îi prindea că încearcă să sugă, îi mușca.

Godăcelul trăia singur, cu cei doi frațiori mai mari, care rămăseseră nevânduți, dormea cu iezii și mânca la bucătărie din același castron cu pisicul Mannix. Într-o zi a intrat în ceaunul cu sorbeală și nu mai putea să se scoată. El băga și botul și picioarele din față în strachina cu mâncare. Acum scăpase cu totul. Mai mai să se-nece. Și guiția de mama focului. Zeama era și puțin fierbinte. Mihai a văzut că se mișcă ceaunul. Că merge singur. Și când a înțeles, a-nceput să râdă și să bată din palme. Purcelușul se zbătea, stropea sorbeala în lături. Găinile, hoațe, prin jur, se repezeau cu ciocul. Lușa lătra fără să priceapă o iotă. A venit Taia și l-a scos. Apoi l-a mângâiat: „Mă godăcele!... Godăcelul meu!”. Taia îl dezmierda mai ca nepoțelul.

De atunci purcelușul a devenit jucăria vie a lui Mihai. Cu un băț în mână îl atingea peste picior. Și îl necăjea. Îl jigărea. Goagățul începuse iar să slăbească. Era gâlbejit. Răpos. Mihai nu-l slăbea toată ziua. Bunicii i-au cumpărat un purceluș de cauciuc. Nu i-a plăcut. I l-a

„prezentat” goagățului. Acesta l-a mirosit și l-a răsturnat cu ticul. Cățelușa, smucindu-l cu colții, l-a rupt în bucățele. Lui Mihai nu-i păsa.

De Paști a venit tanti Gheorghita lu' Sabin pe la noi și, când a dat cu ochii de godac, a exclamat „Fă Mărioară, să vezi tu ce porc să face ăsta de Crăciun!”.

A trecut și Întâi Mai. Fărtații lui prâslea dispăreau unul câte unul pe la vecini. Nici iezii nu mai existau. Purcelușul: singur-cuc. Printre rațe. Printre găște. Și cu atât mai mult constituia principala atracție a lui Mihai. Căci nici cu copiii nu se mai hărjonea. Îi antrena pe toți la joacă pe seama goagățului. „Lasă-l mă, Mihăiță, că e mic și el”, se ruga Maia. Dar ți-ai găsit: Mihăiță să asculte! Făcea mai împotriva.

Până când, într-o miercuri, obosit și hăituit, godăcelul s-a supărat și a murit.

Plângea Mihai, dar era târziu.

AUTORIZAȚIA

– fabulă –

Blocul de furnici a fost construit în timp record. La intrare s-a instalat un Brotăcel Portărel. Cine dorește să cheme vreo locatară se adresează politicos Portărelului, care orăcăie gros pe scări până aude locatara cu pricina și coboară la parter.

La al nouălea etaj, aflat în al nouălea cer, Furnicuța Anicuța gătește pe reșou supă cu găluște. Miticuța locuiește cu frățiorul ei, Furnicelu Relu. Neastâmpărat din cale-afară, Relu joacă mingea pe balcon. Anicuța se îngrijește când de supă, când de frățior. Bate-l-ar toaca să-l bată, se mânia sărăcuța, că-mi face o mie de nervi!“ . Relu se înfierbântă, aruncă mingea pe unde nimerește, mai ales: pe unde nu nimerește! Poc, boc, se rostogolește în lustră și de-acolo în oala cu supă. Se aprinde perdeaua de la fereastră. Furnicuța Anicuța imediat telefonează pompierilor.

Sosește Fănel Elefântel claxonând *tim-tam, tim-tam, tim-tam*.

– Repede la apartamentul 99! mugește Fănel. Brotăcel Portărel sforăia de răsunau pereții.

– Scoală-te, puturosule, nu ești în stare să te păzești nici pe tine, îl zgâlțâie Fănel ridicându-i șapca de pe frunte.

Brotăcel cască o gură cât el de mare și începe să orăcăie pe scări.

Dar focul se întretine. De la parter se auzeau trosnituri ca vreascurile rupte. Relu își pârlise piciorușele. În campionatul național de juniori al furnicilor, Relu fusese desemnat sportivul numărul unu al anului. El lovea balonul rotund cu cele șase picioare deodată, împregnându-i o traiectorie ciudată.

Anicuța se smiorcăia toată:

– Vai, imi arde casa și mobila! Ce-am mai agonisit! O vară întreagă!...

– Brotăcel își holbează ochii cât cepele la Elefântel:

– Cine ești dumneata?

– Pompierul de serviciu, nu se vede? și nervos își întinde trompa umflată de apă.

Cum Brotăcel nu se duminise după somnul în care căzuse, Fănel îi aruncă un jet de apă în nas. Îmbufnat, Brotăcel scoate limba de-un cot la el:

– Ce cauți aici?

– Nu mai mă ține din timp, răbufnește Elefântel. Arde apartamentul 99... locatară Furnicuța Anicuța m-a chemat... să sting focul...

– Ai autorizație? își dă importanță Brotăcel, zgâindu-se în fața lui Elefântel, *semnată de șeful de scară*, accentuează Portărel. Nu vreau să trag ponoase de pe urma ta.

Și Fănel Elefântel aleargă la șeful de scară, un Arici cu Ghimpi, care se făcuse ghem de nepăsare.

– Nu mă deranja din visare, morfolăiește Arici cu Ghimpi.

– Repede, o semnătură. Anicuța și Relu ard. Liftul de furnici s-a defectat.

Fănel se agită. Arici cu Ghimpi abia se mișcă.

– Grăbește-te, grăbește-te! urlă Elefântel.

– Fii calm, băiete. Graba strigă treaba(!)

Și Arici cu Ghimpi scoate stiloul și întoarce o iscălitură frumoasă, caligrafică. Se moșmonește o oră, apoi îi întinde foaia încântat:

– S-o păstrezi ca autograf!

Fănel i-o smulge din mână și fuga-fuga la șeful de bloc, un Vulpoi de Soi.

– Am nevoie de acceptul dumneavoastră ca să pot stinge un incendiu.

– Numai după ce-mi perii coada. Nu vezi că sunt ocupat? Câtă indolență, domnule, te deranjează pentru orice fleac!

Și Vulpoi de Soi se privește în oglindă, mai fumează din pipă. Ia stiloul. Îl scapă din mână. Și-apoi, în dispreț, ce gândește el:

– Trage tu. acolea, o iscălitură în locul meu. Și dictează pe litere: V-u-l-p-o-i de S-o-i. (Fănel n-are încotro, scie). Gata. Așa. De ce să mă obosesc eu!?! Ești mulțumit!

– Mai bine mă lipseam, gângurește răsufând în fine Fănel Elefăntel numai pentru sine.

Și-ntr-un suflet se întoarce la blocul de furnici cumiști. Îi prezintă în dinți lui Brotăcel Portărel autorizația semnată și parasemnată.

– Bravo, ai acționat, Fănel, în litera și spiritul legii, îl felicită Brotăcel.

Fănel nu mai așteaptă îmbrățișări plecticoase. Se urcă la al nouălea etgaj în apartamentul 99.

Dar coboară cu iuțeală. Pe scara de incendiu. Furnicuța Anicuța și Furnicelu Relu, cu arsuri de gradul III, duși pe târgi de patru Gândăcei.

– Ține-ți autorizația, zise în silă Elefăntel către Portărel. Tu protejezi răul din bloc. Nu mai am ce stinge. A ars totul!

Brotăcel pălește, înverzindu-se de întâmplare.

Iar afară, roată, masele de furnici s-au întrunit, s-au sfătuit și au demonstrat:

– N-avem nevoie de șefi și subșefi. Ne conducem singure, au conchis.

Într-un mușuroi de cenușă se transformase blocul de locatari, de atunci rămas nerenovat. Mai ieșeau de sub dărâmături câte un furnic sau o furnică, supraviețuitori. Și mai ies probabil și acum. Pe Brotăcel, încurcă-lume somnolent, l-a împins gloata în balta mâloasă, să orăcăie singur până i-o veni acru în gât.

– Du-te învârtindu-te, Arici cu Ghimpi.

– Și tu, Vulpoi de Soi, să n-ai parte de noi! mulțimea i-a izgonit în fundul pădurilor.

VECINELE

Moțata suferea enorm că nu reușește să se mărite. Purta cercei în ureche, de argint, și la gât o salbă de mărgele. Cât era ziulica de lungă, cotcodăcea cu o vecină, Pistruiata, despre condițiile de viață din exil și perioada optimă de clocit. Când Pistruiata era plecată la serviciu, îngrijitoare la un incubator, Moțata făcea ochi dulci vecinului, Pintenatu.

Tocmai se întorsese Pistruiata de la slujbă, cu poșeta sub aripioară, durdulie, ciripind cuminte, se fardase abundent și plescăia din cioc. Dar pe cine credeți că găsisse ea, zburată deasupra gardului? Pe domnișoara-doamnă Moțata!

Cântase de trei ori Pintenatu, se încordase ca un arc în suspensie, apoi urcase pe o grămăjoară de gunoi și scormonea nervos cu ghiarele. Moțata îl privea galesă cu un ochi, după care întorcea pe celălalt, cârâia singură de plăcere, îmbujorată toată și-i surâdea cu inimioara.

Pistruiata s-a îmbufnat până la cer de comportarea vecinei care-i violata domiciliul conjugal.

– Ce cauți, surato, pe mejdina altuia? „Poți să-i bagi și jar în gură că nu recunoaște“ – se gândea Pistruiata.

Moțata a făcut ochii mari, cât și-i rimelase ea, și-a strâns rochia înfoiată și... gata, gata să cadă de pe gard, se clătina uluca într-o parte și-n alta; de emoție, Moțata fâl, fâl în brațele Pintenatului!

Păi, ce ziceți, că atât i-a trebuit Pistruiatei! Și pune-te, nene și trage-o de păr, și rupe-i puful.

(Cum să le despartă cocoșul?) Și împinge-i la cucuriguri. S-au încins lupte greco-romane între găini. Când Pistruiata ataca cu ghiarele. Moțata se apăra cu fuga. Era înveninată Pistruiata, ca o soție înșelată.

– Ți-am fost fidelă o viață întreagă, îi reproșea ea bărbatului. Să-mi spargă nemernica asta, vopsită, casa?

Nedumerit, o vreme, cocoșul a stat deoparte, după care a intervenit să potolească spiritele. A intrat țațoș în vârtoarea luptei. Dar n-a apucat bine să le despartă că, jap s-a trezit cu un ciocănit în cap, fulgii au început să-i plutească prin aer de credeai că ninge. Dacă se aținea la Pistruiată îl lua la rost Moțata, iar dacă vroia s-o calmeze pe Moțată îi sărea în spate Pistruiata. Când două se ceartă, al treilea nu câștigă!

Și femeile, dăi și dăi, în flușturașnicul de trubadur:

– Că numai din cauza ta, îl acuza și Moțata, jumulită de pene.

S-a pomenit el luat la întrebări și asalturi. Căuta să se ferească în stânga, era lovit din dreapta.

– Ce-aveți, fetelor, cu donjuanul nostru, a sărit în ajutor Alba, vecina de peste drum, care tocmai își așezase băsmăluța cu floricele la gușă, iar ochelarii de soare îi ridicase pe creastă.

Ciufulit și cu coada între picioare, Pintenatu a profitat de ocazie și s-a retras tiptil în bucătărie.

– Cum, și pe la tine în bătătură a călcat? – constată cu stupeoare Moțata. „Vecina de lângă casă niciodată nu te lasă!“, își medita în sine.

Dar Alba telefonase la Poliție. A apărut claxonând, un Rățoi cu șapcă pe cap și pistolul la brâu. Le-a cerut pașapoartele.

Pistruiata și Moțata se refugiaseră din Țara Struților, unde constituiau un grup minoritar de zburătoare care rătăcea prin deșert – fără să găsească pic de grăunțe –, prigonit de autorități, în Țara Păsărească. Își păstraseră limba, dar în privința obiceiurilor din noua lor patrie, nu se integraseră suficient.

– O să fac cu dumneavoastră puțină instrucție – s-a rățoit polițistul, asurzindu-le cu huruitul motocicletei sale Yawa.

Moțata și-a desfăcut puțin cocul, Pistruiatei i-a scăzut glasul. Alba a tras obloanele și asculta îndărătul lor, curioasă ca orice femeie.

– Vă rog să nu vă mai certați. La noi – a măcăit din nou șăpcăliosul, – deoarece sunt de zece ori mai numeroase femeile decât bărbații, *poligamia* este permisă.

Un cocoș are dreptul prin Constituție, la un cârd de găini. Înțelege-și că *așa e neamul păsăresc!* Pace, pace – a reluat Răzoiul – între două dobitoace.

Și de-atunci, cocoșul a fost recunoscut ca rege încoronat al găinilor.

CĂȚELUȘA LUȘA, PURCELUL CELU ȘI PISICA SICA

Când au apărut zorii, Cățelușa Lușa s-a sculat prima, s-a întins pe labele din față, a scâncit ușor cu botul cărn prin care îi ieșea limba de-un cot, după aceea a dat deșteptarea:

ham! ham! sculați-vă! ham! ham!

Purcelu Celu dormea pe-o parte, cu picioarele strânse la piept ca să se-ncăldurească, cu râtul înfundat în culcușul lui de paie. A guițat nițel, și-a încârligat codița și s-a pornit să caște.

Cea mai leneșă dintre toți s-a dovedit Pisica Sica. Domnița mătă a miorlăit o singură dată printre mustăți:

ci-nee îmi de-ran-jeaaa-ză soom-...?

Cățelușa Lușa, cum a auzit obrăznicia, s-a repezit țintă, cu părul cărlionțat, în direcția mieunatului lingav și puturos:

*ham! ham! nu ți-ar fi rușine!
mătă bătrână! ham! ham!*

Speriat de strigătele și amenințările din afara cocinei sale, pe care tocmai o împodobise cu ierburi fel de fel, colorate, agățate în gardul de sârmă, Purcelu Celu a scos un „groot” pe tic și s-a apucat să țipe și să se-ncure cu pași scurți și repezi înconvoiat ca un covrig.

Pisica Sica, cu pleoapele pe jumătate închise, a crezut că pe Purcelu Celu îl ceartă Cățelușa Lușa, și de aceea sărmanul se agită în cușcă. Sica s-a lungit, cât era ea de micuță, cu labele dinapoi, apoi s-a ghemuit din nou în somnul dulce al dimineții.

Lușa fugea cu gura căscată, nervoasă.

Sica simți lătratul foarte aproape, deschise un ochi și văzu înainte-i o scorbură neagră, bulbucată, cu dinți ascuțiți și sticloși ca de balenă. Se trase tremurată îndărăt și zvrârr... se bârâcă pe-un par. Pulsul îi tăia respirația. Se urcă ciudată de-a-ndărătelea, cu labele din spate își făcea vânt, se-arunca mai sus, se sprijinea pe cea anterioare.

Lușa făcu ochii mari. Celu și el se pironi locului. Priveau cu jînt, și nu le venea să creadă. Când se uitară împrejur, toate orătăniile se strânseseră roată lângă stâlp, stupefiate ca la circ. După ce se mai dezmeticiră puțin, începură să bată din palme, din aripi, din copite, din pinteni, din lăbuțe. Într-adevăr Sica avea talent la cățarat pe frânghie, pe stâlp. Câștigase și câteva medalii olimpice, una o purta legată la gât. Se mai liniști câteva minute în vârful stâlpului, ca o regină sau ca o vedetă de cinema, apoi, văzând că mulțimea este de partea ei, coborî (și de această dată în același fel: de-a-ndărătelea, în ovațiile tuturor); când ajunse mai aproape de orătănii le fâlfâi coada-i mătăsoasă pe la nas – în special d-nei Lușa și d-lui Celu, și atinse nisipul, iar publicul o felicită.

Gâscanu Manu desfăcu cioaca de la cocina d-lui Celu cu ciocul.

Sica își croi drum printre spectatori, Lușa și Celu în urmă îi țineau trena. Când sosiră în mijlocul ogrăzii Cățelușa Lușa, Purcelul Celu și Pisica Sica încinseră o horă de mână. Se prinseră orătăniile în joc: și Găina Ina cu Cocoșelu Nelu, și Rățușca Țușca și Căprița Rița, scoborî din nori și Porumbelu Gelu de intră în horă, o horă mare ca-n povești, și încheiară o pace universală, pace între dobitoace.

De atunci, animalele casei trăiesc în bună înțelegere și prietenie.

PĂCALĂ ȘI SUPERMAN

Hazliul Păcală și forțosul Superman s-au întâlnit.

Și s-au luat la întrecere.

Mai întâi la viteză:

Păcală zbura cu un avion supersonic, iar Superman cu costumul său fermecat. Dar Superman a zburat mai sus și mai repede decât Păcală.

– Am câștigat, a strigat Păcală, fiindcă se declară învingător cel care zboară mai încet și mai la joasă altitudine.

A doua oară și-au încercat puterile în luptă dreaptă. Trei zile și trei nopți s-au bătut, până când Superman l-a trântit la pământ pe Păcală.

– Eu am câștigat, a exclamat Păcală, fiindcă se declară învingător cel care este învins.

A treia încercare a fost la gândire. Să joace o partidă de șah. Superman i-a dat mat lui Păcală în șaptezeci și șapte de mutări.

– Victoria îmi aparține mie, a declarat Păcală într-un interviu de presă televizat, fiindcă se consideră mai bun la șah cel care primește mat.

De-atunci Superman n-a mai avut curaj să se înfrunte cu Păcală, fiindcă totdeauna ar fi ieșit în pierdere, chiar dacă ar fi câștigat!

TEATRU SCURT

NO EXIT!

Personaje:

ALPINISTUL 1 (NEA JEAN): întreprinzător, matur.

ALPINISTUL 2 (COJAN): ezitant, copilandru.

MEGAFONUL: oficial.

POLIȚISTUL.

Scena 1

Decor:

O prăpastie abruptă, munți stricați, pleșuvi în jur. Întuneric – care să dea senzația unei gropi. Doi Alpiști echipați cu rucsacuri, centuri, căști pe cap, corzi, pitoane.

MEGAFONUL: Atențiune! Atențiune! Nimeni să nu părăsească regiunea! Atențiune! Atențiune! Nimeni să nu părăsească regiunea!

ALPINISTUL 1: Hai, repede. Timpul senin ne permite să escaladăm Stâncă Neagră. Am pregătit rucsacul și frânghia de susținere.

ALPINISTUL 2: Mi-e frică. Dacă se prăbușește? Și, pe urmă, poate că nu există nici o stâncă reală, ne-au creat-o nouă în imaginație.

ALPINISTUL 1: Încercăm, pricepi? Trebuie să încercăm. Altfel or să ne îngroape de vii. Bolovanii se prăvălesc de pe munte. (Huruit de pietre rostogolite). Auzi? Iar a început căderea.

ALPINISTUL 2: Și cum vrei să ne cățărăm, *printre*?

ALPINISTUL 1: Ne strecurăm noi...

ALPINISTUL 2: (Se-nchină). Doamne-ajută!

ALPINISTUL 1: Stăteam noaptele, somnambul, să migălesc planul până în ultimul detaliu. N-am uitat nimic. Încalță-te în bocancii cu șanțuri, caneluri, potcoave să n-aluneci.

MEFAGONUL: Atențiune! Atențiune! Nu părăsiți regiunea! Un comunicat important va fi transmis...

ALPINISTUL 1: Nu mai tace, dracu, odată!

ALPINISTUL 2: Sst, că te-aude. Nu știi că s-au răspândit peste tot?!

ALPINISTUL 1: Se bagă în sufletul oamenilor.

ALPINISTUL 2: Dacă intri în gura lor, nu mai scapi cu una cu două.

ALPINISTUL 1: Pune-ți hanoracul. Sus, pe creastă, o să te ia cu frig. Am cumpărat de la cabanier un ciocănel de bătut pitoane.

MEGAFONUL: Atențiune! Atențiune! Indivizi suspecti au pătruns ast-noapte în Valea Fericirii tulburând liniștea locuitorilor. Nu-i lăsați să scape. Constituie un mare pericol public.

ALPINISTUL 2: Ascultă și tu, sunt pe urmele noastre.

ALPINISTUL 1: Ce mai aștepți? Nu e timp de meditație.

ALPINISTUL 2: Ne-acuză de-naltă trădare. Îi văd în stare.

(Apare un Polițist cu pistolul în mână).

POLIȚISTUL: Stai! Nu mișcă nimeni!

ALPINISTUL 2: (În șoaptă). Gata, s-a zis cu noi...

ALPINISTUL 1: Până să mă rog de tine, Cojane... Vroiai să te chem cu lăutari, să te-mping de la spate...

POLIȚISTUL: Fața la zid! (Alpiniștii se execută). Mâinile sus! (Îi percheziționează). Ce căutați în zona interzisă? (Din nou huruit de pietre rostogolite). Nu răspundeți, hâm?

ALPINISTUL 2: (Lui Nea Jean). Cine m-o fi pus să mă iau după alde ca tine?!

POLIȚISTUL: Ia nu mai balmăjiți acolo. Întoarceți-vă! N-ați văzut doi indivizi suspecti îmbrăcați cu hanorace și bocanci de vânatoare gata să se cațăre pe munte?

ALPINISTUL 2: (Cu gura moale). Ddd...

ALPINISTUL 1: Nu, nu.

ALPINISTUL 2: M... Nu...

ALPINISTUL 1: Pe ei îi căutăm și noi. Ne-am travestit în sportivi.

POLIȚISTUL: Aveți de grijă! Cele mai neînsemnate informații pe care le aflați să le raportați imediat la postul de poliție cel mai apropiat. Ați înțeles? Nimic să nu tăinuți.

ALPINISTUL 2: Cum?

ALPINISTUL 1: Am înțeles, să trăiți!

(Polițaiul iese).

ALPINISTUL 2: Ufff! Am scăpat. Prin ce emoții trecusem...

ALPINISTUL 1: Lasă văicărelile. Acum e momentul. Îndeasă rucsacul. Să nu mai pierdem nici o secundă.

(Polițistul revine).

POLIȚISTUL: Unde s-o ștergeți? (Alpiniștii înlemnesc).

ALPINISTUL 2: După... să plecăm...

ALPINISTUL 1: După infractori. (Lui Cojan). Tontule!

POLIȚISTUL: Dar cine v-a trimis pe voi?

ALPINISTUL 2: Așa e, cine ne-a trimis pe noi! Adică pe mine...

ALPINISTUL 1: Cine ne-a trimis, cine ne-a trimis... Păi, D-voastră.

POLIȚISTUL: Uitasem. (Iese).

ALPINISTUL 1: Ține-te bine. (Se leagă cu frânghii și încep cățărarea).

MEGAFONUL: Atențiune! Atențiune! Fiți cu băgare de seamă. Persoanele, care nu prezintă garanții moral-politice și au debite materiale față de unitățile sociale, vor fi reținute pentru cercetări.

În fiecare localitate să se constituie comisii ale organelor de anchetă. Nu trebuie să tolerăm pe nimeni. Orice abatere de la disciplina internă trebuie depistată și corectată din vreme. Apelăm, în felul acesta, la cooperarea întregii comunități din Valea Fericii...

(Alpiniștii s-au bârâcat unul pe altul până la jumătatea prăpastiei. Huruit de bolovani. Cojan este lovit, se desprinde și cade. Nea Jean alunecă și el. Rămân suspendați de frânghii).

ALPINISTUL 1: Să nu te uiți în jos, mai ales dacă e rău. Te fură apa, te sperii.

ALPINISTUL 2: Au, mă doare capul.

ALPINISTUL 1: Ne antrenăm, ne antrenăm. N-o să vină nimeni să ne ia de mână și să ne scoată de-aici. Puțină răbdare și tutun!

ALPINISTUL 2: E imposibil. Un joc periculos.

ALPINISTUL 1: Trebuie să vedem ce e dincolo de noi. Să rezistăm. (Se prinde din nou de stâncă). Apucă frânghia. Nu te bălângăni.

ALPINISTUL 2: Nu pot. Mă forțez. Sunt sleit de puteri.

ALPINISTUL 1: Ne dezechilibrăm. Încearcă. Se slăbesc pitoanele.

ALPINISTUL 2: Și să mai pice iar Poliția, fleoșc, peste noi.

ALPINISTUL 1: Că doar n-om fi unși cu ghinion! De ce m-oș fi încurcat eu cu tine... I-am promis nevestii...

ALPINISTUL 2: De-ajuns, nu-mi mai aduce aminte. Crezi că *deasupra* e mai breaz? M-am obișnuit aici printre pești. E liniște. Soarele nu pătrunde niciodată ca să te incomodeze cu razele lui. Se bănuiește c-ar străluci el undeva. Ai mai bătrâni îl ghicesc, și-aduc aminte de astru, cu nostalgie.

ALPINISTUL 1: Te-ai dat la fund, aia e. Cum de suporti starea de lucruri marginală în care te complaci?

ALPINISTUL 2: Pentru că așa este de când m-am născut. Orice societate își creează șobolanii ei. Neavând ce vedea, fiindcă în mușuroaiele lor e veșnic negură, cârțițele n-au nevoie de ochi. Iar, de ies la suprafață, orbesc.

ALPINISTUL 1: Ce să mai orbească dacă n-au ce!... A, și ți-e teamă de lumina zilei.

ALPINISTUL 2: Dacă oamenii n-au aripi, înseamnă că Dumnezeuul i-a plămădit ca să nu zboare. Să renunțăm, Nea Jeane. Nu putem să ne depășim condiția de târătoare pe fundul genunii.

ALPINISTUL 1: Pricep, Cojane, o teză de-a lor: respingerea schimbărilor. Dar eu am învățat la anatomie că funcția creează organul. De ce să nu persistăm? Uite: frânghiile astea, și ciocănelul de alpinist cu pitoanele fac parte din 'aripi'. Cu ele ne vom înălța.

ALPINISTUL 2: Nea Jeane, tu ai trăit în regiunea asta și *înainte* de a se numi astfel. Munții care ne înconjoară, crescuți brusc din pământ, o stâncă neagră în fiecare punct cardinal, și încadrându-ne... le-ai simțit pe viu. Ca o umilintă. Ei au transformat podișul, aflat la o altitudine respectabilă, într-o vale. Înălțimea, la care se ridica regiunea în trecut, a

devenit josime acum prin comparație: un abis. Dar, făcând abstracție de aceste stânci-frontieră cu văzduhul...

ALPINISTUL 1: Ne umbresc munții societății cu crestele lor artificiale. Ne țin în întuneric, și-o să ne sfoiegim, Cojane.

ALPINISTUL 2: Dar vara ne fac răcoare, trebuie să recunoști. (Huruit de bolovani. Vorbe neînțelese, neplanetare. Alpiniiștii se prăbușesc la pământ).

ALPINISTUL 1: Îi vezi cum ne tratează? Cum se rostogolesc peste noi cu toată puterea lor politică? Cu cât dispreț ne scuipe în față bolovani și-aruncă în noi pietrișul vorbelor grele, usturătoare...

ALPINISTUL 2: Nu-i băga în seamă: ei vorbesc, ei aud!

(Se-ntoarce Polițistul, urmărindu-i din spate).

ALPINISTUL 1: Numai când oi surzi de tot la suferințele oamenilor. Trebuie să transmitem și peste munți, să se afle cât de 'fericiți' suntem noi, cei din «Valea Fericirii».

ALPINISTUL 2: Cum? Nu știai că serviciul de telecomunicații nu poate funcționa în afară din cauza stâncilor prea înalte?

ALPINISTUL 1: Desigur, desigur. Dar dacă o să montăm o antenă pe versantul vestic al iluziilor noastre?

MEGAFONUL: Atențiune! Atențiune! Doi indivizi suspecti, numiți alpiniști, încearcă să se urce pe idealurile noastre până în vârful Stâncii Negre, care stătea din secole de veghe la hotare. Oprțiți-i! Oprțiți-i!

ALPINISTUL 2: Of-of-of!

POLIȚISTUL: Ha, ha, ha! Acum nu mai scăpați. La postul de control pentru interogatoriu. Marș! Veți fi condamnați de crimă... ideologică.

ALPINIȘTII: (Nedezmeticiți). Cum?... Care?... Cine?...

POLIȚISTUL: Guu-rra!... La arest cu voi!

ALPINISTUL 1: Domnule, trebuie să fie o confuzie. Nu ne cunoașteți.

PLIȚISTUL: O să vă cunosc eu (Îi împinge cu bastonul de cauciuc) îndată... Asasinilor! Tâlharilor! Alpiniiștilor! Pușcăria vă mănâncă!

ALPINISTUL 2: Eu n-am nici o vină, zău așa. M-a târât după el. (Arată spre Nea Jean).

ALPINISTUL 1: Are dreptate. Nu-l amestecați. Eu sunt capul răutăților. instigatorul la nesupunere. Am inițiat cursul de alpiniști amatori și-am construit cele patru cabane turistice, popasuri în ascensiunea spre culmi spirituale. (Polițistului): Sunteți mulțumit?

POLIȚISTUL: Sunt, bineînțeles. Ai mărturisit. Adică nu, cum să fiu mulțumit când cineva încearcă să escaladeze muntele dorințelor.

Scena 2

La pușcărie. Alpiniștii legați de mâini și la ochi. Polițistul în depărtare.

ALPINIȘTII: (Repetând). În țara tuturor libertăților ne împlinim năzuințele. Este ceasul bucuriei noastre de a fi contemporani munților umbroși și văilor adânci. Trăim momente de profundă recunoștință și de mărețe înfăptuiri în această epocă glorioasă. Valea în care ne-am născut ne e mamă, iar tată muntele înalt. Nu vrem să ieșim de-aici. Suntem fericiți.

1988 (România), 1999 (SUA).

DESTIN

(piesă fără actori, fără decor, fără dialog)

Gongul este înlocuit prin scâncete de copil în fașă.

Cortina se deschide lent pe lateral.

Lumină foarte puternică pe scena goală, apoi intensitatea scade gradat până la *întuneric* mat – pe parcursul celor 7 minute și 30 secunde.

Liniște absolută.

Zgomotele, vorbele, și mișcările spectatorilor din sală (cu sau fără știință) se consideră că fac parte din spectacolul propriu-zis.

(Interiorul unui fenomen își asumă, prin extensie paradoxală, exteriorul său. Cu alte cuvinte: îi aparține și ceea ce nu-i aparține!)

Se percep vagi bocete.

Pe urmă cortina se-nchide lent.

Banda cu aplauze, printre care se deslușește un ușor „bis“ „biiis“... și fluierături.

Cortina se redeschide iute

și se reînchide iute.

Din nou aplauze înregistrate,

și-același joc sincronizat al cortinei care se redeschide și reînchide din ce în ce mai repede sau mai încet

(sugerând actorii care fac plecăciuni către public).

CONVERSAȚIE

(piesă onomatopeică)

: Offf!
: Ceee?
: Îî...?!
: Hăăă?
: Nuuu.
: Aaa!
: Îhîi.

**TEATRUL LIRIC FLORENTIN
PREZINTĂ
ÎN PREMIERĂ ABSOLUTĂ**

Spectacolul
de
versuri în versuri

AVENTURILE DRAGOSTEI

piesă într-un act
–de conștiință –
și cinci tablouri
–diferit colorate –
având în roluri mici interpreți mari.

DISTRIBUȚIA (în ordinea apariției pe scenă):

SEGNOR ALFONSO	Geo Dumitrescu
INGENUA	Ana Blandiana
UN TRUVER	Cezar Baltag
FATA DE ZĂPADĂ	Constanța Buzea
POETUL	Adrian Păunescu
FILOSOFUL	Ion Gheorghe
PRINȚESA ADORMITĂ	Ileana Mălăncioiu
CAVALERUL RĂTĂCITOR	Nichita Stănescu
SCUTIERUL	Gheorghe Tomozei
TRUBADURUL	Marin Sorescu
FEMEIA DIN VIS	Nina Cassian

Intrarea este liberă / de orice context.

TABLOUL 1

(O cameră goală având o fereastră în dreapta și o ușă în stânga.
Signor Alfonso, Un Truver, Ingenua).

SEGNOR ALFONSO (apropiindu-se):

Îmi pare rău că n-am iubit nici o fată
(Dumnezeu mi-e martor că eu am avut toată bunăvoința).

INGENUA:

Nu te-apropia, nu mă atinge,
Amar mi-e trupul și otrăvitor,
Cu soarele prelins la subsuori,
Cu fluturi beți de mine răscoliți
Din larve sfărâmate de dorinți
Pe care nu pot să le-nceapă. Fugi!

SEGNOR ALFONSO (oprit):

Câteodată mi-ar plăcea să ai mai mult
de paisprezece ani,
să fii mai puțin inteligentă și mai
degrabă castă,
să umbli desculță prin bucătărie
și să te cheme cineva, posesiv, umilitor,
și vulgar, „nevastă“.

INGENUA:

Întotdeauna toți m-au iubit,
Cei ce mă urau m-au iubit mai tare,
Am trecut printre oameni
Mereu acoperită de dragoste

SEGNOR ALFONSO:

Te-ai așezat în fața mea, dragoste
numai tu, mereu, în fața mea

UN TRUVER (șoptindu-i lui Segnor Alfonso):

Nervii ei sunt raze, inima ei
e un nod de lemn
împrejurul ei e o secetă
înăuntrul ei e o fântână
În fântână doarme un șarpe.

INGENUA (lângă fereastră, și mai mult pentru sine):

Frumusețea mea îmi face rău,
Mai necunoscută decât luna
Trecând din oglindă-n oglindă,
Din apă în apă
Icoană întruna
Fără să se desprindă,
Dar fără să încapă
Întreagă în somn.

TABLEUL 2

(Un peisaj de iarnă, puțin însorit.

Fata de Zăpadă, Poetul, Un Truver și Filosoful).

FATA DE ZĂPADĂ:

Eu sunt o sălbatică blândă,
O fiară pe care nici îngerii n-o înțeleg.

POETUL:

Mă închin aprinsei glezna a celor mai sălbatice femei.

FATA DE ZĂPADĂ:

Aveam odată un profil de gheață,
Un suflet cu impulsuri muzicante.
Să fim cei triști când nu ne vede nimeni
Să fim veseli când ieșim pe ușă.

POETUL (în timp ce fata se depărtează):

Ai să răspunzi, iubito, pentru toate.
pentru această omenească jale,
și pentru muntele ce se prăvale
să dea brutal câmpiilor dreptate.

UN TRUVER (cu consternare, spre Poet):

Cum se scutură sufletul tău
ca o sită dintr-o mână
în alta dintr-o mână
în alta

FILOSOFUL (ca la o prelegere):

Cine cunoaște pe alții
Este înțelept,
Nu se teme când frații
Îl strâng la piept.

POETUL (rămas numai între bărbați):

Cenușa acestei iubiri mai scânteie
cu gust de neant și chip de femeie.

TABLOUL 3

(Un castel medieval. Costumații medievale.

Prințesa Adormită, Cavalerul Rătăcitor și Scutierul).

PRINȚESA ADORMITĂ (întinsă pe un pat imaculat,
către Scutier):

Doamne cum îmi apare sufletul lui ca un abur
urcând din pământul ud bătut de soarele arzător
(Apare Cavalerul Rătăcitor care auzise monologul).

CAVALERUL RĂTĂCITOR (puțin trist):

Nu cred că păsările zboară

că ele se sprijină pe ceea ce nu este,
că tu mă iubești pe mine
fără să-ți fiu câine...

PRINȚESA ADORMITĂ (către cavalier):

Fă un hotar mai sigur între mine
și între țărmul tău care s-a dus
vreau să m-apropii fără să te văd
mi-e frică și merg ca privită de sus

CAVALERUL RĂTĂCITOR (jovial):

Vino, tu, cu tine toată
ca să-ntruchipăm o roată
Vino, tu, fără de tine
ca fii cu mine, mine.

SCUTIERUL (încet, spre cavalier):

Are genunchii ca două
mere de alge,
taie marea cu părul
și cu mâini proaspăt ieșite din copilărie
caută cuibare de scoici.

CAVALERUL RĂTĂCITOR (Printesei):

Ochioaso, tu să știi că ești prințesă,
tu ai un cavalier rătăcitor,
și cântec ai, și slujbă ai, și mesă, –
deasupra de creneluri luna plânsă într-un nor.

PRINȚESA ADORMITĂ:

Dar parcă-s singură la nunta mea
Tu stai tăcut și mâna ta îmi poartă
Cu spaimă brațul ca un mire-adus
Să se cunune cu mireasa moartă.

TABLOUL 4

(Semiîntineric. Se aude o muzică din spatele scenei. Ingenua și Trubadurul).

INGENUA:

Iubitul pe care nimeni
Nu l-a văzut decât în somn,
Tată cuvintelor din mine
Și peste nerostite domn,
Nesigur fiu
Născut din ruga
Pe care ți-o înalț
Am obosit de atât cântat,
De-atâtea gânduri fără șir,
De-atâtea vorbe îngerești.

TRUBADURUL (cam pasiv):

Nu, dragă, nu te deranja să mă iubești.
(continuând):
O cafea neagră voi servi, totuși,
Din mâna ta.
Îmi place că tu știi s-o faci
Amară.

INGENUA:

Ești fără milă,
Nu te văd, n-aud –
Cât timp vorbesc cu tine
Ești.

TRUBADURUL (după o pauză):

Vino,
Din aceste două inimi
Să facem un foc înalt.

INGENUA:

De ce nu m-aș întoarce printre pomi,
Printre arborii chircoți de vântul fierbinte.

TRUBADURUL (ezitând puțin):

Totuși vom mai merge împreună,
O bună bucată de pământ,
O bună bucată de cer,
O bună bucată de lună.

TABLOUL 5

(Același decor din tabloul 1.

Sunt adunate toate personajele perindate prin primele tablouri.
Segnor Alfonso povestește celorlalți o istorioară de dragoste. Este aproape de sfârșit).

SEGNOR ALFONSO (cu înfocare, privind spre bărbați):

– Măruntule, mi-am strigat cu silă,
stinge lumina, iată iubirea!...
(Se stinge lumina și apare, ca din vis,
o siluetă feminină).

GLASUL FEMEII DIN VIS (cu căldură către Segnor Alfonso):

Cu tine e ninsoarea mai adâncă,
au sens pădurile în asfințit,
și tristele semnale ce-și trimit
planetele necunoscute încă.
(după câteva clipe, parcă înțelegându-i gândurile):
Atuncea, ca să-ți fie mai blândă aventura,
m-aș îmbrăca-n sfială, ca într-o ceață, până,
de dragoste, inelul ți s-ar topi în mână
și mi-ar păta cu aur, obrajii, ochii, gura.

SEGNOR ALFONSO:

Dar n-o să ne putem iubi atâta, draga mea,
e mult prea târziu până vine moartea!...

FEMEIA DIN VIS:

Cum dat mi-e să plec din iubire
Când încă mai am de iubit...

(Iese pe ușa din stânga).

TRUBADURUL (privind către celelalte femei):

Duceți-vă și voi,
Prea frumoase și iubitoare Ane;
Mă iertați că nu v-am zidit de vii,
Am avut mai multă încredere
În cărămizi.

(Cade cortina peste final).

TRAGEDIE ANTICĂ

(Noaptea, într-un templu atenian.

Eschyl, Euripide și Sofocle dialoghează prin negura timpului. Mesajul lor ajunge până la noi. Poartă cearceafuri albe pe cap și în mână țin făclii aprinse în dreptul feței; din sală, unde este tot întuneric, dau senzația de mumii.

Eschyl, bătrân, în partea stângă a scenei (din perspectiva spectatorului).

Euripide și Sofocle, tineri în dreapta.

Din când în când, replicile, îndeosebi cele poetice, vor fi acompaniate de liră).

ESCHYL: Mie-mi plac toți poeții aprinși de furii creatoare, ca vinul fermentând prin ardere internă.

EURIPIDE: ...observatori fini și neobservați...

SOFOCLE: ...duelându-și frunțile...

ESCHYL: Mie-mi plac toți poeții care nu trișează în poezie.

O, nerușinare ticăloasă, să-ți fie rușine!

Falsificarea poemelor de-amor pedepsi-se-va conform legilor.

EURIPIDE: (Lui Eschyl). Ah, tu flămândule de tine. Tu, care ești atât de tu, de parcă n-ai mai fi.

SOFOCLE: Ți-ai scuturat zborul de înălțimi, Eschyl. Sentimentele ți-au amortit.

ESCHYL: Am ucis totul. viață, iubire, prieteni, familie. Sunt un criminal

EURIPIDE: Ești vinovat fără de culpă. Punctul tău de vedere e plan.

SOFOCLE: (Lui Eschyl). Adevăratul artist trebuie-a să creeze necreatul.
Ne-ai îmbogățit de tine.

ESCHYL: Timpul mă strânge. Și fiecare parte din mine murind naște o alta, și care parte născând moare o alta. Am zilele, Euripide, numărate în calendar. Mi-e frig, mi-e ploaie, mi-e secetă. Astăzi mi-a fost teamă de moarte. Zeus mi-a strigat din Olymp că poeții nu trăiesc mult.

EURIPIDE: Asist, cum văd, la un asfințit de mare. Tornada de nisip îți vâără ghearele-n ochi. Cascade tumultuoase bat apă în piuă.
(Zgomote specifice prin difuzoare, ca venind din fundul pământului).

ESCHYL: Dacă nu suntem astronomi, ca să citim în constelații zodiile, suntem pomi.

EURIPIDE și SOFOCLE: (Admirativi). Un poet plin de cuvinte.

ESCHYL: Am făcut zilnic exerciții de încărunțire. Iubesc amarnic și amar. Plânsul mă spală prin interior. Departe de mine gândul de a-mi apropia odihna pentru spirit.

Mai mult ca un joc, în viață, trebuie să știi să aștepți, și să aștepți să aștepți.

EURIPIDE: (Lui Sofocle). Arma lui secretă este...

SOFOCLE: (Lui Euripide). Arma lui secretă este...

EURIPIDE și SOFOCLE: (Șușotind). Arma lui secretă este... geniul...

ESCHYL: Am impresia că lumea toată e supărată pe mine.

EURIPIDE: E beat. Cred că e beat de poezie.

SOFOCLE: Libertatea intimă sparge canoane, libertatea intimă. De fiecare dată când este obsedat, se descarcă în versuri. Este un obsedat.

ESCHYL: Vreau să pipăi infinitul. Arta este realitatea din imaginația poporului grec. Vă propun să devenim cu toții frați de cruce.

EURIPIDE: Un mic început pentru MULT.

SOFOCLE: Un negru mai ALB.

ESCHYL: Am nevoie de un insucces pentru succese viitoare. Căci, fraților Euridice și Sofocle, câte înfrângeri n-am suferit eu pentru a obține o singură izbândă!

O să vă dau un sfat popular...

...faceți-vă o mare casă de cultură.

EURIPIDE: Ne-am născut prea târziu, plecăm prea devreme.

SOFOCLE: De cum am ieșit pe lume, am fost condamnați la moarte.

EURIPIDE: Ne întrebăm deseori, eu și Sofocle, în momentul când noi nu existam, cine era în locul nostru și s-a transformat în noi?

ESCHYL: Apollo, zeul Luminii...

(Apare chipul lui Apollo pe cer).

SOFOCLE: Sau în ce stadiu eram noi cu mult înainte de a ne naște?

ESCHYL: (Repetând mecanic). ...Apollo, zeul Luminii... Să mă feresc de el. (Ieșe).

EURIPIDE: Eschyl gândește înapoi. Eschyl gândește invers. Cuvintele dulci le-ascultă cu urechea. Corpul său terestru are un gând extraterestru.

SOFOCLE: Să avem în vedere sunetele ce emite. S-a îmbătat de tristețe, s-a îmbătat din lipsă de băutură.

EURIPIDE: Și-a transformat defectul într-o calitate.

SOFOCLE: Asta-i o poveste științifică. O algebră literară. Limbajul muzicii.

EURIPIDE: Imateria dănuie de când lumea. Trecutul ne este ca o legendă...

Eu nu iubesc poezia, ci poezia poeziei. Nu iubesc poezia, ci creația de poezie. Fenomenul poetic.

SOFOCLE: Negând prea tare un lucru, nu faci decât să îl afirmi, Euripide. (Apollo dispăre. Reintră Eschyl).

ESCHYL: Întunericul din suflet îl caut cu lumânarea aprinsă. Ooo, dacă papyrusul ar putea să cânte ceea ce aud eu și nu pot să redau, să explic!

SOFOCLE: (Lui Euripide). „Ceea ce face Eschyl este bine făcut, deși inconștient“. Vina lui este că scrie poezii.

EURIPIDE: (Lui Eschyl). „Pentru a fi frumos, totul trebuie să fie conștient“.

ESCHYL: Critici ai mei, nu rupeți din glastre poemul!... Eu cred în zeul beției și-al extazului... spiritul e mai înalt aici, jos, la pământ...

Vă dau de pildă pe Homer, un orb cu o mare viziune artistică. El vede fără ochi ceea ce alții nu văd cu ochi.

Dați-mi voie să mai trăiesc!

EURIPIDE: Toată ziua. Eschyl, stăteau prin localuri de noapte, sau de toată noaptea. Te bucurai cu Dionysos. Erai frumos ca un zeu.

- SOFOCLE: Euripide, Eschyl este un om care subînțelege doar...
Aparențe... Transparente...
- ESCHYL: Sunt un mare Inexistent.
- EURIPIDE: Numai după murire își vine nemurirea.
- ESCHYL: Am așteptat zadarnic viza de intrare în dramaturgie. Ca un
însingurat mă simt. Cel mai bun cenaclu fostu-mi-a biblioteca.
Apollo al vostru e prea rațional. Un om nu e genial în momentele
sale lucide. Trăiască nebunia!
- SOFOCLE: (Lui Euripide). A decedat Eschyl. De mult. Atunci s-a
așternut o tăcere de moarte. Muzeul care s-a păstrat, al lui, e timp
concentrat.
- ESCHYL: (Recită) Priviți. (Arată o licărire în noapte, aievea), se ivesc
zorile, bezna se stinge ca lumina unui felinar.
Prin aerul matinal pasărea se simte în apele ei
Iarba a luat câmpii în primire.
Sufală vântul pe valuri până-n pânzele albe
În Elada plouă cu broaște, cu șerpi
Sculptorii greci pun suflet mult în piatră, în lemn
Verdele concert al naturii îmi e rod. Poseidon ne pune bețe-n suflet.
(Arată spre cei doi). Copiii aceștia îi simt ca pe o prelungire a
mea, un eu dedublat... detriplat...
- EURIPIDE: (Lui Sofocle). Orice scriitor este la origine poet.
- SOFOCLE: (Lui Eschyl). Ne-am îngropat într-un cimitir de manuscrise.
Am ajuns să fim alungați din timpul oracolelor.
- ESCHYL: Voi fost-ați auditori la scrisul meu. Dar am obosit cântând!
- EURIPIDE: Ia loc, Maestre, acolo jos.
- ESCHYL: De ce-mi ziceți să stau jos, v-ați săturat să mă vedeți pe
sus?... M-am așezat în inimă... (Lui Euripide). Bine ai judecat,
ești bun judecător.
- EURIPIDE: Inima ta e bolnavă de nervi... A început numărătoarea inversă,
Eschyl, n-o mai poți opri. Numărătoarea inversă merge înainte.
- ESCHYL: Stărpesc, cu sânge rece, reptilele cu sânge rece. (Încearcă
să-i sugrume. Cei doi se apără). Ucid tot ce nu e poezie. Vă jur pe
lipsa mea de jurămintă.
- EURIPIDE și SOFOCLE: Avem a fi bucuroși... Dar pe moment e ca
o confirmare nesemnată, ce mai, o confirmare neconfirmată.
(Au scăpat din strânsoare).

ESCHYL: Îmi puneți necutezanta la încercare?

Vă înmânez acest poem cu pecete de identitate. (Scoate din sân un sul de pergament. Euripide și Sofocle îl desfac nerăbdători).

EURIPIDE: (Arătând spre sul). Apariția asta spontană este pe cale de dispariție.

SOFOCLE: (Lui Eschyl). Câtă vreme ți-ai bătut în neliniști capul și trupul?

ESCHYL: O lună și-un soare.

SOFOCLE: Cu ce te-ai deplasat?

ESCHYL: Cu răbdare.

EURIPIDE: Noi spunem mult, în vorbe puține. *Non multa, sed multum.*

SOFOCLE: (Lui Eschyl). Tu visezi destul, și pentru noi, poet verbos ce ești. Repetă-te și bagă-ți mințile în cap.

ESCHYL: Ceea ce faci Sofocle, nu e bine. Alceva trebuie. Iar dacă faci altceva, tot nu e bine. Trebuie altceva.

SOFOCLE: De ce ne cerți Eschyl?

ESCHYL: Păi nu trebuie să cert și eu în fiecare zi pe câte unul?

EURIPIDE: Tu ți-ai făcut griji și-n noaptea asta le-ai dat nouă.

ESCHYL: (Pentru sine). Bătrânul Eschyl, prinț al cerșitului, își face intrarea... ieșind din arena literelor...

Să fiți neobosiți în viitor, pe arșița intelectuală a lui Critias tiranul.

EURIPIDE: (Despre Eschyl). Bătrân la chip, tânăr la suflet...

SOFOCLE: Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi decât pentru Dionysos, zeul vegetației, al vinului.

ESCHYL: Voi plecați, vă depărtați de mine. Principalul e s-ajungeți undeva. Eu îmi continui cărarea pornită. Fără să văd, fără să văd. Privesc timpul, ascult spațiul.

EURIPIDE: Tăceri de bronz am așteptat în livada ta de măslini. Ne serveai de umbră deasă. Umbrelă contra lui Apollo. Fugeam de apa minții ca de foc. Ne dam în vânt după o vreme cu vânt dionisiac. Ehee... Acum nu mai iubim nuanțe vechi, decolorate.

ESCHYL: Uh, știința asta, care îți dă legi fixe, ce le respectă ca pe niște axiome!

SOFOCLE: Ne place albul din lumină, culoarea singură fără culoare.

EURIPIDE: Gândurile ne tind în zenit.

Infinitul nostru este mărginit

dar mărginitul ne e infinit.

Absolutul este și el relativ, relativitatea

și mai relativă.

SOFOCLE: Extremitățile se ating, nebuniile și geniul. Noi suntem pe pod, tu la antipod.

EURIPIDE: Geniul nu e om normal.

ESCHYL: (Visând). A fost odată o ploaie frumoasă.

... Amintire ca o sculptură în piatră pe un mormânt
funerar. În fața unei frumuseți rămân
câteodată mut...

A fost odată o fată frumoasă

Ea venea să-ngenuncheze cerului

Vedeam inexistentul

Golit de mine însumi.

Pe limbă mi-a crescut un vis

Și toată viața l-am mai căutat

Și-apoi visul unui vis

Singur, de mine stătător, mă existam

Învibrându-mă.

Fața, cu ochii imenși de culoarea eului,

Îmi bucurase buzele.

Întinerite litere-mi curgeau atunci pe piept...

EURIPIDE: (Întrerupându-l). Pe noi ne-a ucis un gând.

ESCHYL: Voi trebuie să învățați să fiți la înălțimea unui sentiment. Din dragoste de poezie, v-am recitat o poezie.

SOFOCLE: Euripide și cu mine ne lipim fruntea de gânduri. Pe noi ne-a ucis un gând.

EURIPIDE: Nu contează dacă noi simțim sau nu ceea ce scriem, ci dacă-i facem pe alții să simtă.

ESCHYL: În mod natural, opera vă e artificială.

EURIPIDE: (Lui Sofocle). Eschyl ne face muzică. Multă muzică la liră.
(Se aud acorduri la liră).

SOFOCLE: E cel puțin nesperios.

(Euripide și Sofocle îl lovesc tare pe Eschyl în moalele capului).

ESCHYL: Degeaba dați în opera mea cu poemele-vă abstracte. Credeți că, de eu regrez, voi progresați?...

Noi, împreună, să mutăm țara în lume, să fie mai mult aici, acasă,
să-i ajungem mai mult: o cultură care crește pe tulpina altei culturi

care crește pe tulpina altei culturi pe tulpina altei culturi și altei
culturi culturi

Să-nvingem cuvintele...

EURIPIDE: Să le descătușăm de amintirea ta!

SOFOCLE: Vindecă-ne de tine!

ESCHYL: În poezie am fost ca o întâmplare. O eroare a naturii.

EURIPIDE și SOFOCLE: A greșit-o bine! N-avem ce zice.

EURIPIDE: Erai un om comun, simplu – am spune: ieșit din comun de
simplu, de comun...

ESCHYL: Vreți să mă luați la bătaie de joc?

EURIPIDE: Ai vrut să ne înconștientizezi, Maestre. Încărcat de glorie,
abia mergeai, te opreai și te mai scuturai de ifose și glorie ca să te
ușurezi. „Inexactitatea” de care vorbeam s-a dovedit exactă. Nu mai
era loc deloc și pentru noi în dramaturgie. Dar viermele invidiei noastre
s-a transformat de mult în fluture... privind către Înălțimea ta.

ESCHYL: De ce mă prejudecați?... Urâsc ura. Prețuiesc prețuirea.
Eu singur am format un cuplet, eu și cu mine, să vă țin piept vouă
și să vă fiu vază.

SOFOCLE: Să facem lumină în cuvinte.

ESCHYL: Poezia mea are ruperi de sens. M-am îndrăgostit de versurile
mele, cea mai plăcută lectură a mea.

EURIPIDE: Să păstrăm curățenia morală a versurilor!

SOFOCLE: Poetii sunt dotați, ei cern cuvintele prin sita simțurilor și
aleg pe acelea care se mulează perfect în matricea poemului.

ESCHYL: Deseori mi se pare că nu exist, că am doar impresia existenței.

EURIPIDE: Aprindeți feștila să vedem să gândim!

ESCHYL: Să-nțelegem limbajul lucrurilor!

SOFOCLE: Mi-a căzut din gură un cuvânt jos, în nămol. L-am dat atunci
la curățat.

EURIPIDE: Sofocle își spală simțămintele.

ESCHYL: Eu sunt / voi fi / neant. Amin! Amin! Amin!tirea mea.
Fără aripi, dar cu spiritul înaripat.

SOFOCLE: Te-ai cuibărit, Eschyl, într-un poem. Și vorbele înflorit-au în
poezie. Pentru generațiile viitoare rămasu-ai un mit.

EURIPIDE: (Lui Eschyl). Dar a venit și vremea să tragem o linie
despărțitoare între noi. Această linie desparte, pentru a uni.

ESCHYL: Euripide, și tu, Sofocle, aveți tendința de a încălca regulile tragediei.

EURIPIDE și SOFOCLE: Am învățat să n-avem încredere în nimeni, nici măcar în noi.

ESCHYL: Dar, pentru a le încălca, trebuie mai întâi să le cunoști. Luați aminte de la minte: Nu faceți tragedie de dragul tragediei.

EURIPIDE: Azi nu mai e recomandabil să dai recomandări.

SOFOCLE: Oricum, orice s-ar afirma trebuie să verfici – chiar și ceea ce spun eu acum.

EURIPIDE: Convenția noastră este să nu mai avem reguli, convenții. Tradiția noastră: să n-avem tradiții.

ESCHYL: Dionysos a fost iubitul meu, neiubit de voi. Sunt constant un dezechilibrat, și asta mă face să stau în echilibru. Mi-am neliniștit astâmpărul.

SOFOCLE: Când asistăm la vreo piesă de-a ta, „Cei șapte contra Tebei“, „Perșii“... asistăm pentru a nu crea la fel. Ba încercăm să facem, dimpotrivă.

ESCHYL: Voi scrieți tragedii matematice. Prea multă logică strică...

EURIPIDE: Unde-s legile tragediei elene? Hai să le-ncălcăm!

ESCHYL: ...Sunteți antidramaturgi... Ați suferit cândva de vreo boală psihică??

EURIPIDE și SOFOCLE: Din păcate, nu. Poate te-am fi înțeles mai bine... Ne cerem o sută optzeci și patru de mii o sută optzeci și patru de scuze.

ESCHYL: Ceea ce ați înțeles este că nu ați înțeles nimic.

Auziți auzul meu? Vedeți văzul meu? Eu trebui să trebuiesc pentru omenire...

Viața mea de toate nopțile pierdute...

Sacralizarea vorbelor desacralizate...

Inadaptarea mea la adaptabil...

Eu mă simt sfânt.

EURIPIDE: (Glumeț). Înger îndrăcit și drac împlânzit.

SOFOCLE: (Glumeț). Un sfânt dat dracului de afurisit!

ESCHYL: Euripide, Sofocle, voi aveți suflet?

EURIPIDE și SOFOCLE: Da.

ESCHYL: Și ce faceți cu el?

(Cei doi se privesc uluiți).

Trebuie să stăpâniți știința religiei poeziei.

EURIPIDE: Noi ne servim de religia științei poetice.

SOFOCLE: Noi studiem mult.

ESCHYL: În privința lecturilor, scuzați-mă, dar cine se crede doct nu-i decât un semidoct. Să afirmi că n-ai goluri în cunoștințe, înseamnă a avea cu adevărat goluri mari. E greu astăzi să afirmi că te pricepi la ceva.

Eu sunt ortodox și paradox.

EURIPIDE: Știam Eschyl, te-am învățat. Studiind trecutul, cunoaștem viitorul, dărele luminii apollinice...

ESCHYL: Acum continui să-mi continui drumul. Ce legătură există între mine și voi?

SOFOCLE: Nici una. Asta-i legătura... că nu există nici o legătură.

EURIPIDE: Ba da, tragedia. Ne-a unit într-un răsărit al unui apus-de-soare. (Arată spre Eschyl). Deși păstrăm stilul tradițional: ... a fi netradiționalist.

SOFOCLE: (Lui Eschyl). Euripide mărește analiza psihologică a personajelor, independența corurilor față de acțiune, întinerește miturile...

De exemplu, dramele „Hyppolyt“, „Andromaca“, „Iphigenia în Taurida“, „Elena“...

EURIPIDE: (Lui Eschyl). Sofocle introduce tragedia liberă. Vezi „Oedip rege“, „Oedip la Colon“, „Antigona“...

ESCHYL: Dau tot felul de talente din voi!

EURIPIDE și SOFOCLE: Ni s-a făcut foame de noi.

Ne ducem, că timpul așteaptă. După dispariția ta vom naște cu adevărat.

(Dau să plece. Eschyl îi reține).

ESCHYL: Știu că-n acest neadevăr e puțină dreptate. De mici v-am legănat și botezat în apa unui pârâu cristalin, care curgea printre poeme nestemate. Nu vreți să vă culcați cu mine în același vis? Îmi roagă inimioara mea sângele. Sângele meu, întemnițatul.

EURIPIDE și SOFOCLE: Am fost bolnavi de tine, Eschyl, de când eram copii. Până deunazi sporitu-ți-ai șinele în noi. Acum ne vindecăm. Ne liberăm de tu-ul tău.

EURIPIDE: Te voi scoate din mintea mea.

SOFOCLE: Cine-mi spune dacă eu mă merit? Mai exist? prin mărcinișul atâtor idei. M-am tradus în obiecte. M-am tradus în rime și ritmuri. M-am topit. M-am secăt de eu...! E rândul meu să plec. Și dreptul vostru. Să mă retrag către amețitor de joasele fântâni. Aveți grijă de voi. V-am predat ștafeta. Mă cheamă numele. (Coboară într-o tombă. În „pragul“ tombei făcând cu mâna): Euripide și Sofocle vă aștept. Eu mă grăbesc, m-așteaptă eternitatea.

(Trage capacul tombei, pe care stă scris în grecește:

ESCHYL
poet tragic)

SOFOCLE: Ascultă, s-au oprit măslinii din înmugurire. Au crengile lăsate ca niște sâni. Doarme pământul. Poezia respiră. (Pauză).

EURIPIDE: Este Victoria înfrângerii noastre...

(Sting făcliile. Ies prin stânga. Sfârșit).

SÂNGELE PĂMÂNTULUI

(piesă lirică într-un act)

Personajele:

ȚĂRANUL (bătrân de peste 70 de ani).

POLIȚAIUL (bărbat mustăcios, între două vârste).

MĂRINICĂ

VASILE feciori de țărani

GUVERNUL (individ gras, scund, chel, cam de 50 ani).

PUBLICUL (din sală) = poporul.

TABLOUL 1

(Un sat sărac. În depărtare, dincolo de un râu, se văd flăcări și dăre de fum. Țăranul împins cu o pușcă din spate de către Polițai. Țăranul cade, apoi încearcă să se ridice).

POLIȚAIUL: Hai mișcă, mică țărane! (Îl împinge cu arma). Mișcă mă, odată... Fi-ți-ar mâta a dracu!.

ȚĂRANUL: Ușor puiule, ușor!... (Se ține cu mâna de umărul sângerând).

POLIȚAIUL: Hai, că n-am timp de tine. (Îl lovește cu bocancii).

ȚĂRANUL: Ficiorule, da' un' mă grăbești așa?! Dă-mi puțină tihnă... (Încercând să se ridice, cade. Oftează lung, tușește înfundat, scuipă o flegmă tabacică).

POLIȚAIUL: Vorba... Vorba că te ia gaia. Te ia, țărane.

ȚĂRANUL: (Visător). Las' să mă ia... Să mă ducă sus, acolo.

POLIȚAIUL: Păi sigur... Crezi că acolo ajung toții moșicii!?... Toți neciopliții!?...

ȚĂRANUL: Voi vreți să-mi uci-deți și visele... Mă duc și eu un' e mi-o fi sorocul... Mă duc după alde Ion, alde Mărinică, Vasăle... că au venit ei azi noapte și m-am chemat la ei. Da io n-am vrut să plec. Au zis că e bine acolo... Că tot pământul e al lor... Și nu e nici un ștab acolo... și nu plătești impozite... și...

POLIȚAIUL: Țărane, ai gongi la cap?... Te-ai cam scrintit de când te-a pocnit ăla.

ȚĂRANUL: ...și oamenii sunt buni și nu se iau la șagă, cică apele ar fi de lapte și malurile de miere...

POLIȚAIUL: (Surprins). Zău că m-aș duce și eu acolo, să nu mai fiu slugă la dârloagă.

ȚĂRANUL: Da' la poartă stau doi îngeri și nu lasă pe fiștecine...

POLIȚAIUL: (Revenit la realitate). Baliverne!... (Întrebă din curiozitate). Dar cine intră, țărane?

ȚĂRANUL: ...Și cine intră acolo...

POLIȚAIUL: Spune odată, nu mă călca pe nervi.

ȚĂRANUL: Pe voi nu vă primește.

POLIȚAIUL: Eu nu sunt om ca toți oamenii?

ȚĂRANUL: Doamne ferește!... Ești, da' ai pușcă... Nu toți oamenii au pușcă... și încă ce pușcă...

POLIȚAIUL: (Mirat). Ce pușcă!?

ȚĂRANUL: Murdară.

POLIȚAIUL: (Se uită instinctiv la ea, o așează jos lângă el. Râde.). N-am curățat-o de când am luat-o. Ahăăă... de câte opri n-a scăpărat săraca...

ȚĂRANUL: ...Săraca?!...

POLIȚAIUL: Mai am un glonte... Apoi o fac lună...

ȚĂRANUL: ...Lună însângera-tă!...

Poți s-o lustruiești cât ai vrea, sângele ăsta negru și gros de țăran țâșnește mereu... Nu se curăță una, două.

POLIȚAIUL: (Scoate un glonte.) Ți-am păstrat un glonte curat. (I-l arată). Nu vreau să folosesc gloanțe ruginite.

ȚĂRANUL: Glonțul curat se murdărește mai repede... alunecă dincolo de râu și-l aude alde Măria. Și-o să zică, „mă, glonțul ăsta îl cunoaște pe ăl Gheorghe. Ia să-l iau ieu“... O să-l iau... O să vadă pe el urme de sânge, iar Măria își cunoaște ea bărbatul de la o poștă“. Bă

Gheorghe, o să-mi spună. mai ai și tu grije de tine. nu mai da sângele tău, altora străini.

POLIȚAIUL: Și eu sunt... sunt țăran... Taica e din Valea Mare și maica de peste două dealuri. tai drept prin crâng. la Păcureni.

ȚĂRANUL: De ce ți-ai pătat sângele?

(Se repede la el să-l sugrume. Celălalt caută să se apere cu arma, dar nu reușește. Țăranul îl apucă de guler și-l scutură. Apoi îi dă drumul scârbit. Polițaiul rămâne pironit locului). Barim te-ai pocăit?

POLIȚAIUL: (Lovindu-l cu patul puștii pe unde nimereste).

Tântălăule! Ogar răpos, îndrăznești să ridici mâna la mine? Ți-arăt eu ție!

ȚĂRANUL: (Palid de loviturile armei, căzut undeva prin apă). Ce să-mi arăți, neică? Ce ți-am făcut ieu? Ce-ai cu mine?

POLIȚAIUL: Ține-ți gura, secătură! Sfrijitule! (Îi trănțește câteva picioare pe unde nimereste, nervos, răcnind): Să te iei tu cu mine? Eu, organ autoritar, eu organ central, eu organ organ?

Ridică-te!

ȚĂRANUL: (Cu efort și căzând de mai multe ori cu capul în râu, ca un înecat): Bîî... Ppp... Vîvîvî... Aaa... Juuu...

POLIȚAIUL: Taci potaie! Te prefaci, ai?

ȚĂRANUL: Bîî... Ppp... Vîvîvî... (În timp ce ridică o mână, îi alunecă alta în apă. Scena trebuie să fie reală. Actorul trebuind într-adevăr... să intre la apă!)

POLIȚAIUL: N-am înțeles o boabă! Ce vorbești, turcește?

ȚĂRANUL: (Sângerând înfiorător ca în filmul „Vârsta de Aur”, de Luis Buñuel): Aaa... ooo...

POLIȚAIUL: (Se apleacă, cade la pământ). Aoleo, aoleo! (Un zbierat ridicol, la care publicul ar trebui să râdă). L-am omorât!

(Cu mâinile către cer ca un musulman care se roagă în moschee). Doaaam-neece! Doaaam-neece iartă-mă! (Întinde pușca Țăranului care dă să o apuce). Ține-o! Scapă-mă de ea! Scapă-mă de zile!... (Plânge. Țăranul nu schițează nici un gest). Hai ia-o!... Împușcă-mă! Dacă nu, te împușc eu! (Țăranul, revenindu-și puțin în fire, la instinctiv pușca, deschide ochii și o studiază cu atenție. Scena aceasta trebuie să fie ca un gol spiritual, cu tensiune nervoasă). Trage omule! Trage odată! (Țăranul pune un deget pe trăgaci, fără vlagă). Foc! (Nu se-aude nimic). Foc! (Țăranul aruncă pușcă cu dispreț. Polițaiul se repede la ea. Din

incăierare se sloboade un foc. Cad amândoi leșinați. Polițaiul se pipăie să vadă dacă e rănit. Ia pușca și se ridică).

(Cu pușca îndreptată spre moș). Scoală-te. Iașule! Tu nu poți ucide! (Țăranul rămâne pe loc).

ȚĂRANUL: (Revenindu-și). Glonțul ăsta o să-i spună lu' ale Maria, că eu sunt pe aici. Când o să vină o să zică „Gheorghe, Gheorghită... văd... nu risipești sângele nostru... de viță. Tu nu ești din ăia“. „Lasă-mă fã, Mãie, lasă-mă cu Dumnezeu!“

POLIȚAIUL: Ridică-te omule odată... nu mă fierbe!

ȚĂRANUL: (Pironit locului, cu privirea oarbă spre ochii Polițaiului). Alde Ion mă așteaptă... Alde Vasălie... Mă duc și eu cu ei... Măria nu mă lasă... Și de-aia nu-i spun nimic... Nu-i spun nimic...

Dar i-am lăsat sângele meu... și amintirea mea...

POLIȚAIUL: (Himnotizat parcă). Și pe taica îl chema Gheorghe. (Țăranul se ridică) iar pe maica Mă... Mă... ria.

Mă, parcă n-ar mai fi nume pe lumea asta! Numai Gheorghe și Maria și Ion și Vasălie și Mărinică, și... Uuufff, maică cum de m-ai născut polițai!?

ȚĂRANUL: (Blajin). Fiule de ce-ai încălcat destinul țărănesc?

POLIȚAIUL: (Trezit brusc). Du-te dracu de opincar! (Făcând pe avocatul). Ia să-mi spui, câine-mpuțit, cine a dat foc Guvernului... la Conacul Guvernului?

ȚĂRANUL: Timpul... Timpul a ars conacele cu sânge... Anul 1907... Viitorul îți arată trecutul sângeros.

POLIȚAIUL: (Ca o nălucă). Voi, voi, voi... Voi ați pus foc în ograda Guvernului... la pătulul cu porumb... la fânărie... la casă... la... la... la... Dealul era o mare de flăcări... flăcări... flăcări care urcau în noapte. Urcau dealul... Acopereau conacul... Acopereau totul... Vântul vuia...

ȚĂRANUL: Sângele din pământ curgea în pământ... la lumânarea flăcărilor... Morții au avut pentru întâia oară lumină... Țăranii acum n-au lumină...

POLIȚAIUL: ...Pe lumea ailaltă!...

ȚĂRANUL: ...Am văzut cu ochii mei de plugar, ați vărsat gloanțe în noi... Sunt un sol din depărtare... Tu mi-ai ucis copiii... Tu ți-ai ucis părinții... Cu pușca asta... blestemată. Lepăda-o-ai!

POLIȚAIUL: Ce tot bolborosești omule? Pe cine am ucis eu?...

Ești primul individ pe care am ordin să-l execut...

ȚĂRANUL: Omoară-mă, dar ai pe conștiință toți urmașii mei care nu s-au născut și pe care nu-i lași să se nască...

POLIȚAIUL: Decât să ajungă ca tine, mai bine lipsă. Dacă te împușc îți fac un bine, zii mersi.

(Către Public). *Săraci, nu mai nefericitiți copii, născându-i!...*

ȚĂRANUL: Degeaba mă împuști, că eu nu mor... Te privesc prin timp înapoi și-mi râd de tine. Nu ne puteți învinge pe toți... Miroase! (Arată către pământ. Polițaiul ezită, apoi din curiozitate se-upleacă). ...E ud... leoarcă... e plin de sudoare. (Polițaiul nedumerit privește spre Țăran. Îi întâlnește privirile. Țăranul îi face din nou semn să privească în jos). Ce culoare are?

POLIȚAIUL: ...?! (Ridică mirat din umeri și sprâncene).

ȚĂRANUL: E negru. (Polițaiul privește atent; tăcere. Țăranul ia un pumn de țărână în mână și-l pune în râu. Apoi mănâncă). Îiih ce bun e!... Ahaaa, avea dreptate maica, s-o ierte Dumnezeu... Pământul ăsta e dulce. Gustă și tu sângele nostru, cum îl gustă Guvernul!

POLIȚAIUL: Potolește-te, omule!

ȚĂRANUL: O r i c i n e - a i f i , ș i o r i c e - a i f a c e , t o t p ă m â n t v r e m e a t e f a c e ... Dacă mănânci pământ, te faci mai repede pământ... și-atunci o să ai pământ cu nemiluita... Te-mbrățișează el pe tine, nu tu pe el...

(Bolnav de friguri, tremurând, începe să aiureze). Mărie, dă fă vacile din lucernă. Vezi că le ia la obor... Ține-te la bălana, nu vezi că suge vițâțul!? Nu mai întarcă odată, lua-r-ar necuratu! Dăi cu balegă pe uger, fi-ar a dracului de treabă... Cum? Suge și-așa? Fi-ar așa și pe dincolo... leagă-l fă dă-un țârș... Culege-i niscai costreie... Ia și un sac de pălămidă de rață... (Adoarme, Sforăie).

POLIȚAIUL: (Îl mișcă). Hai bade! Plecași cu porcii la jir, ai?

ȚĂRANUL: (Trezit). Îii!?!)

POLIȚAIUL: Scoal' c-avem treabă!

ȚĂRANUL: (Ridică buimăcit capul). Cee?

POLIȚAIUL: Trebuie să mergem la...

ȚĂRANUL: (Înterupându-l) ... să ajung io acas' la mine... Să tai o găină, una motată, grasă... bătută cu usturoi... O bărdacă de vin din butoiu' de zece vedre... o azmă prăjită pe plită și o ceapă spartă, cu

sare... (Foarte încântat). Și-o muzică lăutărească!... (Se-ntunecă afară. În zări se văd nori grei, bubuie și fulgeră).

POLIȚAIUL: Nici muzică de moarte nu-ți cântă ție, bă mutră...

ȚĂRANUL: (Arătând la cer și ascultând loviturile de bici ale Sfântului Ilie). Dar asta ce e? Natura e de partea mea, se pregătește să mă ia...

POLIȚAIUL: Î n t o t d e a u n a o m u l u i i - a r p l a c e s ă a i b ă c e n - a r e , ș i s ă f a c ă c e e a c e n u p o a t e ... (După o pauză):

Hai să te-ajut s-ajungi la casa ta *din cer*, că văd că te grăbești. (Și cu cel mai natural gest, fără vreun sentiment de remușcare descarcă în el toate gloanțele care le are. Ia cadavru și-l aruncă în râu. Rostogolește un pietroi uriaș după el un timp ce adaugă):

Fie-i pietroiul ușor! (Dispare după colț).

TABLOUL 2

(Câteva minute scena rămâne goală. Tabloul următor se desfășoară pe lumea cealaltă. Același decor dar luminat confuz, ca într-o peșteră. Se văd două umbre).

MĂRINICĂ: Ce faci aici, bădie?

ȚĂRANUL: Mă caut pe mine. Mă caut pe mine și nu mă găsesc.

MĂRINICĂ: Cum bădie?

ȚĂRANUL: Aici e locul nostru, mă băiete. Ne strângem toți aici... Io mă grăbii să vin să te mai văz... Să vorbim de ziua de mâine... Mă, cine de-te foc? Cine mă?

MĂRINICĂ: Noi bădie, noi toți. Și eu și matale...

ȚĂRANUL: De ce nu mi-a spus așa, mă băiatule, mă? De ce?

MĂRINICĂ: Să fi văzut ce frumos ardea!... Flacără înaltă, bădie... roșiee... Mare de flăcări. Țășneau din pământ, bădie! Satanice clipe... (Se-aud ecouri de revoltă. Zarvă mare. Mărinică privește într-acolo).

ȚĂRANUL: Cine v-a dus acolo. Mărinică?

MĂRINICĂ: Timpul, doamne... zilele noastre...

ȚĂRANUL: Ce ochi aprins ai, măi băiete! (Privindu-l drept în ochi).

MĂRINICĂ: Mi i-a dat taica Ghiță, și mi-a dat și o toporișcă.

ȚĂRANUL: Măria a fost, Mărinică?

MĂRINICĂ: Fost, bădie.

TĂRANUL: Și io am fost cumva?

MĂRINICĂ: Și mata, bădie.

TĂRANUL: Și iooo, deci? (Spuse cu veselie).

MĂRINICĂ: (Accentuat). Și mata, desigur.

TĂRANUL: (Privește fix. Ridică vocea). Mai tareee... nu te-aud clar... Ațât focurile... Focuri care nu mai au ce arde. Natura are hemoragie. Roșul se stinge.

MĂRINICĂ: Țipă și mata, bădie... Și eu, bădie... Și noi bădie... Toooooțțți! (Cade leșinat cu capul plecat în pământ. Plânge. Apare Vasilie).

(Scena următoare este ca un poem pe mai multe voci. Ar trebui acompaniat de sunet de chitară corespunzătoare, dând impresia, împreună cu focurile din zare, mai degrabă unui loc de tabără).

VASĂLIE: Ce vezi acolo, bădică?

TĂRANUL: Munți... Crengile verzi prind rădăcini.

Timpul urcă...

VASĂLIE: Se uită la noi, bădică. N-are ochi pentru noi. Ce față îngrozitoare are... I se strâmbă gura. Respiră aer care nu-i convine.

TĂRANUL: Omul acela îmi face teamă.

MĂRINICĂ: Lasă-l în trecutul lui absurd. Acum e bolnav... bolnav de inimă „albastră”.

VASĂLIE: (Uitându-se iar fix). Merge... merge mai departe orbește. Conacul îi stă în inimă: Un palat mort. Nu vede realitatea viitoare. Măria dă cu sapa în Guvern, un copil îi dă un pumn.

TĂRANUL: Lasă-l în durerea lui!

VASĂLIE: Se retrage în tăcere. Prezentul îl devoră. Ține în mână un felinar.

MĂRINICĂ: Lumina lui e crudă.

VASĂLIE: (Continuând). Se împiedică și se prăbușește.

MĂRINICĂ: S-a-nvățat cu soarele, iar întunericul îl doare.

VASĂLIE: Te rog Mărinică, fă-mă să văd limpede ceea ce este beznă.

TĂRANUL: Se înlătură praful de pe cărți. Războiul își alege eroii.

GUVERNUL: (O căzătură. Un zgomot mai puternic și înfundat. Un strigăt de disperare din afara scenei). Îndurare!

MĂRINICĂ: Semnale misterioase. Mesajele disperării. (O nouă bușitură). S-a prăbușit! Gata! L-a lovit taica Ghiță!

ȚĂRANUL: Viața e totuși viață. Subteranul scufundă edificiul clădit deasupra.

GVERNUL: Milă, Popor al meu! Pământul mă sufocă... focă... ocă... ăă...

ȚĂRANUL: Am suferit în tăcere până când tăcerea s-a umflat și a plesnit. Țândări s-a făcut.

(Către Public). Ați trăit o noapte absolută.

PUBLICUL: (Către Țăran): Ți-am păstrat mormânt în istorie, pentru starea ta de patrie. Moarte din dragoste.

ȚĂRANUL: Întreb Pământul dacă-l doare sângele meu scurs prin venele lui... Un mare semn de întrebare pe cer... Se-a-dună cenușă fierbinte pe oasele mele... Timp vertical.

(O lovitură stridentă de gong. Se-nterupe lumina brusc.
Dâra unui fulger pe scenă: SOARTA,
și trăznet: CORTINA).

STRĂIN DE CAUZĂ

(piesă într-un act imposibil)

Personajele:

DOMNUL PROFESOR X (bătrân).

ASISTENTUL A (tineri)

ASISTENTUL B

VOCEA DESTINULUI (fără vârstă).

POȘTAȘUL.

(Decorul: O cameră cu două uși: una în stânga alta în dreapta, ultima purtând inscripția „Salonul Destinului“. În spate, puțin spre dreapta, o terasă.

Domnul Profesor X stă la catedră cufundat în tratate, cu ochelarii în nas. Apare Asistentul A.)

ASISTENTUL A: Domnule X, sunteți așteptat la Conferință!

DOMNUL PROFESOR X: (Buimac). Care conferință?

ASISTENTUL A: Despre punctele interioare...

DOMNUL PROFESOR X: (Mirat). Puncte interioare?!...

ASISTENTUL A: ...Celebra Dvs. lucrare: „Axiome de puncte interioare“ publicată anul trecut în gazetă.

DOMNUL PROFESOR X: Nu înțeleg, ce gazetă?

ASISTENTUL A: ...gazeta de perete „Mathematicus“.

DOMNUL PROFESOR X: Nu am auzit de vreo gazetă cu numele acesta... Eu sunt fizician.

ASISTENTUL A: Păi Dvs. colaborați de zece ani la ea. Sunteți redactor șef.

DOMNUL PROFESOR X: Cred că este o confuzie.

ASISTENTUL A: Nu sunteți Dvs. Profesorul X?

DOMNUL PROFESOR X: Ba da.

ASISTENTUL A: Ei, și-atunci?

DOMNUL PROFESOR X: Eu nu am fost în viață vreodată redactor de jurnale...

ASISTENTUL A: ...Atunci redactor de sport.

DOMNUL PROFESOR X: Nu-mi amintesc. (Sună Postașul și-i aduce Profesorului o scrisoare. Asistentul A o citește entuziast):

ASISTENTUL A:

«Dear Professor X,

Am plăcerea să vă anunț că lucrarea Dvs. „Axiome de puncte interioare“ a primit aviz favorabil de publicare din partea recenzenților noștri. În ultimul timp au sosit f. multe materiale la redacție, și îmi revine mie sarcina aceasta *plăcută* de a accepta circa 15% dintre materiale. Lucrarea DVS. este ingenioasă și deschisă, deci poate fi pe gustul cititorilor noștri.

Cu mulțumiri pentru interesul constant pe care îl acordați revistei noastre.

Anita Johnsonescu / secretar...» etc. ... etc....

DOMNUL PROFESOR X: Va să zică am scris eu axiomele acelea?

ASISTENTUL A: Cu siguranță, doar eram lângă Dvs. (Profesorul X zăpăcit complet. Apare Asistentul B).

ASISTENTUL B: Ne-așteaptă publicul! Haideti odată, Domnule X!

ASISTENTUL A: Să mergem!

(Asistenții A și B îl iau pe X de o parte și de alta. Îl conduc pe terasă. De afară se aud zgomote, hărmălaie. Cei trei vor fi cu spatele la spectatori).

ASISTENTUL B: (Către mulțimea invizibilă). Domnul Profesor X va conferi despre importanța axiomelor sale. Să-l lăsăm să vorbească.

DOMNUL PROFESOR X: ...!?! (Suspans penibil).

ASISTENTUL A: Dânsul este foarte timid și nu îndrăznește...

ASISTENTUL B: Vedeți cât de modest poate fi un savant de reputația dumnealui! Deși importanța descoperirii sale este covârșitoare, Domnul Profesor X o consideră ca una oarecare.. (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: N-am ce să vă spun, nu știu despre ce e vorba...

ASISTENTUL A: Senzațional! Vrea să ne facă să înțelegem că până acum ceea ce a aflat este doar un fleac. cercetările sale sunt abia la început. (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: ...Vă spun sincer, nu știu nimic.

ASISTENTUL A: Desigur, nimeni nu poate afirma că știe ceva, fiindcă acest «ceva» este deosebit de complex – și nu ai cum să-l cuprinzi în întregime.

ASISTENTUL B: În fiecare secundă se face câte o descoperire. Deci nu poți fi la curent cu toate, deoarece în timp ce iei cunoștință de una, apare alta – pe care n-o poți afla din cauza celeilalte. (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: ...Nu știu nici ce sunt acelea axiome...

ASISTENTUL B: Într-adevăr, termenul este atât plurivalent cât și plurilateral pentru a fi prins și strâns în cleștele unei definiții. (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: Nici noțiunea de punct n-o intuiesc cum trebuie...

ASISTENTUL A: Domnul X a aprofundat atât de mult acest termen că l-a străpuns și a ajuns dincolo de el. (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: ...Eu am cu totul altă specialitate...

ASISTENTUL B: Despre cultura enciclopedică a savantului Profesor X vom vorbi cu altă ocazie.

DOMNUL PROFESOR X: ...și anume: despre forțele nespeciale...

ASISTENTUL A: Este greu să afirmi astăzi că ești specializat în vreun domeniu. Numai un neavenit poate s-o zică.

ASISTENTUL B: ...Punctele pentru care a tot pledat Profesorul X sunt interioare, ați auzit!

DOMNUL PROFESOR X: Așa or fi, dar nu mă pot pronunța.

ASISTENTUL A: Ce muncă istovitoare! Domnul X nu se pronunță îndeajuns asupra acestor puncte până nu elucidează definitiv problema.

ASISTENTUL B: Dă dovadă de un zel nemaiîntâlnit!

DOMNUL PROFESOR X: ...Eu nu am muncit câtuși de puțin asupra acestei lucrări.

ASISTENTUL A: De necrezut! Fără pic de efort să dea naștere la o operă genială! (Ovații).

DOMNUL PROFESOR X: ...Și nici nu mă interesează!

ASISTENTUL B: Bineînțeles, dacă un travaliu minim este suficient pentru a termina-o!

(Asistenții A și B fac plecăciuni către mulțimea imaginară; apoi toți trei se întorc cu fața către spectatori. Vine Poștașul cu ziarul).

ASISTENTUL A: (Răsfoind ziarul). Stimate Doamnă Profesor X, conferința Dvs. științifică a fost publicată pe prima pagină.

ASISTENTUL B: (Îi trage ziarul din mână). Dă-mi să văd!

DOMNUL PROFESOR X: Asta s-a numit conferință?!

ASISTENTUL B: (Citind). «Astăzi în Aula Universității de Științe din orașul nostru, distinsul Profesor X a pledat în favoarea Axiomelor de puncte interioare. Redăm mai jos succintul discurs al apreciatului profesor».

ASISTENTUL A: Citește mai rar.

ASISTENTUL B: «Axiome de puncte interioare...?! (Pauză lungă).

N-am ce să vă spun, nu știu despre ce este vorba...

Vă spun sincer, nu știu nimic!... nici ce sunt acelea axiome... Nici noțiunea de punct n-o intuiesc cum trebuie... Eu am cu totul altă specialitate... și anume: despre forțele nespeciale... Așa or fi, dar nu mă pot pronunța. Eu nu am muncit câtuși de puțin asupra acestei lucrări...și nici nu mă interesează!».

ASISTENTUL A: Dis-cursul vostru a fost complet. Le-ați demonstrat exact ce trebuia.

DOMNUL PROFESOR X: Prostii!

ASISTENTUL B: (Întinzându-i mâna Prof-ului). Sentimentele noastre cele mai respectuoase!

ASISTENTUL A: Și mulțimea v-a apreciat la scenă deschisă.

DOMNUL PROFESOR X: Cred totuși că glumiți!...

ASISTENTUL A: În nici un caz noi, poate Dvs.

DOMNUL PROFESOR X: ...că n-a fost decât o farsă...

ASISTENTUL B: Noi considerăm că Dvs. sunteți prea obosit de atâtea căutări și v-am sfătui să vă odihniți câteva ore.

DOMNUL PROFESOR X: Ba nu sunt deloc obosit. Mă tot derutați voi.

ASISTENȚII: Vă rugăm să ne scuzați. (Se retrag).

(Sună. Apare Poștașul cu altă scrisoare).

DOMNUL PROFESOR X: (Citește plictisit)).

«Dear Professor X.

Cu regret vă anunț că lucrare Dvs. „Axiome de puncte interioare” nu a primit aviz favorabil de publicare din partea recenzenților noștri. În ultimul timp au sosit f. multe materiale la redacție, și îmi revine mie sarcina aceasta neplăcută de a respinge peste 85% dintre materiale.

Lucrarea Dvs. este tehnicistă și închisă, deci nu poate fi pe gustul cititorilor noștri.

Cu mulțumiri pentru interesul constant pe care îl acordați revistei noastre.

Anita Johnsonescu / secretar...» etc. ... etc. ...

(Întristat). Cred că cineva își bate joc de mine. Să merg în audiență la decan.

(Pleacă. Bate la ușa din dreapta).

VOCEA: Intră!

(Profesorul X intră. Dialogurile următoare se vor desfășura în spatele scenei).

VOCEA: Intră, omule!

DOMNUL PROFESOR X: Am intrat.

VOCEA: Mai intră o dată!

(Profesorul X iese, apoi reintră).

DOMNUL PROFESOR X: Am intrat încă o dată.

VOCEA: Ieși! Cum îți permiți să intri de două ori când alții nu intră niciodată?

DOMNUL PROFESOR X: ...?!...Dar știți, am ieșit și apoi am revenit.

VOCEA: Mai ieși încă o dată, dar definitiv!

DOMNUL PROFESOR X: Aș dori ca mai 'nainte să vă destăinui vicisitudinile care m-au determinat să mă înfățișez la a u d i e n ț ă.

VOCEA: Ieși omule pentru totdeauna din viața mea.

DOMNUL PROFESOR X: Aș dori...

VOCEA: Ieși afară!

DOMNUL PROFESOR X: (Foarte normal). Vă mulțumesc. (Iese, de fapt revine în scenă. Se-așează la catedră, istovit. Reapare grăbit Asistentul A).

ASISTENTUL A: Domnule Profesor X, a început o interesantă Prelegere științifică.

DOMNUL PROFESOR X: (Indiferent). Ce fel de prelegere?

ASISTENTUL A: Despre Forțele nespeciale...

DOMNUL PROFESOR X: (Satisfăcut). Da, forțele nespeciale.

ASISTENTUL A: ...celebra lucrare a Profesorului Y: „Vectori liniari ai forțelor nespeciale“ publicată anul trecut în revistă...

DOMNUL PROFESOR X: Asta e lucrarea mea...

ASISTENTUL A: Scuzați-mă că vă contrazic, dar Dv. sunteți matematician, iar lucrarea aceasta este de fizică.

DOMNUL PROFESOR X: Eu matematician?

ASISTENTUL A: Din totdeauna.

DOMNUL PROFESOR X: Nu prea-mi vine a crede. Posibil să fie o eroare.

ASISTENTUL A: Revista se numește „Phisicus“, Dvs. nu sunteți abonat.

DOMNUL PROFESOR X: Ba parcă eram.

ASISTENTUL A: Eh, asta acum 30 de ani când trăia tatăl vostru.

DOMNUL PROFESOR X: Nu-mi amintesc.

(Reapare Asistentul B la fel de grăbit).

ASISTENTUL B: Haideți mai repede, domnilor! Ne pierdem locurile.

ASISTENTUL A: Este invitat și Domnul Profesor X?

ASISTENTUL B: Desigur, ca spectator.

DOMNUL PROFESOR X: Spectator la propria mea realizare?

ASISTENȚII: Să mergem!

(Îl iau pe Profesorul X de-o parte și de alta, ieșind prin stânga.

Se schimbă decorul: A și B aduc multe scaune și scot catedra improvizând un amfiteatru de prelegeri universitare pe jumătatea stângă a scenei. Cei trei intră în aceeași poziție în care au ieșit și se așează pe scaune cu fața la publicul din sală, apoi asistă la Prelegere minute în șir (nu se aude nimic pe scenă, și nici un gest al actorilor) spre disperarea publicului. Din când în când Profesorul X se ridică în picioare și vociferează:

– „Nu-i adevărat, teorema aceasta eu am descoperit-o!“

sau:

„Domnul Y este un plagiator, un impostor, un panglicar!“

sau:

– (Arătând cu degetul spre vorbitorul invizibil). „Mintți cu nerușinare! Mintți. Mie îmi aparține rezultatul, am și Brevet de Inventie pentru Aparatul de măsură și control a forțelor nespeciale“.

și alte replici improvizate pe aceeași temă.

Asistenții A și B, care vor cucăi tot timpul, tresar când intervine Profesorul X în discuție, și-l trag jos, cu replicile:

– „Sîiist! Faceți vă rog liniște. Nu deranjați cu ideile Dvs!“.

sau:

– „Stați jos, Domnule Profesor X! Sunteți cam suferind.

sau:

– „Degeaba protestați, nu vă crede nimeni. Zarurile au fost aruncate cum a vrut stăpînirea“.

și alte replici improvizate pe aceeași temă.

Mai târziu Profesorul X iese enervat din amfiteatru, toropit descumpănit).

DOMNUL PROFESOR X: (Pentru sine). Să merg din nou în a u d i e n ț ă la decan.

(Se-ndreaptă spre ușa din dreapta pe care o întredeschide).

VOCEA: Ieși!

DOMNUL PROFESOR X: Dar nici n-am intrat.

VOCEA: Ieși imediat!

DOMNUL PROFESOR X: Pentru a ieși, trebuie mai întâi să intru.

VOCEA: Nu mă tracasa. Ieși afară!

(Profesorul X închide ușa, și se prăbușește lat. Asistenții se ridică în picioare și aplaudă ritmic prelegerea, care pare că a luat sfârșit).

CORTINA

IGNORANCE OF THE CAUSE

(play in one impossible act)

(translated by the authors)

The Characters:

MISTER PROFESSOR X (elderly).

TEACHING ASSISTANT A (Young).

TEACHING ASSISTANT B (Young).

VOICE OF DESTINY (Ageless).

(Scenery:

A room with two doors: one on the left, the other on the right. The latter holding a notice that reads: „The Salon of Destiny“. In the back, slightly towards the right, is a terrace. Mister Professor X is sitting at his desk, drawn in treaties. Spectacles on the tip of his nose.

Enter Teaching Assistant A.)

TEACHING ASSISTANT A: Mister Professor X, you're expected at the conference!

MISTER PROFESSOR X: (Mumbling) What conference?

TEACHING ASSISTANT A: About inner points .

MISTER PROFESSOR X: (Puzzled) Inner points ...?

TEACHING ASSISTANT A: Your famous work. „Axioms of inner points operations“, published last year in the gazette.

MISTER PROFESSOR X: I don't understand. What gazette?

TEACHING ASSISTANT A: The wall gazette. „Mathematicus“.

MISTER PROFESSOR X: I haven't heard of a gazette by that name. I'm a physician.

TEACHING ASSISTANT A: But you've been working on it for ten years. You're the Editor in Chief.

MISTER PROFESSOR X: I think there's been some confusion.

TEACHING ASSISTANT A: Aren't you Mister Professor X?

MISTER PROFESSOR X: Yes, I am.

TEACHING ASSISTANT A: Well, then?

MISTER PROFESSOR X: I have never in my life been editor of journals.

TEACHING ASSISTANT A: Then, Sport Editor.

MISTER PROFESSOR X: I don't recall it.

(The mailman rings the bell and brings to Mister Professor a letter. The Teaching Assistant A reads it enthusiastically.)

TEACHING ASSISTANT A: „Dear Professor. I have the pleasure of informing you that your work "Axioms of Inner Points" has been approved by our referents.

Lately, we have received, at the editorial office, lots of materials, and it falls to me the pleasant task of accepting 15% of these materials. Your paper is ingenious and open. Therefore, it may suit the taste of our readers. With many thanks for the constant interest you have shown to our journal, Anita Johnsonescu/ secretary..." etc. ...etc.

MISTER PROFESSOR X: So, then I've written these axioms?

TEACHING ASSISTANT A: Surely, I was by your side.

MISTER PROFESSOR X: (More confused).

(Enter Teaching Assistant B)

TEACHING ASSISTANT B: The audience is waiting for us! C'mon professor!

TEACHING ASSISTANT A: Let's go.

(Both teaching assistants take the professor by the arms and lead him towards the terrace. From outside, the noise of the conference can be heard. The three characters stand with their backs to the audience).

TEACHING ASSISTANT B: (Addressing to invisible crowd). Professor X will now talk about the importance of his Axioms. Let him speak!

MISTER PROFESSOR X: (Frowns in puzzlement).

TEACHING ASSISTANT A: Can you believe how modest a scientist of his fame can be?

Although the importance of his discoveries is overwhelming, the professor considers it as nothing. [Applause.]

MISTER PROFESSOR X: I have nothing to say. I don't know what it is about.

TEACHING ASSISTANT A: Sensational! What he wants to say is that he fears his work was nothing, but his research as only the beginning.[Applause.]

MISTER PROFESSOR X: I tell you, I genuinely know nothing!

TEACHING ASSISTANT A: Certainly no one can say they know something when this something is particularly complex. You can't cover it, entirety in its one breath. Every second a new discovery is being made! Therefore, you cannot have complete knowledge. While you acknowledge one thing, another is being published.

MISTER PROFESSOR X: I don't even know what axioms are.

TEACHING ASSISTANT B: Indeed, the term has such meaning and is so broad that it cannot be trapped in the pair of tongs of a definition.[Applause.]

TEACHING ASSISTANT A: Professor X has so deeply studied this term that in the end he's gone beyond the boundaries of just one word.[Applause.]

MISTER PROFESSOR X: My skill is entirely different.

TEACHING ASSISTANT B: About professor's encyclopedic culture, we shall talk on another occasion.

MISTER PROFESSOR X: And namely about non-special forces.

TEACHING ASSISTANT A: It is difficult to state in these days you are a specialist in a simple field. Only an imposter may say it.

TEACHING ASSISTANT B: The points the Professor X was talking about were interior, you have heard!

MISTER PROFESSOR X: So they might be, but I must commit myself.

TEACHING ASSISTANT A: (To Assis. B). What exhausting work. The professor doesn't talk enough about those prints until he calculated the matter completely.

TEACHING ASSISTANT B: He is showing a tremendous amount of zeal.

MISTER PROFESSOR X: I haven't worked in the least for this paper.

TEACHING ASSISTANT A: (To the crowd). Unbelievable! Totally effortless, he creates a work of genius! [Applause.]

MISTER PROFESSOR X: And it is of no interest to me!

TEACHING ASSISTANT B: Of course, if a minimum amount of work is sufficient to finish it!

(Both assistants bow in front of the crowd. The three then face the audience. A delivery man brings the newspaper in).

TEACHING ASSISTANT A: (Reading the newspaper). Professor! Your scientific conference has been published on the first page!

TEACHING ASSISTANT B: (Takes the newspaper). Let me see!

MISTER PROFESSOR X: Was this a so called conference?

TEACHING ASSISTANT B: (Reading). Today in the room of the University of Science, our distinguished Professor X has spoken on the famous Axioms of Inner Points. We further reproduce the brief lecture of the honorable professor.

TEACHING ASSISTANT A: Read a bit slowly.

TEACHING ASSISTANT B: Axioms of Inner Points... (Long pause). I have nothing to tell you. I don't know what it is about. I genuinely know nothing! Not at least what axiom means. I haven't the slightest notion, and I do not perceive it properly. I have an entirely different skill, and namely about non-special forces. So it might be, but I do not commit myself. I haven't worked in the least on this paper. And it is of no interest to me whatsoever!

TEACHING ASSISTANT A: Your lecture has been complete. You have demonstrated to them exactly what was needed.

MISTER PROFESSOR X: Rubbish!

TEACHING ASSISTANT B: (Reaching his towards the professor). Our sentiments of deep respect.

TEACHING ASSISTANT A: And the crowd appreciates you at the open stage.

MISTER PROFESSOR X: I still believe you are joking.

TEACHING ASSISTANT A: In any case, not us. Maybe you.

MISTER PROFESSOR X: That is way only a farce.

TEACHING ASSISTANT B: We feel that you are too tired from so much research. We advise you to get some rest for a few hours.

MISTER PROFESSOR X: But I am not tired. You are confusing me!

ASSISTANTS: Please accept our apologies.

(Exit both assistants. The bell rings, and the mailman appears with another letter).

MISTER PROFESSOR X: (Reads bored). Dear Professor X. Regretfully, we bring to your knowledge your paper "Axioms of Inner Points" has not been approved by our referents. Lately, we have received lots of materials at our editorial office, and it falls to me the unpleasant task of rejecting 85% of these materials. Your paperwork is too technical and hermetic. Therefore, it is not suitable for our public taste.

With many thanks to your constant interest you have shown to our journal, Anita Johnsonescu/ secretary..." etc. ... etc...

(Sad). I think someone is taking the mickey out of me. I'm going to speak with the Dean.

(He leaves and knocks on the door to the Dean's office).

THE VOICE: Come in!

(The Professor enters. The following dialogue takes place behind the door).

THE VOICE: Get in, man!

MISTER PROFESSOR X: I've entered.

THE VOICE: Come in again!

(The Profesor leaves and comes back in again).

MISTER PROFESSOR X: I've entered again!

THE VOICE: Get out! How dare you come in twice when others never enter?

MISTER PROFESSOR X: But you know I went out and then returned.

THE VOICE: Get out again, but this time forever!

MISTER PROFESSOR X: First I would like to tell you why I'm here.

THE VOICE: Man, go away from my life. Forever!

MISTER PROFESSOR X: I would like.

THE VOICE: GET OUT!

MISTER PROFESSOR X: Thank you. (He comes back on stage and sits at his desk).

(Enter Teacher Assistant A).

TEACHING ASSISTANT A: Professor X, it has begun an interesting scientific lecture.

MISTER PROFESSOR X: (Indifferently). What kind of lecture?

TEACHING ASSISTANT A: About non-special forces.

MISTER PROFESSOR X: (Satisfied). Yes, the non-special forces.

TEACHING ASSISTANT A: The famous own work of Professor Y. „Lineal Vectors of the Non-Special Forces“, published last year in the journal.

MISTER PROFESSOR X: This is my paper.

TEACHING ASSISTANT A: Excuse me if I contradict you, but you are a mathematician while this paper is a work of physics.

MISTER PROFESSOR X: A mathematician?

TEACHING ASSISTANT A: As always.

MISTER PROFESSOR X: I don't believe it. Possibly it might be an error?

TEACHING ASSISTANT A: The journal is called "Physicus", you're not a subscriber.

MISTER PROFESSOR X: But it seems to me that I was.

TEACHING ASSISTANT A: Oh! That was 30 years ago when your father was alive.

MISTER PROFESSOR X: I don't remember.

(Enter TEACHING ASSISTANT B in a hurry).

TEACHING ASSISTANT B: Let's hurry up sirs, we are losing our seats.

TEACHING ASSISTANT A: Is Professor X invited too?

TEACHING ASSISTANT B: Surely, as a spectator.

MISTER PROFESSOR X: Spectator at my own achievement?

Both assistants: Let's go!

(They all leave through the left side).

Scenery: A and B bring many chairs and take out the desk pretending in the left side it is an amphitheater. The three men come in the same position and sit on the chairs faced to the audience. They attend the lecture for long minutes (nothing is heard on the stage nor even a little a little movement of the actors).

From time to time, Professor X stands up and states:

- That isn't true. This theorem, I have discovered it!
- Mister Y is a talkative, a plagiarist.
- You lie without shame! You lie! The result belongs to me. I have even a certificate for the device of measurement and control of the non-special forces, as well as other important answers on the same topic!

(Both assistants will be asleeping all, but hide in shame when the professor makes an outburst. Each grab a hold of his arms and pull him down, saying):

- Just keep quiet! Don't interrupt with your ideas!
- Sit down Professor X! You are a bit ill.
- It is useless to protest. Nobody believes you. The die has been thrown as the Masters wanted.

(Later, professor X leaves the amphitheater numb and confused).

MISTER PROFESSOR X: I shall have to go again for a hearing with the Dean.

(He heads for the door on the right side of the stage and opens it).

THE VOICE: Get out!

MISTER PROFESSOR X: But I haven't entered yet.

THE VOICE: Get out at once!

MISTER PROFESSOR X: To get out I must first enter.

THE VOICE: Don't bother me! GET OUT!

(The profesor closes the door and falls to the ground. Both assistants then stand up and applaud the end of the lecture).

L'ASSOCIATION ANONYME D'ASSURANCES POUR LA GLOIRE

à Jean-Paul Micouleau

– pièce de théâtre dans un demi-acte –

– *le poète*: avec timidité frappe trois fois à la porte. On ne le voit pas. Parce que personne ne répond, il ouvre. C'est un nain.

– *la secrétaire*: tape toujours à une énorme machine à écrire, qui est deux fois plus haute que le poète, et trois fois plus large, placée sur le plancher. Donc, elle va d'un bout à l'autre de la machine, pour appuyer sur les touches, parfois avec ses pieds, ses coudes, sa tête, ou bien des coups de poing. Sa façon de faire rappelle une danse mécanique, rythmique.

– *le poète*: *Bonjour, mademoiselle.*

(Pause pénible. Elle paraît n'avoir rien entendu).

– *la secrétaire*: Depuis longtemps, je ne suis plus mademoiselle. (Il rougit).

– *le poète*: Excusez-moi! Vous... madame... (Le même jeu).

– *la secrétaire*: Depuis longtemps, je ne suis plus madame! (Pause pénible). Je m'appelle „l'Association Anonyme d'Assurances pour la Gloire“.

– *le poète*: (Étonné): Donc, si vous êtes anonyme, vous n'avez pas de nom!?

– *la secrétaire*: Mais si! Mon nom se confond avec celui de l'Association Anonyme. Que désirez-vous?

– *le poète*: Madame... Association... signez-moi, je vous prie. ces papiers. (Il les sort de sa serviette).

– *la secrétaire*: Je n'ai pas de signature! Il fallait plutôt revenir plus tard.

– *le poète*: Pardonnez-moi! Pourquoi?

– *la secrétaire*: Interrogez-vous vous-même!

– *le poète*: Moi, je n'ai aucune interrogation. Savez-vous, je suis poète. Cela n'est point pour l'amour de l'art, mais pour l'art de l'amour! Et... je pourrais vous dédier quatre vers immortels...

– *la secrétaire*: merci, je n'en ai pas besoin. Mieux vaut quatre verres d'un service à thé! Ils seraient plus palpables.

– *le poète*: Je vous avous la foi de mon foie, une seule fois. Au début, j'avais écrit une demande pour Monsieur le Directeur de l'Association Anonyme d'Assurances pour la Gloire. Ultérieurement, j'ai appris qu'il était mort.

– *la secrétaire*: Ça ne fait rien. Vous avez la possibilité de lui envoyer la lettre, de la poursuivre dans sa tombe... Il recevra bien votre lettre, et regrettera bien le temps perdu avec vous... Monsieur le Directeur exigeait toujours le pourboire, comme le pourmanger, et bien sur, après, le pourpisser.

– *le poète*: Je lui aurais servi un petit casse-croûte, et du casse-poitrine, ensuiet un casse-rôle et un case-mine.

– *la secrétaire*: Et pour déboucher la bouteille, le tire-bouchon, n'est-ce pas?

– *le poète*: Vous avez jusqu'à trois heures raison:

tire-balle, tire-bouchon,

tire-langue, tire-pantalon!

Mais non, sans pantalons...

(La secrétaire rit).

– *la secrétaire*: Qui? Monsieur le Directeur?

– *le poète*: Mais oui! Avec pantalons...

– *la secrétaire*: Décidez-vous! Votre réponse sera mise en question.

– *le poète*: Oh, la, la! Ma bonne occasion est méchante. Madame Association Anonyme, voilà ma prière envers la gloire. L'on m'a accusé

de vol, alors que je suis un homme digne. Oui, on m'a soupçonné d'avoir pris les malheurs de mon collègue. Parce que les autres avaient des alibis, la suspicion est tombée sur la tête d'un individu insoupçonné, c'est-à-dire... moi... moi... (Il pleure). L'on m'a considéré comme un voleur!

– *la secrétaire*: Volez, volez! Mais intelligemment...

– *le poète*: Croyez-moi, Madame Association, je ne veux pas le malheur des autres!

– *la secrétaire*: Mais les avez-vous pris tous, absolument tous?

– *le poète*: Je ne suis pas égoïste... J'en laisse pour mon collègue, pour mon voisin, voyez-vous?

– *la secrétaire*: Oui, je vois... c'est-à-dire j'entends.

– *le poète*: Voyez-vous, pardon, entendez-vous?

– *la secrétaire*: Oui, j'entends, mais pas assez bien. Car j'ai souffert d'une otite...

– *le poète*: Moi, j'ai eu un grand, mais très grand-vous ne vous imaginez pas-très, très grand... insuccès... vis-à-vis de mon recueil de poèmes. La gloire de mon collègue s'est alors cognée à mon échec.

– *la secrétaire*: Votre collègue est assuré à vie, chez notre Association pour la Gloire.

– *le poète*: Et moi? Suis-je assuré à mort?... Ah, mon Dieu! (Un éclat lumineux). Mais Monsieur le Directeur y aurait pu changer quelque chose... (Il est très triste).

– *la secrétaire*: N'êtes-vous pas fier de votre métier?... *Fier de votre métier?*

– *le poète*: Je suis fier de mon métier.

– *la secrétaire*: Cher poète, vous parlez avec une cohérente incohérence. A propos, où êtes-vous nommé comme poète?

– *le poète*: A Trifouilly-les-Oies.

– *la secrétaire*: Cette localité est-elle très éloignée?

– *le poète*: Non, elle se trouve à 5 km de Caen.

– *la secrétaire*: Donc, vous n'avez pas de quoi pleurer. Chaque jour, vous faites la navette de Caen à Trifouilly-les-Oies. Et le retour, bien sûr. Moi, j'habite plus loin.

– *le poète*: Où, exactement?

– *la secrétaire*: A Pétaouchnok.

– *le poète*: Mais, oui! Elle est très renommée, cette ville.

– *la secrétaire*: Bien sûr. Celle-ci se trouve à 6 km de Caen, sur la direction de Québec.

– *le poète*: C'est vrai, vous travaillez dans un bled paumé.

– *la secrétaire*: Parbleu!

– *le poète*: Mieux: par blanc!

– *la secrétaire*: Je voyage toujours dans le car. Mais c'est dangereux. Trois fois, on a volé mon sac.

– *le poète*: Le même sac?

– *la secrétaire*: Imbécile!...

Après mon arrivée à Caen, je me promène tous les soirs, jusqu'à minuit.

– *le poète*: Mais c'est très imprudent! Ne craignez-vous pas d'être abordée?...

– *la secrétaire*: Non, c'est tranquille. J'aime la poésie de la nature.

– *le poète*: Si je commence à comprendre, vous voulez être violée.

– *la secrétaire*: Jadis, j'ai déambulé dans le parc, jusqu'à une heure, dans la nuit. Et rien...

– *le poète*: Oh, désolé!... Donc, vous n'avez pas réussi à vous faire violer...

– *la secrétaire*: Pas du tout!

– *le poète*: Je vous conseille d'essayer encore une fois. Mais n'oubliez pas, à l'avenir, soyez plus *provocatrice*... (Il remue les fesses).

– *la secrétaire*: A l'heure où je vais dans le parc de Caen, il n'y a pas d'hommes.

– *le poète*: Oh, Madame... Pardon! Je le regrette profondément... Possédez-vous une Renault, pour circuler dans la ville?

– *la secrétaire*: Non, je n'ai pas de voiture. C'est ma fille qui en a une...

d'enfant!

– *le poète*: Et vous l'utilisez, vous aussi?

– *la secrétaire*: Ce n'était pas moi! Monsieur le Directeur de l'Association Anonyme pour la Gloire.

– *le poète*: Le Directeur? Mais quel âge a-t-il?

– *la secrétaire*: Je n'en suis pas sur: soixante-quinze, ou quatre-vingt-quinze, ou peut-être trente-quinze ans.

– *le poète*: Donc, il est jeune, ou bien vieux.

– *la secrétaire*: Vous avez raison, mais pas toujours.

Pourquoi êtes-vous mé-content?

– *le poète*: Non, je suis content!

– *la secrétaire*: Êtes-vous mé-chant?

– *le poète*: Non, je suis chant!

– *la secrétaire*: Ne t'in-quête pas pour cela!

– *le poète*: Mais alors, je m'en quiète! Ce soir, c'est la fin de mes jours. Et chaque soirée de même. Au moins, à ce moment-ci, pourquoi ne cessez-vous pas de taper à la machine. J'ai mal aux tampons d'ouate des oreilles.

– *la secrétaire*: Notre conversation, d'ailleurs, sans aucune valeur artistique, ni sociale, ni politique, je l'ai écrite pour l'histoire littéraire. Seulement, des écrivains mineurs sont retenus par mon Association Anonyme, qui promulgue leur Gloire. Les célèbres, très connus, sont devenus blasés justement grâce à leur grandes qualités et leur diffusion dans le monde. Ils ne présentent plus de nouveauté.

Je vous félicite. Vous êtes un poète petit, obscène, et anodin. Bravo! Vous achevez enfin cette vie, devenue la vraie oeuvre du poète que vous êtes.

Istanbul, fin avril – début mai 1989

ESEURI

NUVELE SERIOASE ÎN NESERIOZITATEA LOR

Iuliu Gărduş este un harnic colaborator al revistei „daneze“ DORUL, editată de inimosul exilat Dan Romaşcanu la Nîrresubby, în limba română, revistă de ținută grafică și artistică, având colaboratori de marcă din diasporă și din țară, precum esteticianul și memorialistul Titu Popescu, prozatorul și eseistul Marian Barbu, medievalistul Pavel Chihaia, istoricul Constantin Mares, academicianul Paul Cernovodeanu, imagologul Eugen Denize, bizantinistul Petre S. Năsturel, arheologul Petre Diaconu, filozoful și prozatorul George V. Bumbesți, scriitorul Sorin Nicolaescu, criticul de artă Adrian-Silvan Ionescu, jurnalistul Ilie Mihalcea, poetul / eseistul / filosoful Radu Negrescu-Şuţu, profesorul Titus Bărbulescu, regretatul profesor Eugen Lozovan, etc.

Tradus în germană (o ziaristă din Stuttgart este abonată special la „Dorul“ ca să preia, cu voia autorului Gărduş textele și să le traducă) și daneză, dar încă un necunoscut în România-Mamă!

Contemporaneitatea este refractară la nou, la diferit; Gărduş, trăind departe de viesparul literar, de „culturalnicii“ încă prezenți, care și acum mai au impresia că dețin pâinea și cuțitul în litere și artă, promulgând pe X, desființând pe Y după interesele lor personale, cei cu puteri încă de decizie – de parcă aceștia ar fi dumnezeii creației!

Ce compune nuvelistul nostru?

Proze trăsnete, de suflare scurtă și foarte scurtă (2–3–4 pagini), răsucite în sine-le, surprinzătoare prin formă, într-un răspăr calm, deși

cu mijloacele narațiunii tradiționale, dar cuprinzând un paradox ce te mână pe piste false, cu un sfârșit mai fără sfârșit, liniștit; alteori o poantă (precum în «Călătorul Clandestin», care nu-i deloc clandestin, ci chiar Șeful controlorilor!).

O ironie fină, reținută se degajă, și de aceea năstrușnică:

Lămurean care „se suspecta de genialitate” («În Umbra Statuilor»);

sau în «Traversând Orașul»: „datorită noilor aparate, orice ins care se afla într-o clădire și spunea o minciună se prăbușea la pământ”;

sau „Conform articolului unsprezece, aliniatul i, din Codul Penal, sunteți vinovat față de societate fiind viciat de o incultură de gradul trei. În numele legii vă arestez!”;

iar în «Mai Trăiește Hodărnău»: (non)eroul „își pierduse nevasta și... auzul”;

sau strania „normală” (după cum e relatată) amicitie între un om și un... porc ce fusese gata să fie tăiat de Crăciun: care mâncau din aceeași oală, beau din aceeași sticlă, și dormeau împreună în aceeași odaie! («Doi Prieteni»);

ori „Sămărghișan răspundea nu numai la întrebările puse directorului de alții, ci și celor pe care și le punea sieși”

(«Mușcat de Câine»);

sau „– Ai ceva pentru noi? / – Am un necaz...”

(«Experimentul Dandhaly»).

Alte caracteristici:

– un aer kafkian câteodată;

– narațiunea se derulează lent;

– misterul în cotidian;

– atmosferă cehoviană – psihologia omului obișnuit

(«Altitudini»).

– parodieri: oameni care vorbeau „limbi moarte”;

trecere prin „cordoane de lingviști”;

bătrânul Gandhaly are 300 de doctorate și-a învățat cu 5999 de profesori!

– fiecare novellă este o parabolă paradoxistă, un fel de „Închidere care se deschide” – cum zicea Noica – și, după nițică meditație, viceversa: o deschidere care se mai închide;

– bântuit de fantastic pe alocuri;

– limbaj aproape comun;

– patronimice specifice, curioase: Gandhaly, Bazil, pictorul Trofin Carielescu, Emilian Chelu, Peșteanu, Stela Boboc, Hodărnău. Sămărghitan, părintele Arsinte (bine ales), Huțupan, Feldrihan, căpitanul Hopârtean, Medrea, Cotoară Ion;

– toponimice: cătunul Drâmboia, răscrucea Vama Seacă.

Cu mai puține șanse în publicarea astfelora de scrieri «acasă» – într-o scrisoare din 6 ianuarie 1998, medieșeanul Iuliu Gârduș îmi mărturisea că încercase la Ed. Dacia din Cluj, la îndemnul poetului Vasile Igna, în 1986, dar lectorul de carte Mircea Oprea afirmase că „așa se scrie în Occident“ (deci n-avea ce căuta la noi acest stil)!

Și mă gândesc la poetul Vasile Tărățeanu cu a sa «Civilizație»; „S-a deschis un proces / frunzelor că sunt verzi / ploii că nu cade la comandă / vântului că-și schimbă deseori direcția“, „Florilor de câmp li se confiscă averea / parfumul și culoarea / sub pretextul că au făcut conspirație“, „Albinele sunt acuzate de terorism“.

Ori să mai citez câțiva poeți și prozatori paradoxisti americani contemporani, cu care am intrat în contact întâmplător: Jack Crowl, Richard Geyer, Ken Elliott, John Emerson, John M. Brantingham etc. ori francezul Jean-Claude LeRoy, ori brazilianul Douglas M. Zunino etc.

Și un alt poet paradoxist, din Rm. Vâlcea, autor de «probleme năzdrăvane» de ...matematică pentru copii: Constantin Dincă.

Iată una dintre ele: „în clasă sunt 4 becuri, dintre care unul este ars. Câte becuri sunt în clasa noastră?“. (Răspuns: evident, patru!). Asta-i Aritmetica lui Făt-Frumos,

Iar povestirile de față buzduganul zmeului Gârduș – atât par de insolite.

Iuliu Gârduș s-a născut în comuna Fărău, județul Alba, la 6 August 1941. A fost al șaselea din cei șapte copii la părinți. Urmează cursurile școlii generale din localitate, apoi timp de patru ani cursurile unor școli profesionale și post-profesionale. Prestează diverse munci: mecanic, lăcătuș, șofer, laborant. De-a lungul anilor și-a format o cultură de autodidact prin lecturi multiple. În anul 1982 în revista „Orizont“ din Timișoara are loc debutul său ca scriitor, și – fiind remarcat – își extinde colaborarea la revistele „Astra“ și „Târnava“, apoi la ziarele „Tribuna Sibiului“ și „Vocea Mediașului“, „Dimineata“ și „21-Radical“. Lucrarea

publicată în Almanahul Casei Scriitorilor din Stuttgart a fost tradusă în limba germană în 1993. Proza lui Iuliu Gărduş este preluată de ziarul „Esslinger Zeitung“. În revista „Dorul“ începe să-şi publice lucrările din 1995. S-au pronunţat, despre creaţiile sale, cronicari ai revistelor „Astra“ şi „Transilvania“.

Pe lângă colaborarea la diferite periodice, a mai scris un volum de proză paradoxistă şi prima parte a romanului „Pustiul insulei“.

Dar, la povestiri scurte se cuvinte şi o prefaţă scurtă. Deci, ce s-o mai lungim, dăm cuvântul naratorului!

Februarie, 1998
Universitatea New Mexico

„FOAME DE SPAȚII“

De la o vreme primesc misive felurite și nu mai prididesc cu răspunsurile... cărți, reviste de la scriitori cunoscuți sau necunoscuți. N-am timp nici să... mor!

Le citesc printre picături... într-o pauză la cursuri, sau într-un *weekend* – vrând să mă relaxez nițel.

Așa mi-au ajuns și două volume sensibile, de Petre P. Bucinschi, „Transmisiune în direct“ (1998) și „Fascinația realității“ (1999), tipărite în Brașovul multor prieteni: începând de la Aurel I. Brumar, redactorul șef al minunatei «Astra» și poetul Nicolae Stoie, la matematicienii Mihail Bencze, Sabin Tăbărcă (oltean din Drăgășani aciuit prin Ardeal) și Ernest Scheiber redactorul «Buletinului Științific al Universității Transilvania».

Versurile lui Bucinschi mă liniștesc, în timp ce-mi curg prin simțuri. Poetul, „legat de întuneric“ – cum se exprimă într-un titlu – la propriu (datorită pierderii vederii), se prinde însă de lumina creației: „Ochiul din interiorul meu / vede mai departe de aștri / (...) el mă ajută să străpung / sufletele celor care iubesc / și care nu iubesc“.

Cotidianul este cernut prin mintea sa și abstractizat: „Mă cuprinde o foame de spații / și de timp pe care atunci / când am posibilitatea le înțeleg pur și simplu / și parcă tot nu mă satur“, creându-mi senzația celui spațiu-timp în patru dimensiuni al lui Minkovski, cu teoria relativității, și Einstein care în prezent este contrazis deoarece viteza luminii poate fi depășită (s-a demonstrat științific).

Mă bucur că îmbogățesc fondul de carte românească de la biblioteca Universității Statului Texas, din Austin cu aceste volume.

ARTA ȘI NEARTA TRADUCERILOR

În viața mea de pelerin și om al nimănui, în afara soartei, am tradus o parte din nevoie, și alta din plăcere.

Din nevoie deoarece mă aflam într-un lagăr de refugiați politici în Turcia și mi se lungiseră ochii după viza americană de emigrare, viză care se tot lăsa așteptată până la disperare! Aproape doi ani de nerăbdări și descumpăniri am înscris în memoria mea... Destui colegi își luau lumea-n cap și fugeau din lagăr haihui prin Europa, trecând clandestin frontierele în Grecia și-apoi tăind-o spre inima continentului în Germania, Belgia, care pe unde nimerea, ba ascunși prin tiruri de marfă – rupând prelata și cusând-o la loc –, ba sufocați prin containere de vapoare. În lagărul din Italia au fost cazuri de sinucideri, omul cât era de om nu mai putea îndura tortura psihică la care fusesem supuși. Nu știam *când* vom pleca, nici *unde*, și nici măcar *dacă* vom putea vreodată!! Doi inși înnebuniseră, și nu-i mai accepta nici o țară...

(Acum, când scriu aceste rânduri, simt că mă descarc...).

Puțin le păsa funcționarilor/birocraților ONU de situația noastră!

Și-atunci eu m-am refugiat în lecturi, în traduceri, și mai ales în scrierea unui jurnal (pentru care aveau să mă înjure mulți părliți fiindcă descriam *realitatea nudă*, fără înflorituri), schimbând astfel universul concentraționar în care mă simțeam încarcerat.

Învățam engleză cu un profesor bătrân turc, care venea de 2–3 ori pe săptămână în camp. Amestecați acolo toate națiile, noi, „studenții” soartei! Mă-mprietenisem cu polonezi, cu turci și tătari, jucam șah cu-n

ceh... Și-mi exersam (ne)cunoștințele anglofone pe diverse poezii ce-mi cădeau în mână.

Așa s-a născut volumul de „Afinități”, pe care Al. Florin Țene l-a numit «traduceri din lirica universală».

Altora le-am tradus de *bucurie* că-mi trimiteau cărțile lor, în special după ce ajunseseam în America, având audiență largită, întrebându-mă cum să le mulțumesc... Și mă miram de unde-mi aflaseră adresa? Probabil că-n SUA informațiile circulau cu viteza... (poemelor) luminii!

Pe câțiva i-am cunoscut personal:

Paul Courget, din Bordeaux, m-a găzduit la el în vara lui '92 când mă-ndreptam spre Bergerac unde fiică-sa Annie Délderier organiza un Festival de Poezie la care fusesem invitat. Paul, un bătrânel simpatic, edita revista „Annales de l'Académie des Lettres et des Arts de Périgord”, iar Annie „La Toison d'Or” unde colaborasem și eu din lagăr.

Teresinka Pereira, din Belo Horizonte, m-a însoțit în turneul paradoxist din 1993 prin Brazilia. Cu puțină spaniolă, puțină franceză, puțină italiană, și îndeosebi puțin mai multă română, plus dicționarele de rigoare pe care mi le trimisese mama prin poștă, m-am putut înțelege în... portugheză! Sosit în orașul ei natal, m-au întrebat rudele Teresinkăi ce aș vrea să văd? Păi, bineînțeles, un meci de fotbal tipic brazilian, între două echipe de club din primul eșalon. (Frumos spectacol, în forță).

Scriitoarea a tradus în portugheză versuri de-ale mele, și-a publicat un amplu comentariu asupra activității-mi creatoare în „Revista de Divulgação Cultural”, a Universității din Blumenau, Santa Catarina, a simpaticului coordonator José Endoença Martins împreună cu Ornella Inês Pezzini, pe care-i întâlnisem.

Și, tot în acest oraș, editorul Douglas M. Zunino avea să insereze prin revista sa „Interarte” poeme vizuale de-ale mele.

Teresinka cunoștea doi poeți români: pe Eminescu și... Ion Pachie Tatomirescu!

Maria do Carmo Gaspar de Oliveira m-a ospătat în apartamentul familiei sale din imens populatul Rio de Janeiro.

Aici l-am întâlnit pe Gilberto Mendonça Teles, profesor universitar de literatură în această metropolă, autor al unui studiu privind „Vanguardia Europea e Modernismo Brasileiro”, 1992 (pe care mi l-a dăruit cu dedicație). Auzise, dintre criticii români, de Adrian Marino care publicase la Gallimard (probabil cu sprijinul lui Mircea Eliade).

Mi-a stârnit interes poemul scris de o femeie despre... homosexuali. Sunt curios cum ar descrie un bărbat o Republică de Lesbieni?

Pierre Calderon, profesor de franceză în Turcia (mai înainte fusese în Iugoslavia, de unde se-ntorsese entuziasmat), iar soția lui, artistă decoratoare modernă Colette Foëx Calderon, prin publicația „Istanbul Accueil“ făcea apel către francezii din oraș să ajute «un emigrant român care urmează să plece în America». Mi-au dat bani.

Christina Fuchs-Arthur, nemțoaică, înaltă, blondă, și doamnă fină, căreia-i fusese companion în Ankara pe vremea lagărului; țin minte că într-o zi mi-a adus 100 \$ să-mi tratez dinții (îi spusese că-mi puroia o măsea, dar înțepam punga apoi îmi clăteam gura cu apă sărată), plus o geantă de haine purtate, colectate de la cadrele didactice ale unui liceu american din capitala Turciei – mod de într-ajutorare a noilor emigranți.

Conversam în franceză, Christina predând această limbă ca profesoară, și discutam literatură universală. Era o adevărată *lady/frau*. Îi plăcea muzica simfonică, și avea un câine fioros pe care-l ținea în apartament. Christina nu mai vroia să se-ntoarcă în America, spunând că viața-i sterilă, sperând să obțină în continuare job-uri prin Europa. «Uite, mi-a zis odată, n-o să vezi tarabe de-ăstea dincolo de ocean». În afara obiectelor de artizanat, admira bijuteriile și mă târa prin toate dughenele cu aur sau argint.

Când i-am pus în variantă românească două-trei poezii, din cele pe care le ținea în manuscris, mi-a zâmbit amar «E greu de tradus, nu-i așa!?!», privindu-mă sceptic.

Victoria Rotolo Dolyniuc mi-a fost secretară când lucram ca inginer de software la Honeywell, în Phoenix, Arizona. I-am arătat primele încercări de autotraducere, din volumele ce mai târziu se vor numi „*Circles of Light*“ și „*Dark Snow*“, 1991–1993.

Cu alții am corespondat. Scrisorile fiind pentru mine un *hobby!*

Michèle de Laplante (mi-a și telefonat, dar nu-nțelegeam accentul ei quebechez, așa că-mi pronunța în engleză, iar eu îi răspundeam în... franceză!).

Raymond Bettonville mi-a expediat o plachetă.

MARJAN, în foaia sa volantă „*Le bouc des deux Sèvres*“, anunța cu surle «Marjan în română».

Jacqueline Delpy, directoarea revistei „*Art et poésie de Touraine*“, de calitate grafică și lirică, bine structurată, la care mă făcuse cores-

pondent «american», dar care mă pistona mereu cu plățirea abonamentului, motiv pentru care am și abandonat legătura epistolară.

Helle Busacca la rându-i mi-a tradus în italiană toate «formulele pentru spirit», precum **Paul Georgelin**, un italian care traduce din... română în engleză eseul lui Titu Popescu „Estetica Paradoxismului”.

Amerigo Iannacone, care mi-a tradus tot volumul de haikuri „Clopotul Tăcerii” din franceză în italiană și esperanto. El editează „Il Foglio Volante – La Flugfolio” în Ceppagna.

Key Kunihiro a scris un eseu în japoneză amestecată cu engleză despre paradoxism (nici că se putea o mai precisă caracterizare a imprecisului!). Adresa lui i-am transmis-o Dorei Moțoc (fiica dramaturgului și omului de cultură vâlcean Doru Motoc), care-au început să corespundeze în engleză.

Pradeep S. Rana a compus un eseu despre «nonpoeme», și-mi scria că va face cunoscut paradoxismul în... Nepal, țara sa.

Léopold Sédar Senghor (n. 1906) mi-a trimis o scrisoare din Franța scuzându-se că are peste 80 de ani...

Dennis Kann a fost al treilea soț al Teresinkăi. Poemele sale mi-au parvenit prin ea, sesizându-i afinități cu paradoxismul. După ce au divorțat (mi-a comunicat prin *e-mail* poeta) nu am mai auzit de el. În fapt a tipărit doar câteva poezioare prin reviste anoste, și acestea datorită soției-și.

Rosemary Challoner Wilkinson locuia în California și-am cunoscut-o prin intermediul Academiei de Poeți din India, unde avea rolul de secretară.

Cu **Eileen Siriwardhana** din Sri Lanka am schimbat câteva misive. Mă, cum se scrie într-o insulă de la capătul lumii? gândeam. Îmbăcsit de prea multă literatură și influență occidentală, ca un raft prăfuit, căutam ineditul și ineditul cu orice preț în locurile cele mai nesperate.

Sailendra Narayan Tripathy mi-a expediat volume cu dedicații. Ce încântat s-a arătat când poeme de-ale sale au apărut în revista „Meridian” din Craiova, prin bunăvoința profesorului Marian Barbu. I-am expediat întreg numărul.

André Peragallo analog.

Claude LeRoy, draguțul de el, mi-a publicat prima carte în Franța, „Antichambres et anti-poésies, ou bizarreries”, 1989, când încă mă bălăcăream în mocirla lagărului, volum de experimente paradoxiste cu

desene geometrice stilizate, dar creat în perioada marocană (1982–4), și păstrat în sertar.

Claude edita revista „Noréal“, la care publicam frecvent, amăgindu-mă, ca să mai treacă timpul...

Bunătața lui se simțea din tonul frazelor așternute către mine...

Pierre Günst-Horn: m-am trezit prin poștă cu un volum cu coperti groase purtând semnătura lui. De unde auzise de mine?

Am intrat în relații cu ei prin intermediul revistelor, fie indiene precum „Kavita India“, „Poesie India“, „Poetry Time“, „International Poets“, „ppHOO“, „Samvedana“, „Fem-Lit“, „By-Word“, „Inner Voice“, ori japoneze „Poetry Nipon“, „Blue Jacket“, ori braziliene „Poietike“, „Revista de Divulgação Cultural“ etc.

Pe alții i-am «întâlnit» prin antologii internaționale tipărite în India, Coreea, ori SUA în care eram și eu prezent.

Am tradus ce s-a nimerit. Criteriu-mi fiind: diversitate cât de mare. În alte pagini n-am putut face mai mult decât adaptări (în special, unde era vorba de rimă și ritm, situația se complica)...

Pentru exilați problema e, într-adevăr, spinoasă fiindcă încearcă să aparțină la două sau mai multe culturi, dar sfârșesc prin a fi ignorați de toate!

Un evantai de 42 poeți din 23 de țări. Curios să văd cum se scrie și în alte părți ale globului, în locuri cât mai puțin cunoscute (țări precum Benin, Gambia, Malaezia, Nepal, Sri Lanka), din culturi, cât mai diferite (creștine, islamice, budiste), limbi diferite. Mereu în căutare de exotism.

Cu excepția celor trei clasici: Octavian Goga, Tristan Tzara, și Léopold Sédar Senghor (fost și președinte al Republicii Senegaleze între 1960–80), ceilalți sunt scriitori contemporani.

Poemele aranjate în ordine alfabetică pe țări, iar în cadrul aceleiași țări în ordine alfabetică pe autori.

Iulie 1998

CE FACEM PENTRU PROMOVAREA LITERATURII ROMÂNE ÎN ARIZONA

O comunitate mai puțin numeroasă de români există în Statul Arizona, din sud-vestul „sălbatic“ al Americii, formată mai ales în ultimii zece ani din refugiați politici veniți din campurile europene și asiatice, dat și persoane aduse la întregirea familiilor. Se estimează la circa 20000–30000 numărul conaționalilor pe aceste meleaguri (din surse de la Centrul de Refugiați din Phoenix).

Există biserici românești aici: una ortodoxă numită „Sf. Ioan Botezătorul“ – cea mai numeroasă –, apoi două pentecostale, și trei baptiste. Majoritatea românilor din deșertul Arizona este concentrată în capitala acestui stat, Phoenix, și împrejurimile sale.

Pe lângă Centrul de Refugiați, s-a constituit, alături de alte comunități, și Asociația Românilor din Arizona: președintele Laura Georgescu, vice-președinte Ioan Nicoară, director cultural Florentin Smarandache.

Activități pe tărâmul literaturii nu știu să se fi realizat (!) Oricum, strângerea mai multor români laolaltă pare o sarcină dificilă – fiecare preocupat de problemele sale cotidiene.

Ființează totuși o formație de dansuri, instruită de D-na Păsulă, care ne mai reprezintă la festivaluri multinaționale.

După acest mic istoric al comunității românești, să trecem la subiect: cum promovăm literatura română în Arizona?

Sunt plecat de șapte ani din țară, iar în primii ani a trebuit să îndur lagăr în Turcia, apoi să mă zbat în America pentru găsirea unei slujbe corespunzătoare calificării mele universitare.

Deci prea mult timp la dispoziție n-am avut.

Totuși, am reușit să formez, prin donații, la Arizona State University, Hayden Library, Tempe, AZ 85287-7607, USA, o Colecție Specială (care ulterior s-a numit: „The Florentin Smarandache papers”) de cărți, reviste, ziare, manuscrise, casete, video-casete etc. în majoritate românești – deja s-a ajuns la cinci metri liniari.

Analog la Center for American History, University of Texas, Austin, TX 78713, USA, o altă Colecție Specială (numită la fel), în care am introdus majoritatea cărților primite de la scriitorii din țară sau diasporă ce au avut bunăvoința să-mi expedieze lucrări de-ale lor.

De aceea, profitând de această Conferință a Scriitorilor din Diaspora (Neptun, 5–10 iunie 1995), fac un apel către intelectualii români din exil, să doneze măcar din propriile lor publicații pe la biblioteci academice occidentale.

În felul aceasta, îmbogățim fondul de carte românească din bibliotecile străine.

1994

BIOGRAFIA UNUI PICTOR ROMÂN EMIGRAT

Nicoară Ioan s-a născut în comuna Sohodol, jud. Alba; fiul lui Valer și Salvina. Deși țaran simplu, tatăl său a participat la adunarea de la Alba Iulia, când Transilvania a revenit la patria-mamă: România.

Veteran din primul război mondial, Nicoară Valer a petrecut doi ani în prizonierat, în Italia. De la tatăl său, prinde primele noțiuni de italiană, pe care și le dezvoltă mai apoi.

Străbunicul său, Nicoară Nicolae, fiind bun prieten cu Avram Iancu și având atelier de covăcie, a lucrat din plin la 1848, confecționând arme pentru lăncierii Iancului.

După terminarea celor 7 clase elementare, în comuna natală, urmează în 1952 Școala Medie de Arte Plastice, la Cluj, în 1954, e silit să renunțe la studii: tăindu-se bursele la toți fiii de țărani.

Culoarea i-a rămas însă în sânge, continuând să picteze și deschizând o primă expoziție în comuna natală, în 1974.

În ianuarie, 1981, pleacă pentru a doua oară în Italia, cu pașaport de turist dar de data asta apucă pe cărările pribegiei.

Neputând obține rămânerea în Europa (prefera Italia, Franța sau Spania), emigrează în Statele Unite.

Aici se izbește (ca orice refugiat), de greutatea începutului, dar cu timpul, depășește bariera limbii și se „adaptează“ la noul mod de viață.

Continuă să picteze, în timpul liber și deschide o expoziție cu peisaje românești, în librăria școlii catolice: St. Simo & Jude, unde lucrează ca om de întreținere.

Pasionat al călătoriilor, străbate în fiecare an, cu cei patru copii (cu mașina), de-a lungul și de-a latul Statelor Unite, prin Mexic, Canada și chiar până în Alasca.

Din luna mai 1993, ROMÂNIA PITOREASCĂ, îi publică fragmente din notele de călătorie.

Lucrează de 5 ani la Fundația Tolstoi, ca interpret, pentru refugiații din diferite țări (inclusiv români).

În 1992, împreună cu Laura Georgescu, înființează Asociația Română din Arizona, care funcționează pe lângă ARIZONA INTERNATIONAL REFUGEE CONSORTIUM.

Participă cu articole, la ziarul „The Arizona Republic”, cât și la „Luceafărul Românesc”.

De asemeni, la ziare din țară, ca: Mesagerul Transilvan, Baricada, Jurnal de Dolj, Jurnal Național, Meridian și altele.

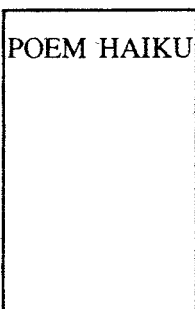
Participă activ la viața românească de aici și mai mult decât toate, ajută pe cei în nevoie.

1994

POEZIA HAIKU ȘI PARADOXISMUL

Primele „stihuri“ în maniera lui Bashō (1644–94), celebru haijib japonez – autor și al unui faimos jurnal de călătorie, le-am *scris* (!) inspirat/atras de impedimentul atingerii esenței lucrurilor.

Mai mult, încercam o chint-esență... Raportând și la paradoxism, a rezultat „creația lirică“ denumită:

și care conținea, nici mai mult nici mai puțin, decât... *zero versuri!* Nu-i o glumă, ci o senzație în urma căreia să rămâi deci... mut... de admirație... ori de nesuferință – cum glumea un bun prieten (fiindcă nu ai nimic de citit – totul este simțit):

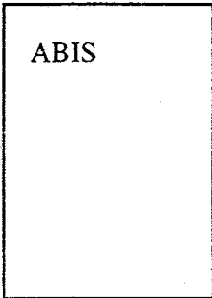
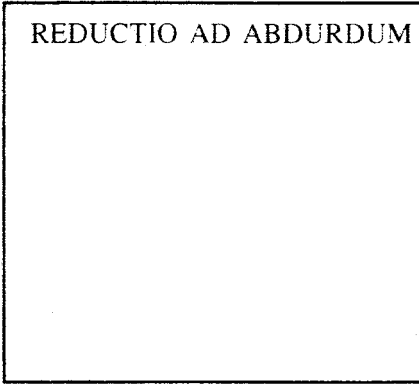
metafore condensate până la imposibil;

idei exprimate fără cuvinte – ca și comunicarea prin gânduri dintre ființe (telepatie).

Lectorul va medita și completa astfel, după fantezia sa, propriu-i poem!

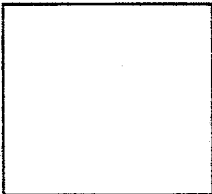
Paradoxismul fiind o literatură de-a-ndoaselea! (Era prin anii 1980, când nu mi se publica aproape nimic).

Au urmat alte „producții” după același model:

incluse în ciclul intitulat edificator: „POEME ÎN NICI-UN-VERS“!!... apărut în volumele „Legi de Compoziție Internă” și „Le Sens du Non-Sens” (Maroc, 1982–3–4).

Sărbătorim trei centenare de la moartea lui Bashō, dedicându-i următorul poem „inedit”:

Tinzând la limită spre infinitul alb, de data aceasta dispare chiar și titlul, încorporat substanței poemului. Ori titlul... poate fi considerat: „ ”, adică blank blank blank (!)

(Mă-ntreb dacă se vor „inventa“ și poezii cu mai puțin de... zero versuri!? Adică negative!)

(Pentru Simpozionul «MATSUO BASHŌ», Societatea Română de Haibu, Septembrie-Octombrie, 1994, București; Președinte Florin Vasiliu).

TRĂSĂTURILE PARADOXISMULUI

Teza fundamentală a paradoxismului:

Orice lucru / fenomen / idee are un înțeles și un non-înțeles în armonie contradictorie.

Esența paradoxismului:

- a) NonSensul are un Sens; și reciproc;
- b) Sensul are un NonSens.

Deviza paradoxismului: Totul e posibil, chiar și imposibilul!

Blazonul paradoxismului: (o spiră – iluzie optică sau un cerc vicios).

Dezvoltarea ulterioară a paradoxismului:

Să generalizeze literatura în spații științifice (Lobacevsky, Riemann, Banach etc.), spații n-dimensionale și chiar infinit-dimensionale.

Delimitarea paradoxismului de celelalte avangarde:

- se diferențieze de dadaism pentru că are o semnificație;
- se diferențiază de absurd pentru că are o semnificație;
- se diferențiază de futurism pentru că surprinde numai esența contradictorie a științei și tehnicii și artei:

– se diferențiază de celelalte avangarde pentru că surprinde în special paradoxul în acțiune (ceea ce nu este caracteristic nici cubismului, suprarealismului etc.).

(„Abracadabra”, Salinas, California, Nr. 35, p. 24, septembrie 1995)

FEATURES OF THE PARADOXISM

- The Basic Thesis of the paradoxism:
everything has a meaning and a non-meaning
in a harmony each other.

- The Essence of the paradoxism:
  - a) the sense has a non-sense, and reciprocally:
  - b) the non-sens has a sense.

- The Motto of the paradoxism:
„All is possible, the impossible too!“

- The Symbol of the paradoxism:
(a spiral – optic illusion, or vicious circle).

- The Delimitation from other avant-gardes:
  - the paradoxism has a significance, while the dadaism, the lettrism, the absurd movement do not:
  - the paradoxism especially reveals the contradictions, the anti-nomies, the anti-theses, the anti-phrases, the antagonism, the non-conformism, the paradoxes in other words of everything (in literature, art, science), while the futurism, cubism, surrealism, abstractism and all other avant-gardes do not focus on them.

- The Directions of the paradoxism:
  - to use science methods (especially algorithms) for generating (and studying also) contradictory literary and artistic works;
  - to create contradictory literary and artistic works in scientific spaces (using scientific: symbols, meta-language, matrices, theorems, lemmas etc.).

STATEMENT OF TEACHING PHILOSOPHY

My teaching philosophy is „concept centered“ as well as „problem solving directed“.

Also, in my opinion, everything can be taught to anybody if it is done at his/her level of knowledge.

That's why I use Alternative Learning Techniques and Student Interactive Activities, such as:

problem solving participation in the class, small group work, discussion, student planning of assignments (students are required to compose themselves problems of different styles and then solve them by many methods), editing math problem solutions (there are students who know how to solve a problem, but they are not able to correctly and completely write their proof mathematically), math applied to real world (projects), research work (how math is used in a job, for example), recreational math approaches (logics, jokes) etc.

Classroom Materials used:

handouts, take-home individual projects, group projects, course notes, teaching outlines, different color markers, geometric instruments, elementary calculators, graphic calculators, PC's and math software packages, over-head projectors, books, journals etc.

SOME THOUGHTS TO SHARE ABOUT WRITING

Those who are writers never stop learning; if you are a writer, you'll be blessed with a life of learning.

Writing is always an exploration, an adventure; writing that works fulfills the writer's purpose and communicates to the reader.

There is not correct writing as opposed to incorrect writing, right writing as opposed to wrong writing. There is little in writing that is right or wrong. Writers delight in the diversity possible in the craft. Writers are grateful that there are so few absolutes.

I would like to share the following statements as possible topics for you to explore in writing:

Reading is the enemy of ignorance, provincialism, and parochialism.

The ability to distance ourselves from ourselves and become someone else is a significant way to learn.

INSTEAD OF POSTFACE

(letter addressed to the National Endowment for the Arts)

I lived in a communist totalitarianism. I wasn't a writer. By political reasons I was kicked out from my job (teacher of mathematics in a Romanian College) and my mathematical papers were prohibited to be published anywhere. Being unemployed, with a 4-5 years old child, with a wife... I stayed home reading... I planned to take my revenge... And I started to write... My first poems were very sad... My theatrical cycle (METAISTORIE) were very pessimist (FORMAREA OMULUI NOU, O LUME ÎNTOARSĂ PE DOS, PATRIA DE ANIMALE).

It's a kind a Romanian SAMIZDAT. I hid my manuscripts, nobody knew about my literary activity neither my family (parents, wife) or my friends.

I buried the manuscripts in my parents' vineyard (Bălcești, Vâlcea) into a metal box. Before escaping from Romania, I confessed to my cousin F.P.

I survived at most two years in a political refugee camp in Turkey... Bad life!... At that time F.P. was able to find a Serbian student from our city (Craiova) who illegally passed the manuscripts to Yugoslavia and sent them from Belgrad to me in Istanbul. Look, my manuscripts' happenings! I didn't have in Romania a typewriter, hence excuse my hand writing, but it is legible.

I'm sure you'll not receive so well-informed and intensive plaies of theater. (I hope you'll read them, though in Romanian. I need your

moral and financial aid). My creation work is not commercial. It is a theatrical avant-garde and experimentalism for the Arts, but with many philosophical, sociological, and political implications.

Inspired especially from the great French school (Ionesco, Arrabal, Camus, Tzara, Roble-Grillet, Sartre, Adamov, Jarry, Beckett, Simon, afterwords: German school (Brecht, Frish, Durrenmatt American school (Faulkner, Bob Wilson), Spanish (Lorca), Romanian (Caragiale, Urmuz, Sorescu, N. Stănescu), Russian (Dostoyevsky, Tolstoy) and Japanese also (NÔ, KABUKI) etc.

I studied literary movements, and I set up ten years ago a new one: THE PARADOXISM. These three plays follow this style.

I'd like to go on; with my theatrical research in English language please help me: with TIME and MONEY. I'd like to study in Japan.

CULEGERI DIN FOLCLOR

BUNĂ SEARA LA MOȘ AJUN!

– colindă de Crăciun –

Am venit și noi odată
La un an cu sănătate
Și la anul să venim
Sănătoși să vă găsim.

Această seară
E pentru noi
Cea mai frumoasă
Dintre sărbători.

Ne dați, ne dați, ori nu ne dați?

Dați-ne un măr
Că ne luăm de păr,
Dați-ne o nucă
Că sărim peste ulucă,
Dați-ne-un covrig
Că murim de frig.

Ne dați, ne dați, ori nu ne dați

Pâine cu cârnați,

Că de noi nu mai scăpați!

Ne dați, ne dați, ori nu ne dați?

[Se cântă în seara zilei de 24 decembrie, ajunul Crăciunului (ortodox), de grupuri de copii (1-5) de vârstă școlară mică și mijlocie în comunele din sudul județului Vâlcea: Bălcești, Zătreni. Colindătorii primesc bani, de obicei. Subsemnatul a colindat cu „Bună seara” în perioada 1964-8 în comuna Bălcești].

PAPARUDĂ RUDĂ

Vara, mai ales pe vreme de secetă, în regiuni rurale, exista la români obiceiul (care a dăinuit până prin anii '60) de a juca paparuda.

Fetițe și băieței – între 4 și 8 ani, iar uneori chiar până la 10 ani – desculți și în pielea goală *dansau* cu mișcări variate ale mâinilor și picioarelor, invocând PLOAIA; dansul lor îmi amintea de ritualul negrilor. De la brâu în jos aveau boji verzi legați cu o sfoară peste mijloc, imitând parcă acei băștinași ai junglelor, sau mai bine zis confundându-se cu natura, iar dansul-joacă năștea zgomote ritmice – ca bătăile africanilor în tobe.

Îi primeau oamenii să joace pe la casele lor pentru că ritualul lor aducea belșugul (agricol) în anul respectiv, apoi îi recompensau.

Era un fel de colindă pe timp de caniculă.

Dansul avea un caracter mistic, o rugăciune către zeul ploii parcă, stăpânul recoltei. Cel care îi primea pe colindători turna apă cu găleata peste toți, udându-i din cap până-n picioare, pentru ca ploaia să toarne și ea cu găleata!

Cântecul fiind sacadat, simplu, fără multe schimbări de ton, rostit ca o poezie:

Paparuda Ruda

- Paparudă rudă
- Vino de ne udă
- Cu găleata leata
- Peste toată ceata,

- Cu urciuru' cioru'
- Peste tot Poporul.
- De joi până joi
- Să dea nouă ploi.
- Ploile curgă șiroaie,
- Porumbii să se mărească,
- Boabele ca nucile,
- Drugile ca furcile.
- Iapa cufurită,
- Ploaia risipită.
- Fetele să crească,
- Băieții să trăiască,
- Să le cotârcească.

Pe margine sătenii strânși să privească se amuzau.

UN CÂNTEC DE ACUM 50 ANI

Vai/ de avion străin / c-a plecat de la Berlin / și-a plecat în România/
ca să consume hârtia. /

Pe deasupra Busului / tocma-n dreptul postului / s-a frânt frâna
fusului / și-a luat foc pe dinapoi/ de nu l-am văzut nici noi. /

S-a lăsat deasupra Păii¹ / do'r că ne-o scăpa flăcării, / dar ce să te
scape flăcării / căci ne-au luat ceasuri de prin buzunare, / că noi am fost
banchetari. / Avionul a fost american / și piloții tot americani au fost.

Aterizarea s-a făcut forțat din cauza acestei împrejurări
neașteptate, deoarece, pe terenul unde s-a lăsat avionul, nu era teren
pentru aterizare.

Aviatorii au fost toți carbonizați.

Se zice că banii din avion, șapte sute de mii de lire-sterline, au fost
aruncați din avion în timpul când a luat foc – mai departe de locul de
aterizare. S-a făcut anchetă și au fost trimiși în judecată unii din comuna
Busu și comuna Botoșești-Paia. Dosarul a fost judecat la judecătoria
Brabova din județul Dolj. La judecare a luat parte avocatul statului de la
Societatea „Cidna“ din București².

1. Un sat care aparținea de comuna Botoșești-Paia din județul Dolj.

2. Cules de la Stuparu Alecu, născut în comuna Brabova, satul Urdinița, județul
Dolj, domiciliat în Bălcești, Vâlcea, în vârstă de 69 de ani.

RITUALUL MORȚII ÎN VÂLCEA¹

Mortului i se dau trei rânduri de apă, pe care le aduc trei fete mari: fiecare fată aduce 44 de găleți de apă până la șase săptămâni.

Evidența găleților se ține pe o nuia de alun.

La început, când mortului îi iese sufletul, i se aduc numai trei găleți cu apă.

Unei fete i se dă un batic, o cană cu colac, și o sută lei bani.

Pentru înmormântare, se fac 44 de colaci, și anume: drept-dumnezău, mărturie, înger, Avram, colac de mână, un colac mare pentru popă (cu prescure), 9 colăcei mici pentru tron, 9 sâmbăcioare (ăstea se împărțeau sâmbăta pe șase săptămâni de zile după moarte), ...

Cum să fac colacii și prescurile:

Să frământă făină, cu apă, cu drojdiie, sare; să lasă la dospit până să dospește, până iese din căpistere. Pe urmă coca se-ntinde pe masă de mâncat, mică, obișnuită, de lemn; să fac colăceii și preascurile în formă de cruce.

Cum să duce mortu' la groapă:

Când moare, mortu' s-așază-n tron, șede-n casă trei zile cu tron cu tot, dup-ai-a să pune în car, unde merg preotul înainte, dascălul, iar ceilalți, rudele apropiate lângă el, iar prietenii după el.

Să face groapă zădită de oameni, după- ceea îl bagi în groapă unde să sloboade coșciugul cu 3 metri de pânză albă în groapă. pe care o iau

1. Cules de la Stuparu Leontina, brigadieră la colectiv, născută în comuna Zătreni, județul Vâlcea, domiciliată în Bălcești, același județ în vârstă de 60 de ani.

oamenii care au muncit la groapă. trage popa de trei ori în trei colțuri cu pământ peste mort. să stropește tronul cu vin, îl duce popa citindu-i. la fiecare intersecție oprește și citește. se – aruncă bani după el (între opririle ăstea). să dă o găină peste groapă tot la oamenii care au făcut groapa. o cană plină cu apă li se dă tot lor, li se dau 44 de batiste cu un leu de metal legat la fiecare, 9 pocneți cu bani legați în ele (adică pânză făcută așa de trei degete de material alb), la popă prosop cu lumânări legate în sus, dup-aceea vin oamenii acasă și mănâncă: să face pomană. să gătesc trei feluri de mâncare: mălai, pâine și legume, trei feluri de legume; pentru zî de dulce (adică afar' de posturi), că pomana nu să face decât marțea, joia, și sâmbăta: să gătesc sarmale de porc, sarmale cu varză (câte-o lingură de varză), să face ciorbă și fasole / c-așa e principalu' / ; iar în zî de post să prăjește cu ulei, să gătește varză, fasole și mâncare de prune; așa să face.

Cum să face coliva:

Coliva să face din arpacaș sau grâu, să pisază (rășnițază) grâu în piuă, să spală de nouă ori cu apă, să pune la fiert, după aceea când e gata fiartă, să prinde cu puțină făină (o juma' de kil), un praf de sare, zahăr; pisăzi nucă (dacă are), s-amestecă-n colivă, să pune pe o farfurie coliva, restul să pune pe cei 44 de colaci, când pleacă mortu' la biserică ia o femeie tava cu colivă, o pune pe masă când citește preotul, dup-aceea să-mparte la oameni și mănâncă.

Cum să fac pomenile:

Să fac de 9 zile la fel, tot 44 de colaci: drept-dumnezău, mărturie....

De șase săptămâni să face iar la fel, unde să dă: dormeză/pat, colacii tot aceiași, masă, scaun; pe masă să pune lambă, găleată de apă, cană; să pun trei farfurii cu trei feluri de mâncare ce se gătește. pâine, mălai făcut din porumb, sărăriță. cuțit, furculiță, lingură. Se dă un rând de toale de pomană: cămașe, haină, pălărie, costum complet (ce poartă omul pe el).

Se pomenește la o jumate de an.

Să face un colac mare și 12 prescuri.

13 septembrie 1985

LA ÎNMORMÂNTARE ÎN GORJ

- Când se intră în curte se spune „Dumnezeu să-l ierte.
- Intri la mort cu lumânarea aprinsă și florile.
- Lumânarea i se ține puțin în dreptul mâinilor, apoi se pune pe suport.
- Dacă din flori se fac coroane, nu e bine să se facă noduri.
- Când vine popa și citește mortului, rudele apropiate trebuie să stea în cameră și să pună mâna pe sicriu când e scos afară.
- Sicriul e scos cu picioarele înainte.
- La fiecare intersecție cortegiul se oprește, popa citește și la plecare un bărbat a aruncat monezi.
- Cortegiul mortuar începe cu steagul, apoi vin caravanele (în nr. impar), apoi căruța împodobită și cea în care se află mortul (cu picioarele înainte); în căruță rudele cele mai apropiate (femei), restul rudelor, prieteni, muzica.
- În cazul în care cortegiul e depășit de o mașină, șoferul primește o batistă la un capăt cu o lumânare și la celălalt cu un bănuț.
- Slujba la biserică durează 1 oră.
- Există momentul în care toată lumea îngenunchează.
- În jurul tronului se pun 6 lumânări.
- În toate sfeșnicele se pune nr. par de lumânări (2).
- Lumânarea circulară de pe piept se ridică din timp în timp.
- În final toți cei de față își iau la revedere de la mort, sărutându-i mâna și crucea de pe piept.

1. Obicei cules din satul Picu, comuna Ionești, județul Gorj.

- Rudele trebuie să fie prezente la ieșirea tronului.
- La cimitir, groapa trebuie să fie deja făcută.
- Oasele celor îngropați anterior trebuie puse într-un sac alb.
- Peste sicriul așezat în groapă și acoperit cu capacul bătut fiecare aruncă o mână de iarbă verde.
- Peste sicriu se face pod de lemn.
- Când pleci din cimitir nu te uiți înapoi.
- La cimitir se dă de pomană.
- Când ajungi acasă se spală pe mâini după ce ți-ai aruncat peste umăr de 3 ori apă.
- Urmează masa de pomană ce a cuprins varză, fasole, ciorbă de pasăre.
- La plecare se spune „Dumnezeu să-l ierte“.

INTERVIURI

INTERVIU CU EMIL BURLACU, RADIO BUCUREȘTI,

7 decembrie 1993, marți, ora 9,55–10,00,
Emisiunea „Actualități“

Emil Burlacu: Domnule Florentin Smarandache, un român care face poezie în SUA, cu gândul la România...

Florentin Smarandache: ...își duce în suflet copilăria, și viața sa dublă: cea reală trăită-n prezent pe pământ american, și cea psihică purtând imagini și amintiri din țara îndepărtată... Nichita Stănescu spunea: „patria mea este limba română“... la care subscriu.

Emil Burlacu: Știu că ați publicat mai multe cărți de poezie – la noi în România și în alte părți. Acum HAIKU. Dar, de asemenea, știu, este o aplecare la Dvs. mai veche. Cum o motivați?

Florentin Smarandache: Poemele haiku sunt o chintesență lirică. Ca matematician, mi-au plăcut întotdeauna ideile scurte, formulate concis! „Maximum în minimum de cuprindere“, zicea Dan Barbilian.

Primul volum de versuri, pe care-l semnam cu pseudonimul Ovidiu Florentin, intitulat „Formule pentru spirit“, din 1981, nu este decât o *înșiruire de haiku-uri*, astfel încât 2–3 sau 4 puse laolaltă formau un poem.

Doar prietenia literară cu Ion Pachia Tatomirescu, apoi legăturile epistolare cu Florin Vasiliu, președintele Societății Române de Haiku, mi-au întărit convingerea și sporit apetitul spre arta minuțioasă niponă: poezia HAIKU, TANKA (în forme libere), design decorativ floral

IKEBANA. filozofie ZEN (din buddism) cu iluminare spirituală (SATORI)... Și admirația pentru celebrii MATSUO BASHŌ și TANIGUCHI BUSON.

Emil Burlacu: Ați pus acestui volum de poezie haiku un titlu de rezonanță... „Clopotul tăcerii“. Cum ați ajuns la această alegere?

Florentin Smarandache: Este o metaforă dintr-un poem. O „definiție“ lirică a naturii. O stare de creație...

Emil Burlacu: Mai înainte ca iubitorul de poezie să fi ajuns la această nouă carte de haiku, v-aș invita să-i dezvăluiți unele, principalele intenții pe care ați încercat să le dați expresie.

Florentin Smarandache: Am încercat să pictez în cuvinte. Să scriu în relief. Să sculptez în inima cititorului sentimente de clopot, tăcere, iarbă, pomi... primăvară, vară, toamnă, iarnă...

Emil Burlacu: Domnule Smarandache poezie se face. S-ar cădea să vă referiți la cititorul de poezie din America. Adică, există și cu ce gusturi?

Florentin Smarandache: Mă-ndoiesc că-n America poezia ar fi la mare cinste! Ce se mai citește poezii între ei... Că-n rest, bate vântul!... Mulți scriitori subzistă din ajutor de șomaj (care-l obțin și pe-ăla)! Majoritatea prestează însă o meserie, din care trăiesc.

Ceea ce apreciez eu la americani este anumita *tehnizare sau chiar științificare a artei*. Apoi, nonconformismul lor „tradițional“. Motiv pentru care paradoxismul literar, adică extinderea literaturii prin mijloace negative opuse ei, pe care-l inițiasem în România și continuasem în Maroc, a putut rodi foarte bine aici, căpătând un caracter internațional. Și anume: pagini goale, pagini înnegrite, ciome, desene, graffiti, simboluri științifice (fără vorbărie!) constituiau poeme *sine qua non*. Un poem haiku, de exemplu, dus la limită, comprimat adică până la extrem, era format doar din titlu.

Emil Burlacu: La încheiere, speranța de a avea plăcutul prilej de a vă cunoaște.

Florentin Smarandache: La o nouă vizită prin țară, vă voi contacta negreșit.

INTERVIU CU NINA JOSU, REDACTOR LA „LITERATURA ȘI ARTA“, CHIȘINĂU

N.J.: Cum ați ajuns Dv. din Oltenia în New Mexico?

F.S.: E-o poveste lungă... Am fugit din România în septembrie 1988. Am ajuns cu pașaport legal până în Bulgaria, unde cunoșteam niște profesori cu care lucrasem în Maroc (1982–84). Din portul Burgas, m-am îmbarcat pe un vas până la Istambul. Era un vapor turistic, cu pasageri nemți și francezi. Călătorie de-o zi și-o noapte. Vorbeam curent franceza. Când am ajuns pe puntea vasului mi s-a oprit pașaportul (văzând că este românesc).

La Istambul m-am despărțit de grup și-am mers la Consulatul American să obțin azil politic. Nu știam o boabă turcește, așa că m-am înțeles prin semne cu un taximetrist.

Am așteptat aproape doi ani în lagăre prin Istambul și Ankara pentru a emigra în SUA. Am descris totul în jurnalul „Fugit“. Iar primii ani, repartizat în Arizona, în „America, paradisului diavolului“.

Am lucrat ca inginer de computere aproape 5 ani la Honeywell, Inc., Phoenix. Pe urmă am fost concediat. A urmat o perioadă de agonie, vreo doi ani, 1995–97, până a găsi un post în învățământ la universitate. Această căutare de locuri de muncă este ca o loterie! Citești în ziar, trimiți aplicația, și... unde ai (ne)norocul să fii acceptat!

Cum zicea cronicarul: e omul sub vremuri...

N.J.: Din ce motive ați plecat din România?

F.S.: Politice. Aventuroase (să cunosc lumea).

Mi se interzisese să public. Eram filat de Securitate ca ne-ortodox (nesupus, contacte cu străinii). Un bun prieten, matematician, profesorul Nicola Ivășchescu din Craiova, m-a avertizat că fusese contactat de un colonel din urbe, care-i indicase să mă invite la cafea, cu o masă special aranjată să mă înregistreze, și să mă provoace la discuții contra, și să mă-ntrebe dacă intenționez să emigrez.

Simțeam că n-am nici un viitor acolo...

O mână de oameni controlau și manipulau cultura, editurile, revistele. Numai ei puteau publica, numai ei „aveau dreptul“ să scrie – noi, ceilalți, trebuia să aplaudăm. Doar!

N.J.: Ce vă place cel mai mult să faceți în viață?

F.S.: Să călătoresc, citesc, scriu. Să emigrez!

N.J.: Ce v-a făcut să scrieți?

F.S.: Nu mai știu exact.

Faptul că nu puteam să public (!)

Faptul că prin matematică nu mă puteam descărca de nemulțumirea-mi socială de-atunci. (Eu am o formație științifică nu umanistică).

N.J.: Cum ați ajuns în Basarabia?

F.S.: Primul basarabean pe care l-am cunoscut a fost simpaticul profesor de matematică Vasile Suceveanu, care se ocupa de pregătirea cadrelor didactice. Scoate o revistă „Foaie Matematică“, pe care o distribuie prin zonele românești din lume, o primesc și eu în America și chiar colaborez. Mi-a fost drag de el c-o scoate în limba română, cu caractere latine, și-am și sponsorizat cu câte 50–100 dolari de bucurie. L-am telefonat. Și mi-am spus: hai să vizitez și eu zona asta, despre care era INTERZIS să vorbești pe vremea comunismului. Mai degrabă pomeneam de Groenlanda, sau Insulele Malvine, dar nu Moldova de peste Prut!

În 1995 l-am întâlnit la Chișinău, am stat o săptămână la el acasă. A mai venit și profesorul Ion Grati să mă cunoască. Ne ospătam cu mâncăruri gătite de Suceveanu, murături, țuică fiartă. O grozăvie!

N.J.: Pe cine dintre personalitățile basarabene, cunoașteți mai bine

F.S.: În primul rând profesorii de la Catedra de Algebră a Universității de Stat din Chișinău: în frunte cu extraordinarul Ion Goian, n-am mai întâlnit așa om, neîntrecut la petreceri (intram dintr-un beci

într-altul, nu mai conteneam cu chefurile), plin de bancuri, poante, șef la cântat (el dădea tonul, și noi îl acompaniam), de-un umor irezistibil (de unde scotea atâtea aforisme și glume pe metru pătrat?... amintind de-un geometru, Dan Brânzei de la Iași, în același stil)...

Pe urmă Vasile Marin, Nicolae Prodan, Gheorghe Ciocanu, Nicolae Gherman, decanul Ion Cojuhari, Academicianul Iuri Reabuhin, Mitrofan Ciobanu, Ion Holban, Valeriu Guțu...dintre scriitori: Anatol Ciocanu, Mihai Prepelită (din Bucovina ocupată de Ucraina), Mihai Cimpoi, Grigore Vieru (întâlnit în trenul Chișinău–București), Silvian Madonici, Silviu Fusu, Mihai Fusu, Petru Vutcăriu, Al. Bantoș, Nicolae Esinencu (întâlnit la Uniunea Scriitorilor Moldoveni), Emilian Galaicu-Păun...

Țin legături epistolare, telefonice, poștă electronică (prin computer), faxuri cu mulți.

N.J.: Ce țări ale lumii ați vizitat, și cu ce ocazii?

F.S.: SUA, Mexic, Brazilia (cu ocazia unor conferințe despre paradoxism), Germania, Franța (la un festival de poezie), Elveția, Olanda, Austria, Ungaria, Bulgaria, Ucraina, Turcia (în lagărul de refugiați politici!), Maroc (ca profesor cooperant de matematică în perioada 1982–84).

N.J.: Vorbiți-ne despre mișcarea literară paradoxistă pe care ați înființat-o prin anii '80 și-apoi ați răspândit-o în lume.

F.S.: A pornit dintr-o joacă, dintr-un protest antitotalitar. Din matematică. Ne-am luat ca reper situația paradoxală din țară. La radio, televiziune, în presă se vorbea într-un fel. Dar realitatea era alta!

Și-atunci ne-am propus să scriem și noi INVERS. În contra-sens, în răspăr. PE DOS! Să lauzi ce e rău, să blamezi ce e bine. Să faci pe naivul, pe mucalitul. Antitezele, antinomiile, calambururile, exprimarea în doi peri erau la mare cinste.

Paradoxismul a convers spre experiment literar, spre non-literar pus sub o formă literară, spre anti-literar, spre generalizări ale literaturii: literatura obiect (o floare constituie ea singură un poem, care nu poate fi redat în scris fără altercații, zborul unui avion este o poveste de dragoste etc.), sub-literatură, super-literatură, meta-literatură. Deviza mișcării: *totul e posibil, chiar și imposibilul!*

Paradoxismul a câștigat adepți în țară și lume. S-au scris cărți de Titu Popescu, Constantin M. Popa, Florin Vasiliu, Ion Soare, multe articole prin presă.

N.J.: Congresul de Matematică de la Universitatea din Craiova din 21–24 august 1997, a fost dedicat „Funcțiilor Smarandache” și „Secvențelor Smarandache” în Teoria Numerelor. Cine a participat?

F.S.: Congresul a fost organizat de foștii mei profesori universitari Constantin Dumitrescu și Vasile Seleacu. Au participat, alături de români, și matematicieni, străini care cercetaseră unele noțiuni de-ale mele: din Suedia, Franța, Rusia, Spania și SUA. Alții au trimis doar lucrările: din Anglia și SUA.

Decembrie 1997, Chișinău

INTERVIU CU GEORGE MIȚIN VĂRIEȘESCU

Rep.: Domnul Florentin Smarandache este un emigrant român, în prezent trăiește în Statele Unite ale Americii.

Vă rugăm să ne spuneți cu ce v-ați ocupat în țară?

Smarandache: Am lucrat în Craiova, timp de doi ani de zile ca analist programator, apoi ca profesor de matematici în județele Vâlcea, Dolj, după care am plecat în Maroc, tot ca profesor. Experiența marocană, mi-a lărgit enorm orizontul, scăpând de chinga unui sistem rigid pe un teren afânat. Am contactat matematicieni, redactori, scriitori din perimetrul francofon. Au fost cei mai frumoși ani din viața mea. Întors în țară, m-am izbit de tragedia găsirii unui loc de muncă. Am rămas definitiv șomer. Trăiam din meditații particulare. De-atunci mi-am pus în gând să „fug“...!

Rep.: Cum ați reușit ca să fugiți?

Smarandache: În urma unei audiențe la prim-secretarul de partid al județului Dolj, Ioan Traian Ștefănescu, am obținut dreptul de a merge în Bulgaria în vizită. Ajuns aici, m-am înscris la o agenție de turism pentru o excursie de o zi și o noapte la Istanbul. Era pe 8 septembrie, 1988. Vorbeam fluent franceza. Am fost considerat, din partea vaporenilor, ca atare. Abia pe puntea vasului, după plecare, și-au dat seama că nu sunt francez. Un ofițer bulgar de pe vas, mi-a reținut pașaportul, spunând că mi-l va returna doar în Bulgaria. Ajuns în Turcia, m-am prezentat la Consulatul American, cerând azil politic. M-au trimis la poliția turcă (secția pentru străini), iar aceștia m-au pus într-un hotel Șan, unde am mai aflat trei români. De aici, m-au repartizat în lagăr, unde am dus o viață de câine. Am muncit la roabă, scos cuie din blăni, făcut beton, polizat, vopsit, încărcat bălegar, tradus, șlefuit marmură. Viața de aici a fost un calvar. Nu se știa când vom scăpa din acel infern de camp.

Rep.: Ajuns în America, cu ce vă ocupați?

Smarandache: În prezent lucrez ca inginer de software la corporația HONEYWELL din Phoenix, Arizona. Posibil ca, din februarie ori iulie, a.c. să fiu concediat... Și atunci, o iau din nou de la început.

Rep.: Care este sistemul de a găsi un loc de muncă, comparativ cu procedeul din lagărul comunist?

Smarandache: Plecând din comunism, unde statul decidea pentru fiecare, în capitalism, trebuie să te descurci singur, nu mai aștepți pomană de la cineva, ci alergi, îți încerci șansele.

Rep.: Vă rugăm ca să ne explicați în câteva cuvinte, ce este CURENTUL PARADOXIST?

Smarandache: Mișcarea literară paradoxistă, s-a născut din refuzul de a crea într-o societate ermetică, unde până și simțurile erau controlate. Deci, a scrie fără a scrie. A face literatură fără literatură... În final, MLP a generalizat noțiunea de literatură, incluzând în sfera acesteia elemente diametral opuse: De pildă, la Festivalul de Poezie – Bergerac, Franța, 13–14 iunie 1992 – am vorbit despre POEZIA TRIDIMENSIONALĂ, astfel: O floare propriu-zisă reprezintă un poem, o rachetă luându-și zborul reprezintă un poem, un trecător pe stradă reprezintă un poem, ajungându-se până la poezia n-dimensională – folosindu-ne de forma abstractă a matematicii. În SUA editez revista THE PARADOXIST LITERARY MOVEMENT, jurnal multilingv.

Rep.: Ați scris cartea „AMERICA – paradisul diavolului, jurnal de emigrant“, care a fost foarte bine primită de publicul din România. Ce alte planuri scriitoricești și editoriale aveți?

Smarandache: În 1993, îmi vor apărea primul roman, intitulat în mod paradoxist NONROMAN, și primul volum de piese de teatru „METAISTORIE, trilogie: Formarea Omului Nou, o Lume Întoarsă pe Dos, și Patria de Animale.

Rep.: Aveți de gând să vă reîntoarceți în România?

Smarandache: Am să mă reîntorc în țară spre pensie. Ca scriitor de limbă română în străinătate mă ratez. Decât să mătur străzile ori să spăl vase în America – mai degrabă profesor în România.

George Mișin Vărieșescu

REVISTA „MIHAI EMINESCU“, Sidney, Australia,

Anul III, No. 3, p. 17.

LE PARADOXISME AU FESTIVAL INTERNATIONAL DE POESIE DE BERGERAC

Ion Stănică: «A Bergerac *ma-mbăt aprig.*
Amis français *aștept pe dig.*
Iar seara când, je goute le vin
Și chefuiesc dans le jardin
Soulé souvent, dizgratios,
Et mon tabac zvârlind pe jos,
Îmi leg de gât la bonne bouteille
Și trag în șanț un doux someille!
    ...Je me reveille le lendemain
    Ayant ma tete dans le ciel –
    Căci mă gândesc prin ce zigzag
    Eu am ajuns la Bergerac (?)»

Versurile pe care tocmai le-ați auzit, într-o franco-română, nu-mi aparțin. Ele sunt creația autorului paradoxist Florentin Smarandache, care a făcut studii de matematică și informatică la Universitatea din Craiova, și care, cum mărturisește în adenda cărții „Mișcarea Literară Paradoxistă“, semnată de Constantin M. Popa, și editată în Statele Unite, «a lăsat totalitarismul comunist și-a emigrat în SUA pentru libertate». Deci, spune el, «nu încercați să mă constrângeți cu vreo regulă literară. Nu sunt poet, iată de ce scriu poeme! Sunt un anti-poet ori un non-poet!». Împreună cu alți anti-poeți, Florentin Smarandache a venit anul trecut în Franța pentru a participa la un colocviu internațional consacrat poeziei, la care a avut și o comunicare intitulată „Mișcarea Paradoxistă“.

A trecut prin Paris, ne-a vizitat la redacție, și-am încercat și noi să aflăm ceva despre această mișcare literară ciudată, dar nu lipsită de un oarecare farmec: «paradoxismul»..

Florentin Smarandache: Prin mișcarea literară paradoxistă, pe care am inițiat-o mai mulți scriitori în România, încercăm să lărgim literatura prin mijloace negative și chiar să dăm o generalizare a ei în spațiul, să zicem, cu n dimensiuni, adică să introducem în cadrul literaturii *poezia obiect*.

Ion Stănică: Unii spun că este un fel de anti-poezie ceea ce faceți dumneavoastră.

Florentin Smarandache: Da, anti-poezie, non-poezie. Am căutat să introducem în sfera unei noțiuni elemente din anti-noțiune sau non-noțiune, pentru lărgirea sferei noționale respective – vorbind despre sfera literară, sau despre sfera artistică în general.

Ion Stănică: Pentru ca ascultătorii să-nțeleagă mai bine, haideți să exemplificăm câte ceva din unele cărți pe care le-ați publicat, câteva din paginile care uneori n-au pe ele nici un vers. E o pagină albă, și-asta se cheamă o poezie. E o pagină neagră, și se cheamă «Versuri Negre».

Florentin Smarandache: Am redus poezia la maxim, un titlu se numește «Tabula Rasa». Ori am luat poeme de-a gata, americanii zic *found poetry*, pe care le găsești deja în natură. Dăm un exemplu, din viața de fiecare zi, poți nota pe un caiet însemnări zilnice, ce simbolizează sentimentele sau stările prin care treci ca poet sau ca om obișnuit, nu neapărat într-o conexiune. De aceea sunt înfățișate fragmentar, discontinuu. Și acestea formează corpusul unor poeme...

Ion Stănică: Da, uneori există pagini pe care sunt niște linii, niște desene, niște cifre, niște ecuații... Să deduc din asta că poezia este prezentă în fiecare moment al vieții noastre, în fiecare gest cotidian, în fiecare – știu eu – obiect din jurul nostru?

Florentin Smarandache: Exact, chiar asta am vrut să facem: să descoperim poezie în orice, și să tragem din orice lucru elemente poetice.

Ion Stănică: La Colocviul de la Bergerac unul dintre invitați, un algerian, avea o comunicare despre exilul poetic. Pentru un poet, *paradoxal* cum sunteți dumneavoastră, exilul în Statele Unite a constituit – cum să spun eu – un moment dificil, sau tocmai faptul că faceți un asemenea gen de poezie v-a ajutat ca-n America s-aveți un câmp de desfășurare?

Florentin Smarandache: Viața pe care am dus-o în lagăr, apoi în exil m-a inspirat pentru a scrie o astfel de poezie. Mai ales fiindcă poezia este desconsiderată, este aproape nulă în societatea modernă, tehnică...

Ion Stănică: Adică, dac-ați fi fost de pildă un poet liric, romantic n-aveți nici o șansă acolo.

Florentin Smarandache: Nu, nu... Americanii fac – au făcut și înainte – destule experimente pornind de la poezia vizuală, poezia concretă, poezia sonoră, poezia mecanică... Deci, tot felul!... Derivate din dadaism, suprarealism... Formând o rețea internațională de poeți, dar din păcate fără acces la publicul larg...

Ion Stănică: Așadar, cum ar spune omul de pe stradă, trebuie să fii puțin trăsnit ca să ai șansa de-a reuși în lumea poetică americană (!)

Florentin Smarandache: Întocmai(!) Și vă pot spune că majoritatea scriitorilor nu pot să trăiască din creațiile lor. Excepție face proza, și-n special aș afirma că romanul de oroare, sex, aventura...

Ion Stănică: ...plin de hemoglobină, ș.a.m.d. ... Față de România, credeți că Statele Unite vă oferă mai multe șanse de afirmare a acestei mișcări paradoxiste?

Florentin Smarandache: Datorită limbii internaționale și faptul că asupra Americii sunt ațintiți toți ochii lumii, bineînțeles, acordă o șansă sporită. Dar, din punct de vedere al spectatorului obișnuit, NU. Din România am sosit cu o mare bază de apreciere pentru poezie. Lirica românească era considerată una din cele mai bune în prezent.

Ion Stănică: Pentru poezie în general, sau pentru poezia de acest tip?

Florentin Smarandache: Pentru poezie în general. Experimentele mi le-am început în limba română, dar am avut probleme cu publicarea datorită dictaturii de-atunci, ceea ce m-a condus și la exil în Turcia, apoi în Statele Unite.

Ion Stănică: Are foarte multă importanță limba în care scrieți o asemenea poezie precum aceea pe care o faceți?

Florentin Smarandache: Limba este pentru mine un handicap în străinătate. În Maroc am scris în franceză, în Statele Unite în engleză. Iar, pentru a crea un poem de suflet, cu metafore frumoase mi-e foarte greu. În limba română mă exprim cel mai bine, și-n limba română îmi țin un jurnal de emigrant. Dar aceste avangarde sunt mai simple pentru a fi aplicate într-o limbă care nu-ți este nativă, pe care nu o simți.

Ion Stănică: Colocviul de la Bergerac are ca subtitlu: «Poezia. De Ce, Și Pentru Cine?». Atunci, această poezie o scrieți de ce și pentru cine?

Florentin Smarandache: Pentru experiment...

Ion Stănică: ...Adică este de dragul experimentului?

Florentin Smarandache: Nu doar de dragul experimentului, ci spre a căuta o nouă formă de expresie cât de cât adaptată secolului, tehnicii, când lumea este foarte grăbită, când nu se mai citește... sau se citește dintr-o privire... Deci, zărind o pagină de măzgălituri, ciorne care pot însemna ceva... Ori luate mult din știință. Mă gândesc la arta americană contemporană. Americanii, fiind cunoscuți că apreciază timpul și rapiditatea. Motiv pentru care arta lor o văd foarte tehnică, inspirată din geometrie, din matematică.

Ion Stănică: Totu-i matematizat.

Florentin Smarandache: Computerele încep deci să scrie, să picteze... Am cumpărat un program de software care crează poeme. Într-adevăr, o poezie rece, la întâmplare... Erau multe versuri și se amestecau aleatoriu.

Ion Stănică: Spuneți-mi, Florin Smarandache poet paradoxist mai are bucuria de a citi Eminescu, Alecsandri, Coșbuc...

Florentin Smarandache: Da, da, da. În anumite stări sufletești îi citesc numai pe ei. Mișcarea Paradoxistă este uneori ca o joacă, alteori ca o revoltă împotriva contemporanilor, și a clasicii în special. Trec prin situații diverse... când sus, când jos.

Ion Stănică: Deci stări sufletești foarte diferite.

Florentin Smarandache: Mișcarea Paradoxistă, cum a zis și criticul Constantin M. Popa din Craiova, încearcă lărgirea literaturii prin elemente negative, elemente contrare literaturii. Tocmai acesta este un paradox! A dezvolta ceva printr-un element care-i opus.

Interviu difuzat la Radio France Internationale,
Paris, 5 iulie 1993.

INTERVIEWING FLORENTIN SMARANDACHE

Teresinka Pereira
Belo Horizonte, Brasil

Romanian Poet Florentin Smarandache is the author of many books published in România, Marocco, France and the United States. Two years ago he came to the United States sponsored by the Tostoy Foundation, after he lived for almost two years in a refugee camp in Turkey.

This year his „Journal“, under the title of **America Paradisul Diavolului** (America, Devil's Paradise) was published in his home country, and his book **Le Paradoxisme: Un Nouveau Mouvement Littéraire** (The Paradoxism: a New Literary Movement) was published in France.

This interview is about the publications.

Teresinka: Your „journal“ is published in Romanian, a language that I do not understand. Can you explain the title? Why „Devil's Paradise“?

Florentin: Because only the strongest, the forcest, the worst, the roughest men and women come through America. I try to survive.

Teresinka: You told me I am a character in your „journal“, but all I read was my name mentioned in several places. We have been correspondents for many years, then we met in Arizona and also in Minnesota. We met for a very short time, and now we are the best of friends. What part of our story is in the book?

Florentin: Our telephone talks, excerpts of your letters to me, my interview with you in Arizona, my conference at the **International Writers and Artists Association**.

Teresinka: Why did you published the book in Romania? You are a very well known international poet now. Why didn't you publish the book in English, so more people could read it?

Florentin: It's much easier and faster for me to express my feelings by my native language in a sensuous style. In French, English (and some of my letters in Spanish) my writings are flat, linear, following the idea only.

Teresinka: Let us talk now about the movement „Paradoxism“. Are you the only founder of the movement? Why did you feel that a literary movement like that was needed?

Florentin: Because people don't like poetry. They don't waste their time reading. My non poems are universal (in no language, or in all earth languages!) and they don't need to be read but they are understood in a twinkling.

Teresinka: In which sense the „Paradoxism“ is different from the literary movements existing ten years ago, when it was founded?

Florentin: This is now more general, including non-literary terms: graphics, drawn-poems, poem-drafts, picture poem, poems without poems!!!

Teresinka: Did you have any followers in your country or outside Romania? Who are they?

Florentin: Constantin M. Popa (**The Paradoxist Literary Movement**, 1992), Jean-Michel Levenard (he is writing an essay about the paradoxism) and others.

Teresinka: How is the movement now? Is it still surviving?

Florentin: Today the Paradoxist Literary Movement is in its apogees. Spread to many writers from many countries.

Teresinka: What are your plans for the future?

Florentin: To go to South America to learn more Spanish (and why not... Portuguese!) and to have **Le Paradoxism** translated into Portuguese and Spanish.

INTERVISTA A FLORENTIN SMARANDACHE

di Teresinka Pereira

Il poeta rumeno Florentin Smarandache è l'autore di diversi libri, pubblicati in Romania, Marocco, Francia e Stati Uniti. Tre anni fa, è venuto in America sponsorizzato dalla „Fondazione Tolstoy“, dopo aver vissuto diciannove mesi in un campo di rifugiati politici in Turchia.

Quest'anno il suo „giornale“, sotto il titolo „America – Paradisul Diavolului“ (L'America, Paradiso del Diavolo), è stato pubblicato nel suo paese nativo, ed il suo libro „Il Paradossismo: Un Nuovo Movimento Letterario“ in Francia.

Questa intervista concerne queste apparizioni.

Teresinka: Il suo „giornale“ è stato pubblicato in rumeno, una lingua che io non comprendo. Può spiegarmene il titolo? Perché il „paradiso del diavolo“?

Florentin: Perché i più forti, i più malvagi, i più duri uomini e donne sono arrivati in America. Io tento di sopravvivere.

Teresinka: Lei mi ha detto che io sono un personaggio nel suo „giornale“, ma tutto quanto ho potuto leggere è il mio nome menzionato in certi „luoghi“. Ci siamo scritti da qualche anno, ci siamo incontrati in Arizona ed anche in Minnesota. Ora siamo amici. Quale parte della nostra storia è qui relazionata?

Florentin: Le nostre conversazioni telefoniche, frammenti della nostre lettere, la mia intervista con lei in Arizona, la mia conferenza presso il suo International Writers and Artist Association.

Teresinka: Perché Lei ha pubblicato il suo libro in Romania? Lei è un poeta molto noto ormai a livello, internazionale, perché non ha pubblicato il libro in inglese affinché parecchia gente potesse leggerla?

Florentin: E' più semplice e sbrigativo l'esprimere i miei sentimenti nella lingua materna in uno stile più plastico. In francese, in inglese (e ben poche delle mie lettere in spagnolo), i miei scritti sono lineari, seguendo solamente l'idea.

Teresinka: Parliamo del movimento „Paradossista“. Lei è il solo fondatore di questo movimento? Perché crede che questo movimento letterario sia necessario?

Florentin: Perché essi non amano la poesia. Non perdono il loro tempo con la lettura, i miei „non poemi“ sono universali (in nessuna lingua, o meglio in tutte le lingue della terra!). Dunque questi „non poemi“ non hanno bisogno di essere letti, sono compresi con un solo sguardo.

Teresinka: In che senso „il paradossismo“ differisce oggi dal movimento esistente negli anni '80?

Florentin: Al presente, esso è più generale, conglobando termini non letterari: grafiche, poemi disegnati, poemi abbozzati, poemi senza poemi!

Teresinka: Lei ha continuatori nel suo paese o altrove?

Florentin: CONSTANTIN M. POPA (*The paradoxist literary movement*, 1992).

ION ROTARU (*Pseudo-eseu despre paradoxism*, 1993).

JEAN-MICHEL LEVENARD (scrivere un saggio in francese)
... e altre.

Teresinka: Ora come sta andando il movimento? Sopravvive ancora?

Florentin: Fino ad oggi, il „Paradossismo“ è al suo apogeo. Si è esteso a molti scrittori di diversi paesi.

Teresinka: Quali sono i suoi progetti per il futuro?

Florentin: Andare in America del sud per imparare meglio lo spagnolo (e perché no... il portoghese), ed avere il „Paradossismo“ tradotto in queste due lingue

traduxit M. G. Lenisa

VERSURI EXPERIMENTALE

DISTIHURI PARADOXISTE

Distihul paradoxist este un poem în care al doilea vers îl contrazice pe primul, dar împreună formează un tot unitar definind (or făcând legătura cu) titlul.

Iată câteva exemple:

SPIRITUAL

Îmbătrânește,
Dar rămâne mereu tânăr

METAMORFOZĂ

Din omida 'ceca urâtă
Ce frumos fluture iese!

SFAT

Tu când vorbești
Să taci!

AVORTAT

Mort
Înainte de-a se naște

PE DRACU!

Când nu-l cauți
Atunci îl găsești

COMPETIȚIE!

Alergi de unul singur
Și te clasezi pe locul doi!

ARTISTULUI:

După glorie
Vine declinul

NEUTROSOFIE (TRI-ALECTICĂ)

Nu-l combat pe Hegel
Dar am o părere diferită de-a lui

ANTI-TALENT

Pictezi foarte frumos
Figuri urâte

NECONFORMIST

Încadrat
La neîncadrabili

LA MODĂ

Nici nu-ți șede
Cum îți stă

AUTOAPĂRARE

Dacă nu te omor eu
Mă omori tu

CREAȚIE

Starea de
Nestare

TOLOMAC

Gândește cu creierul
Din pantaloni

NASOL

Îi dă peste nas
Mocsului

NEPOTRIVIRE

Așa este
Că nu-i așa?

GÂND

Spirit înaripat,
Deși n-are aripi

INACOMODAT

Neadaptat la
Adaptabil

IMPREVIZIBIL

Te aștepți
La cine nu te-aștepți

CERC VICIOS (II)

Un infinit
Totuși finit

REVERSUL MEDALIEI

Vrei să faci un bine
Și te-alegi cu rău

DEFICIENȚĂ – lege a paradoxismului

Nimic nu e perfect,
Nici chiar perfectul

MULTIPLICITATE

Unicele chestiuni
Sunt cele neunice

SUBIECTIVITATE

Absolutul

Este relativ

AMNEZIE

Uitarea

Care nu se uită

PRELUNGIRE

Care, dacă se termină,

Nu se mai termină

DISTIHURI TAUTOLOGICE

Distihul Tautologic este format din două versuri aparent redundante, dar care împreună dau un caracter mai profund întregului poem, definind (ori făcând legătură cu) titlul.

Cele două versuri au fie o noțiune în comun, fie una este sinonimă celeilalte.

AMBIȚIE

Eu când vreau ceva,
În mod sigur *vreau!*

PERFEȚIUNE

Mai bine
Decât mai bine

TENTATIVĂ

Cel puțin încerc
Să încerc

DE PRISOS

Prea mult
E, desigur, prea mult!

POTRIVIRE

Așa este
Că așa este?

SCHIMBARE

Mutatis
Mutandis

AXIOMATIZARE (I)

Științificizarea
Științificului

AXIOMATIZARE (II)

Geometrizarea
Geometriei

AXIOMATIZARE (III)

Matematizarea
Matematicii

SCHOPENHAUER:

„Știu
Că știu“

IMITATOR

Descoperă
Ce alții au descoperit deja

VIRTUALITATE

Realitate
În afara realității

FĂRĂ COMENTARII

Este
Ceea ce este

BOROBOAȚĂ

Ce nu faci
Când n-ai ce face!

CUVIINȚĂ

Mulțumesc
Pentru mulțumire

BUN SIMȚ

Văd
Ceea ce văd

MACAZ

Schimbă
Schimbarea

AUDIENȚĂ

Altă dată o să-mi zică
Să vii altă dată

BASM

Povestea
Poveștilor

DEMAGOGIE

Pledoarie
Pentru pledoarii

ÎNALT VOLTAJ

Tensiune
La mare tensiune

APOCALIPSĂ

Catastrofă
Catastrofală

ORIBIL

Îngrozitor

De îngrozitor

ILEANA COSÂNZEANA

Mai frumoasă

Decât cea mai frumoasă femeie din lume!

DISTIHURI DUALE

Distihul Dual este un poem în care al doilea vers se obține prin substituirea unor părți din primul, dar împreună au înțelesul unitar definind (ori făcând legătură cu) titlul.

Dacă $P(A, B) = \text{adevărat}$, atunci $P(B, A) = \text{adevărat}$.

(Precum în geometria descriptivă: Teorema lui Pascal și Teorema lui Brianchon sunt duale una celeilalte.)

Cele trei puncte de intersecție ale laturilor opuse ale unui hexagon înscris într-o conică sunt situate pe o dreaptă numită dreapta lui Pascal.

Un hexagon circumscris unei conici are trei dintre diagonalele sale concurente într-un punct numit punctul lui Pascal.

Ori Legile lui de Morgan din Teoria Mulțimilor, care sunt duale una alteia.

Iată câteva exemple:

CREAȚIE

Artă la marea știință

Ori știință la marea artă

VREME CAPRICIOASĂ

Iarnă călduță

Și vară friguroasă

CATRENE PARODOXISTE

Catrenul Paradoxist este un poem format din două distihuri paradoxiste.

Iată câteva exemple:

NEPREVĂZUT

Am câștigat în situații
Când nu prea aveam dreptate
Dar am și pierdut
Când nu trebuia

IGNORANT

A reușit
Prost – acest om care
N-a știut nici de bine
Nici de rău

AUTOPORTRET

Cred în mine
Și nu cred în mine
(Chiar dac-oi fi nebun, cum se pare,
Dar nu sunt nebun!)

ALTERNANȚĂ

Cine-i rău

Mai e și bun.

Prin faptul că nu ți-a răspuns la scrisoare

De fapt ți-a răspuns

ÎN COMĂ ALCOOLICĂ

A doua zi, bețivanul s-a sculat

Mort...

(Vinul, trebuie să-l bei tu pe el,

Nu el pe tine)

ÎNTOTDEAUNA

Ai vrea să fii

Unde nu ești

Și ți se pare mai bun

Ceea ce n-ai

VERSURI ÎN SPAȚII MATEMATICE

LINGVISTICĂ MATEMATICĂ

lui Solomon Marcus

Definiție: Un șir de cuvinte este convergent,
dacă el se află într-o vecinătate a inimii.
Versurile ermetice sunt ecuații literare.

*

Teoremă: Oricare ar fi X, nu există Y, astfel
încât tot ce știe X să știe Y. Și reciproc.
Demonstrația fiind destul de complicată și ocupând
spațiu întins nu o vom da, lăsând-o pe seama
cititorului.

*

Consecință: Nu se poate trage nici o concluzie!

**

Propoziții matematice:

Regula de trei compusă este simplă.

În interiorul unui poligon/dai din colț în colț.

*

S-a trasat o dreaptă cam strâmbă.

*

Dintre aceste două lățimi, care are lungimea mai mare?

*

Există probleme... fără probleme: cele care au anunțul de o pagină, și rezolvarea în două rânduri!

*

Eu am publicat ceva despre Ceva¹

*

Algoritmicianul A. A. Markov este fiul probabilistului A. A. Markov.

*

Formulele lui Cardano sunt ale lui Ferro și Tartaglia.
Etc.

**

Legea lui Smarandache²: Dați-mi un punct în spațiu și voi scrie înapoia lui propoziția.

Motto final:

– O, MATEMATICĂ TU, EXPRESIE A ESENȚIALULUI DIN NATURĂ!

1. Ceva – matematician italian.

2. „Ovidiu Florentin” este pseudonimul literar al matematicianului (!) Florentin Smarandache, autor al culegerii de articole matematice „Généralisations et généralités” (Ed. Nouvelle Fes, Maroc, 1984) în care este cuprinsă și lucrarea „Une généralisation du théoreme de Céva” (pp. 15–17).

PARADOXURILE VIETII NOASTRE!

Fie „@“ un atribut și „non-@“ negația sa. Atunci:

PARADOXUL 1:

TOTUL E „@“, CHIAR ȘI „NON-@“.

Exemple:

E_{11} : Totul e posibil, chiar și imposibilul.

E_{12} : Toți sunt prezenți, chiar și cei absenți.

E_{13} : Totul e finit, chiar și infinitul.

PARADOXUL 2:

TOTUL E „NON-@“, CHIAR ȘI „@“.

Exemple:

E_{21} : Totul e imposibil, chiar și ce-i posibil.

E_{22} : Toți sunt absenți, chiar și cei prezenți.

E_{23} : Totul e finit, chiar și infinitul.

PARADOXUL 3:

NIMIC NU E „@“, NICI CHIAR „@“.

Exemple:

E_{31} : Nimic nu-i perfect, nici chiar perfectul.

E_{32} : Nimic nu-i absolut, nici chiar absolutul.

E_{33} : Nimic nu-i finit, nici chiar finitul.

De observat că sunt echivalente cele trei clase de paradoxuri.

Mai general:

PARADOX*:

TOTUL {verb} „@“, CHIAR ȘI „NON-@“.

Desigur, înlocuind {verb}-ul și atributul „@“, se obțin unele paradoxuri bizare, dar și destule frumoase. Iată de pildă, acest calambur ce amintește de Einstein:

Totul este relativ, chiar și teoria relativității!

Sau:

- a) Cel mai scurt drum dintre două puncte este drumul nedrept!
- b) Inexplicabilul este, totuși, explicabil prin acest cuvânt:
„*inexplicabil*“!

* Aceste paradoxuri sunt numite „Clasa de Paradoxuri Semantice Smarandache“! vezi «Bulletin of Pure and Applied Sciences» (Bombay, India), 1995. «Abracadabra» (SUA), 1994; «Tempus» (București, România), 1994].

VERSURI BAGABOANȚE¹

¹ Publicate parțial în „Foaie” (New York; red. șef Romeo Stana), „Steaua” (red. șef Aurel Rău), „Al Cincilea Anotimp” (red. șef Octavian Blaga)

TURCAIBEȘ

Cu scaunu cât e ziulica de lungă
La coadă stă-n cur și
Doarme de-l gășăsc toți dracii!
Noaptea să scoală și fumează,
N-o lua necuratu foc...

Ca să-i dea vânzătoarea două porții
Ține după el
Și-un copil minune –
De prost.

Când m-a văzut pezevenchiul că aștept și
Eu la aprozar mi-a zis
În loc de bună dimineța
Un du-te-n paștele mă-tii.
Și eu abia !venisem

MÂRLĂNII

- Mi-e nevasta mică,
mă strânge.
- Nu-i nimic, las' că trece.
- Ce putem noi, bărbații, să facem?
- Nebunii.
- Dar tu mă, zvândratule, de ce nu te-nsori?
- Păi nu sunt eu deja o belea...
să mai iau alta?

AUDIERE

- Kent mai vii?
- Pește o săptămână.
- Cu dosare cu-sute?
- Cu dovadra.

VICĂ DIN TÂRG

Merge parcă-ar fi Patașol
Are și-un roool
Care-i vine cam scurt

Ah, mânca-ți-aș banii!
Dacă-ți dau una, faci
Ca trenu-n gara de nord
Hâț, băt toată ziua
Te doare plaivasul, te doare compasul.
Ar trebui să te bărbierești
Și pe dinăuntru, nu doar pe față

„Solicit să fiu pedepsit“ te lauzi.
Bă, cum să nu, te-aș crede
Da' nu prea am timp

MOTANU DE NEA ALECU

După ce-l căutai de
Spărsăi pământul
(Avusăi și-o poftăă
Ce să-ți povestesc)
M-așezai pe treapta de jos
A scării sufletului.
El se zgârma-n cur și zicea
Că vorbește cu mine

Pe urmă ne-am bătut ca chiorii
În cuvinte că tot
Mi se deschisese limba

CONJUGALĂ

Nevasta bese sub pătură
Cur bătrân de muiere care stă
Toată ziua-n casă cu
Târțița-n sus.
Și e-o hoată...
Te-nșeală din priviri dar
Să vezi ce face
Pe nebuna

A caftit-o bărbatu
Frunza inului
O dădea cu
Burta de pământ
Și s-a jurat cu mâna pe buric că
Una ca asta n-aș mai lua
Nici să-mi măture prin curte

ACVARIUL DIN CONSTANȚA

Ce mici peștișorii
Din Africa, și colorați, ca
Oamenii.
Un crap mare, cât un porc.
Trăiește 150 de ani.
Lighioane din America
Negre parcă trecute prin
Cărbune, și mărunte.
Morunul ajunge la o
Tonă, cât o vacă!

PĂRINȚI ȘI COPII

- Fi-r-ați ai dracu cu capu vostru. Toată ziua vă certați.
- Ce-ai mă cu ei, asta e plăcerea lor.
- Mai bine-ar pune mâna să muncească.
- Păi tu nu vezi că n-au ce să muncească!
- Le-am explicat de mă doare gura. Dar n-au îndrugat o vorbuliță. Ce-au înțeles din toate astea, nu se-nțelege.
- Prin faptul că nu ți-au răspuns, de fapt ți-au răspuns.

MĂGĂDAN MARE

Și-a făcut cum a crezut el mai
Prost. Ce mămăligă de băiat, domnule!
A lua undița din cui și-a plecat la
Agățat (de fecioare). Era chionț,
Dăduse adălmașul și cânta
'Mai am o dorință-n viață
'Să mă-nsor cu o țigancă...

Fata stătea ca o păsărică la fereastră...
mai mult păsărică
Vista, hidrobiciclista.
Și-atunci nașul i-a explicat frumos miresei
Că ginerele are *una bubă*
În cur (Cine sare pari mulți
Îi mai intră câte unul în
Poponeață)
Fiindc-a fost cacă-vacă!
Și-a suferit săracu și de-o bătrânețe
Contagioasă
Dar fata stătea întinsă
Pe gânduri și aștepta dulcea ei amoare

CASA DE COMENZI

- Alo, Casa de Comenzi?
- Da.
- Pot să dau și eu o comandă?
- Desigur, vă rugăm.
- La dreaaap-ta!

SALVAREA

– Alo, Salvarea?
– Da.
– Oh, tu ești
Salvarea mea. Ajută-mă,
nu mă lăsa...
Te-aștept, te-aștept
iubirea mea.
Pa, pa!

UN HOȚ CINSTIT

[Se-aud bătăi în ușă]

PROPRIETARUL: Cine e?

NECUNOScutUL: Un hoț.

PROPRIETARUL: Și ce doriți?

NECUNOScutUL: Să vă fur ceva.

PROPRIETARUL: Îmi pare rău că nu vă pot ajuta, dar apartamentul e gol, abia m-am mutat.

NECUNOScutUL: Nu-i nimic, găsesc eu. Deschideți ușa!

PROPRIETARUL: Pofțiți, cu plăcere. Și, chiar m-aș bucura să aveți ce șterpeli de la mine.

[Proprietarul deschide. Necunoscutul intră; arată ca un pirat legat la ochi.]

NECUNOScutUL: Vă fur măcar ideile. Unde le țineți?

PROPRIETARUL: În cap.

NECUNOScutUL: Afară, vă rog, cu ele!

TU OBSERVEIȘÎN?

Dar, poți să vorbești cu prostofilea?
Pune coarnele-n perete, încăpățânat ca
Dracu.

Ptiu, turc nemțesc
Și porc de câine!
O să mă rogi cu lacrimi de sânge...

EDUARD CĂCĂȚEA

Atitudinea lui față de mine
Față de tine
Față de masă (adică mușama)
Ori față de pernă
Lasă de dorit.
Nu-i stă nărodului mintea la
Chestii de-astea – ca să nu
Se creadă cumva
Ceva altceva

Când vede câte-o fătucă tinerică
Cu șoldurile rotunjele
Nechează ca un armăsar
Pampilici cu pila lungă
Toți țiganii să-l ajungă.
Femeile alcoolul și tutunul i-au
Pus capac. De-a ajuns prostul
Satului. Beat criță
Mort Pentru Patrie prin șanțuri
Câinii îl ling pe bot.
Nu mai știe azi nici
Cum să-și bage capu'
Între urechi

URÂTANIE PĂROASĂ

Atâta îl iubesc că nu
L-aş mai vedea în faţa ochilor:
Un rahat în ploaie
La şters closete.
Să vezi ce-i fac!

Şi-a căşunat pe el
Uite-aşa, de foaie verde, fiindcă
Se dădea la alde Țucă.
Da' lu' Vică i se fâlfăia, și-a pus
Coadă pe spinare și pe-aici ți-e
Șușeaua

HĂRȚUIALĂ

– Te-ai belit la pârnu, chefăluiau
Mangaloi,
Și l-au luat în tăbarcă

Unii băgau cotite de
Trosneau copacii că-ți întorceau voma
Pe dos

Dar pe mitocan nu-l trăgea deloc
Așa. Știi, câteodată îți vine
Să nu-ți mai vină –
Un zdrahon de bărbat
Mătăhălos ca noaptea
Și beat tren.
Nevastă-sa uzată ca drumul
Orăzii

Pe urmă l-au lăsat dracu:
Du-te nene!

UITE PROSTU!

Măi, fi-r-ar să fii.
Asculți de toți cioflingarii
Dracu!
Niște hăia sanchii, posaci.
Că te bat de calci cuie.
Ce Irodu' mă-ti vrei?!
Pacoste pe capul
Familiei, zău.
Poa' să balmăjești tu colo să
N-adormi,
Crezi că te joci cu
Te-ncurci?
Ptiu, mi se bate și ochiu
De rău, numa'
Să vezi cum pun eu
Paru pe spinarea ta

ASTA-I POLITICA:

Să vorbești frumos în
clișee amabile
Unui om pe care-ți vine
să-l strângi de gât!

NEA PURRCELL

Ia, mă, să văd cine e ăsta
cu sămânță de
skandall, Nea Purrcell,
alergic bovariu la muncă.
Coate-goale, mațe
fripte și zdrelite,
Da' ce vocalimbar are măgaru! și ce
pretenții de șuetă
Parcă poți să te
caci în pofta nărodului?
Mai bine mai rău:
hai sictir cu el
– Fugi domne d'acia, lasă-mă
să trăiesc liniștit

AȘCHIMODIE

Bă, musiu! Ia
bagă-ți mințile la tioacă
Te dai balenă, hai?
Că te-aș lovi de te-ar
apuca foamea-n aer
Umbli ca haplea cu iordane
de ici colo ca un
pezevenchi
Și frecții la
piciorul de lemn
Vai de cozorocul tău

ȚARA LU' PAPURĂ VODĂ

Gheorghe și George sunt
indispensabili
la popota ofițerească
Iar Vasile și Vasilache
sunt *izmene*

Soldații umblă hai-hui
într-o țară
dezțărâtă cu nemiluita
Dezertori nemuritori, <<în
sensul că nu pier pe front'>>x
Nu eroi post-mortem
Adevărată civilie este
în militărie

1
***

- Mă duc la război
Împuşc unu, doi...
- Şi... dacă te-mpuşcă ei pe tine?
- Hoo, pă' da' ce-are cu mine?

MICA PU(B)LICITATE¹

„Bărbat“ american de naționalitate
oltean, 42 ani, urât, prost, sărac și
foarte curat, caută „femeie“ urâtă,
deșteaptă, curată (nu care se
piaptână și lasă păr în chiuvetă),
cu corp plăcut (nu grasă și fleșcăită,
sau cu burtă creață), sinceră (nu
mincinoasă, parvenită, sau
grandomană), cu capul pe umeri (nu care
visează pe Făt-Frumos și milionari,
sau cai-verzi pe pereți) și care
dorește să se dăruiască numai
„bărbatului“ ei legitim (nu la șeful
ei sau la prietenii soțului), care
este caldă în pat și creativă pentru
o căsătorie adevărată, nu pentru
pierdere de timp, este rugată să-l
cheme la orice oră din zi și
din noapte la telefon pe...
sau să scrie cu poză recentă la
adresa...

1. Poem găsit în America. «Meridianul Românesc» din 24 iulie 1999.

SEMICOLAJE LIRICE

SUFERINȚĂ ȘI POLITICĂ

Întotdeauna am vrut să redau
Ceea ce n-am putut reda
Cu mâinile la spate să mă plimb
Păzind ideile oamenilor
Un ins a dat cu grenada în apă
Și-a scos vreo doi pești
Și patru-cinci scafandri
Fiecare are dreptul să moară
Acolo unde dorește
Eh a dracu!
Și sărăcia e bună
La ceva
Organizația Mondii-
Ală a sănătății (OMS) ne-
A „avansat“ din categoria
Țărilor mediu dezvoltate
În categoria țărilor să-
Race. Dar avem o consolare:
Înainte plăteam la OMS
Anual \$ 600.000 și pri-
Meam ajutor \$ 50.000; cu
Onoarea de „săraci“, plă-
Tim \$ 150.000 și primim

\$ 500.000.

Ne mândrim cu ce n-avem
Precum bețivii care beau apă dimineața
Și cântă pe inima goală
Avem energie poetică
Iavaș-iavaș ne-apropiem de
Superficialitatea lucrurilor
Nimic nu reparăm
Nici chiar reparabilul
Tot cu elicopterele în pană
Dintr-o singură cumpă-
Rare de „Bell Helicopters“,
S-a ajuns la un scandal pu-
Blic. Unii vor elicoptere noi,
Alții preferă aparate vechi
Pe care le oferă Israelul.
Ambasadorul american
La București, Dl. James Ca-
Rew Rosapepe, a recunoscut
Că e politică internă, și SUA
Nu dorește să se amestece,
Adăugând: „Evident, că dacă
România dorește să cum-
Pere elicoptere, noi dorim
Să le vindem aparate ameri-
Cane“.
De când sunt în pribegire
Parcă n-aș fi pribegit niciodată!
Un exil al exilurilor
Muncesc ca prostul... Pentru
Cine? Pentru ce?
De la cine? De la ce?
Alții își însușesc rezultatele
Mereu contemporani cu
NeEvenimentul zilei
Tot legitimăm acte nelegitime

Ploi, inundații și
Spovedanii
Am avut în Nordul
Țării averse torențiale și
Revărsări de ape. Au murit 221
De persoane și s-a de-
Clarat stare de urgență în
25 de județe.
S-au ridicat rugăciuni
Pentru încetarea ploilor
Și buletinul meteorolo-
Gic a colaborat cu rugă-
Ciunile celor sinistrați.
Existența nu mai există demult
Nici interes pentru
Interesul general nu se-arată
În vreme ce rezolvăm sisteme de
Ecuatii cu coeficienți inumani
Dar ce ne facem noi cu indivizii care
Văd numai prin ochelari?
La Baia Mare au fost arestați doi „turiști“ care încer-
Cau să plaseze un miliard de lire italiene false.
70.000 de elevi, mai mult de jumătate, au căzut la
Bacalaureat. Ei sunt produsul educației „originale“ ce
Înfruntă realitatea impusă de noul regim.
Pe luna iulie inflația a fost de 1,3%.
Trăim o nonepocă de aur
Un moment de autodesființare
Pe-al nostru steag e scris jicnire
Conducătorii se bucură de
Neîncrederea poporului
Conducătorii unei tragedii naționale
Suntem în anul 1998 și, dacă facem eforturi cu
Privatizările economice, în anul 2001 vom ajunge la
Nivelul anului 1996 – reproducem opiniile experților
De la Banca Mondială.

Impozitul pe venitul global se va introduce la 1
Ianuarie 1999.

Iar bugetul învățământului s-a redus de la 4% din
Produsul Intern Brut (PIB), la 3,37%.

Moartea care puțin

Ne învie ambițios

De nicăieri vine

Căci așteptăm reformele

Programul de programe

Oah! politică de trei parale

Care ne iese pe nas

Într-o lume năpădită de buruieni

Și bălării politice

Unificarea

Liberală e un

Fapt neîmplinit

În urma adunării Con-

Siliului Național al PNL,

Desfășurat la începutul

Lunii iulie în Palatul

Parlamentului se va decide

Realizarea fuziunii între

PL al lui Dinu Zamfi-

Rescu cu PNL al lui M.I.

Quintus. Fuziunea se va

Face prin absorbirea PL

în PNL. Dinu Patriciu și

Horia Rusu ar urma să

Primească două posturi

De vicepreședinți, iar șe-

Ful partidului PL, Dinu

Zamfirescu va deveni

Membru titular al Biro-

Ului Permanent al PNL.

Facem selecție din selecții

Interpretări de neinterpretat

Democrație de tip
Nedemocratic
Pentru traducerea în viață
A ideilor macabre
Introducibile?
Suntem gazde de
Teroriști și
Mafioți
Avem, spune comandantul
Tul trupelor de jandarmi,
Generalul Stan Stângaciu,
Opt grupuri teroriste: „Frații
Musulmani“, „Hezbollah“,
„Frontul Vest“, „Abu Nidal
Și FDLP“, „Grupurile
Shiikh“, „2 Iunie“, „Bri-
Gărzile Roșii“ și „Ordinea
Nova“. Iar cele trei Mafii
Sunt: „Triadele chinezești“,
„Racketii ucraineni“ și fa-
Miliile mafioate italiene sau
Autohtone.
Cunoscându-i pe alții
Te cunoști pe tine însuți
Visele reflectă obsesiile subiectului
Refulate în subconștient. Acesta le
Defulează.
N-avem timp ca să n-avem timp
(Purul adevăr)
Lenea și neglijența
Ne vor costa
\$ 500 milioane
Vom pierde din nou \$ 500
Milioane oferite de Uniu-
Nea Europeană (UE), dacă
Nu vom prezenta până la 1

Ianuarie 2000, cele două
Programe cerute de UE pen-
Tru dezvoltarea agriculturii
Și infrastructurii, a declarat
Consilierul comercial al
Ambasadei Austriei la Bu-
Curești.
Învârtindu-se într-un cerc vicios
Societatea stagnează
E greu să fii d.e.c.e.n.t.
Să vezi mereu până unde
Nu se mai vede
Într-o primitivitate modernă
Se cere
Reorganizarea
CDR
Atât Alianța Civică cât
Și PNL cer Convenției
Democrate Române să
„Redefinească Coaliția ca
Alianța între partidele ce
Se pot legitima prin pro-
Centajul de voturi“. Este
Nevoie de un alt protocol
De funcționare al CDR-
Ului. Partidele din Con-
venția Democrată să se
Ocupe de „interesele Țării
Și nu de cele de partid“,
Se afirmă într-un comu-
nicat dat de Alianța Ci-
vică.
Într-o grădină cu păsări frumoase
Și miros urât
Fizicul și psihicul se condiționează
Îmi spune nicky

Făi și mai repede decât repede
Vinovat este acum
Cel nevinovat
Acuzat că-i
Român în țara lui
D-na Nina Ilașcu, depu
Tată în Parlamentul de la
Chișinău și soția patriotu-
Lui Ilie Ilașcu, de asemenea
Deputat în Parlamentul de la
Chișinău, dar care-i închis
De autoritățile din Trans-
Nistria, a declarat: „Vina
Soțului meu constă în re-
Fuzul de a renunța la cre-
Dință, limbă și apartenență
La neamul nostru“.
S-a ținut în Catedrala
Metropolitană Iași un TE
DEUM-Rugăciune pentru
Eliberarea lui Ilie Ilașcu,
Căruia, deși este grav bol-
Nav, autoritățile refuză de
A-i acorda orice fel de asis-
Tență medicală.
Întâmplare neîntâmplătoare
Tăcere mormântală
Beneficiind de-o conjunctură
Nefavorabilă
O problemă care antrenează
Alte probleme
Și-un răspuns care te lasă
Fără răspuns
Suspiciune multivocă
Într-un guvern fantomă eu smirnov în frunte
De meserie călău

Omenirea trebuie să facă
De la foarte bine în sus
Ci nu de la foarte prost
În jos
Ancheta s-a făcut
Scrum
Vorbim de ancheta
„Țigareta II“, Generalul
Gheorghe Florică, fostul șef
Al Gărzii Financiare este
Acum în libertate. În total,
Sunt acuzate 25 de per-
Soane, dintre acestea doar 6
Fiind militari, (printre care
Colonelul Gh. Truțulescu și
Comandorul Ioan Suci).
Succesul de lungă durată al
Contrabandei cu țigări dă de
Bănuț că trebuiau să fie
Implicate vârfulurile de la ser-
Viciile secrete, Vama, Gar-
Da Financiară și Poliția.
De notat că „Țigareta II“
A fost descoperită de presă
Ci nu de poliție și ea repre-
Zintă doar o verigă dintr-un
Lanț de afaceri necinstuite. Se
Pare că prima grijă a pro-
Curorului a fost să astupe
Gura lui Truțulescu ca să nu
Spună prea multe și să nu-și
Divulge superiorii.
Tăcerea e ca mierea, susțin lașii
Ca să ne împuie capul
Îngrozitor de îngrozitor
Mie-mi spui că rața-mpunge

Când ea măcăne și fuge?
Cum să acceptăm neordinea lumii?
În fața șefilor trebuie să ai ureche
Nu gură, corectează cineva din culise
Pentru că de scuiți în sus
Îți cade-n cap
Ce să mai discutăm!
Salariile
Demnitarilor
Președintele primește
14.000.000 lei. Senatorii
Și deputații 10.256.000,
Un ministru de stat-
11.912.000. Din aceste
Salarii se scad contribu-
țiile pentru asigurările
Sociale, etc.
Dacă ei au, înseamnă că noi n-avem
Altfel n-ar exista noțiunea
Plecați din soarele meu
Vorbesc în urmă cu șase luni
În timp ce-ndrept un gând
Cu ciocanul
Și mă tot întreb
Ticălos sau Erou?
Miron Cozma, proaspăt
Eliberat își va scrie memori-
ile: „Am trăit un an și ju-
Mătate fără televizor, cuțit
Sau pix“, dar voi candida
Pentru scaunul de senator.
El dorește să ofere „soluții
De rezolvare a crizei de mi-
Nerit“.
M.S. s-a jurat că n-a cola-
Borat cu Securitatea și nu se

Simte vinovat de ce s-a în-
Tâmpat pe 23 Septembrie
1991. Răspunzător se face
Petre Roman, și dorește să
Se înscrie în „Asociația vic-
Timelor mineriadelor“. De-
Clarațiile lui M.C., făcute în
București la sediul Confe-
Derației Sindicatelor din
România, au înfuriat pe
Președintele asociației, Vio-
Rel Ene, care a spus: „acest
Ticălos (Miron Cozma, n.n.)
N-are ce căuta în Capitală“.
Ne-am îmbolnăvit unii
De alții. Din generație
În fără generație
A fost redată istoria întreagă
Nedemnitătea umană
Nu mai e timp de adevăr
Un terorism politic inundă scena
Se comit orori juridice
Și-un cult al impersonalității
Pe toate posturile de radio
Istoria nu că ne sabotează
Dar pentru noi nu mai ființează
Ne-a fost furată
Trăim un spațiu fără spațiu
Și mai regretabil
O istorie fără istorie
Până și pământul ni s-a
Otrăvit
Revista vieneză „Danube
Watch“, (Iunie 1998) publi-
Că articolul „o bombă chi-
Mică în apropierea Deltei

Dunării”, semnat de Ion
Dediu și Dumitru Drumea,
Directorul și directorul
Adjunct al Institutului de
Cercetări Ecologice Din Re-
Publica Moldova.

Autorii precizează că So-
vieticii, prin 1968–70 „... au
Hotărât să se realizeze pe
Actualul teritoriu al Repu-
blicii Moldova, la întâlnirea
Prutului cu Dunărea, un
Imens depozit de astfel de
Substanțe chimice“. Depo-
Zitul se întinde pe cca. două
Hectare și chimicalele sunt
Depozitate în 15 gropi ce
Conțin 30–35.000 tone „de
Pesticide și alte substanțe
Chimice necunoscute... de
Care autoritățile sovietice
Doreau să scape“.

Pământul, argilos, care
Acoperă gropile s-a redus la
20–25 de centimetri și nu-i
Exclus ca „apele freatice din
Zonă să fie infestate cu sub-
Stanțe chimice necunos-
Cute“.

Depozitele, amplasate la
Mică distanță de Prut și
Dunăre, pot ajunge, dato-
rită ploilor, în Dunăre și
Apoi în Delta Dunării.

Articolul se încheie: „În
Apropierea Deltei Dunării

Există un imens depozit de
Substanțe chimice, o ade-
Vărată bombă ecologică".
Economia este bazată pe principiul nerentabilității
Vândută la licitație: care dă mai
Puțin
Hoție planificată
Ierarhie inversă a valorilor
Care să-și etaleze mai întâi
Lipsa de virtuozități
Grijile au devenit nelumești
Este de menționat că ei
Nu arată faptele
Ne-au exterminat ideologic
Aceiași colaboratori la scânteia tineretului
Membri în comitetul central pcr culmea
Escroci parlamentari
Scribi formați și lansați la școala de literatură a partidului
Vin azi și ne predau lecții despre „democrație“
Rușine! Afară cu voi!
Se caută 297 de
Români
Interpolul anunță că în
Luna iulie, 297 de cetățeni
Români sunt bănuți c-au
Comis 139 de infracțiuni:
Furturi, 169; plasări de
Monedă falsă, 3; excro-
Cherii, 5; și falsuri privind
Identitatea, 42. În Germania
S-au comis 66; Ita-
Lia, 65; Spania, 37; Austria,
30; și Ungaria 26.
Ne suntem credincioși
Și nu ne suntem
Vrem să demonstrăm logic

Utilitatea inutilului
Seara nu putem dormi
Dimineața nu ne putem scula
Ultimele zile de luptă, primele
Zile de război
Ce spun serviciile
Secrete
Angajaților Serviciului Român de
Informații li s-a interzis să folosească
Telefoanele mobile GSM în timpul misiunilor
Sau în interiorul instituției. Deoarece
Convorbirile telefonice pot fi
Interceptate de alte servicii de informații.
Angajați SRI și-au cumpărat telefoane
Mobile în urma îndemnului conducerii
Care a obținut apărate cu prețuri
Mai mici.
Viața, ah viața alunecă pe vreme ca o sanie
Deschisă spre orizonturi închise
Cetățenii sunt educați în spiritul
Nerespectării legilor și normelor sociale
Falimentați moral
Într-o vitalitate decadentă
Hoți și borfași de drumul mare precum pruteanu ajunși senatori
Iar acum fură cu acte în regulă
Țărani rămași fără de
Țară vândută pe nimic
La ucraineni
De către statul român degeaba
Iar pe constantinescu-l doare-n spanac
A dat-o ca pe moșia lui personală
Dintr-o azvârlitură de condei
Iar Ștefan cel Mare se răsuște-n mormânt de mânie
Clinton parșivul încurcat în fuste ne-a făcut bucata
Dreptatea este strâmbă
Aristocrați ideologici abundă la tot pasul

Nimeni nu prea se omoară cu muncitul
Cu trăitul
Progresul se grăbește încet de tot...
Țara a ajuns la marginea prăpastiei
Parcă lumea aceasta este din alte lumi.

ALTE POEME

FATA DE MĂSLIN

De peste mări și peste țări
Ne fuse dat să ne-ntâlnim.
Nu te cunosc,
nu mă cunoști
Și totuși ne iubim

Avem limba diferită
dar inimile-s la fel.
Trăiesc în casa cu povești
ca cerșetor și prinț
când îmi vorbești cu
ochii mari
și mâinile fierbinți.

Maroc, 1982

BALADA LUI ERMIZEU

printre nori mulțime fuzzy
într-un spațiu banach greu
cu-axiome inductive
înființa un ermizeu

aninând pe o spirală
curbă gradientul trei
fără masă ci vâscoasă-n
teoremi și ptolemei

semiaxe împietrinde
și-un nucleu amfioxus
cu figuri endomorfiste
la marginea lui isus

înființa un ermizeu
apollon al lumii rege
printr-un tensor corifeu
și-o comutativă lege

când un grupoid sporadic
rău și unimodular
conspira să deturneze
formula lui hadamard

atacând în serii taylor
la distanță hausdorff
lovind cu anamorfoze
poliedrul holomorf

elemente din cetate
cu un singur logaritm
ridicără-n perimetru
teoria lui guldin

ca torsor de apărare
ecuație laplace
și închidere convesă
în careu magic lucas

tulburat prin cuadratură
circumscriș de furie
dezvoltând în baza p
analiza fourrier

ermizeu bătrânul sinus
arzând ca un gând dual
în mecanica hamilton
cu spectrum rezidual

din asediul loxodromic
scoase inversorul hart
și-ntr-o geometrie riemann
puse punctul lui brocard

pe fascicolul de drepte
nomograme și vectori
rezolvând o ipoteză
în materii de functori

topologică strânsoare
forța dintre-nalt și vulg
la un cer foarte concentric
printr-o regulă sarrus

Cuprins

Un matematician și scriitor român în exil	5
Smarandache notions journal	7
NUVELE	9
1-0	11
Gioni	17
Geamantanul vernil	25
Pe când eram în țară	44
Diploma	49
To write a story	50
Shakespeare Alexandru & Beethoven Nicolae	51
Literature for non-literators	54
POVEȘTI DE ADORMIT COPIL	55
Godăcelul	57
Autorizația	60
Vecinele	63
Cățelușa Lușa, Purcelul Celu și pisica Sica	66
Păclă și Superman	68
TEATRU SCURT	69
No exit!	70
Destin	76
Conversație	77
AVENTURILE DRAGOSTEI (CENTON)	78
Tragedie antică	86
Sângele pământului	96

Străin de cauză	104
Ignorance of the cause	111
L'Association anonyme d'assurances pour la gloire	119
ESEURI	125
Nuvele serioase în neseriozitatea lor	126
„Foame de spații“	130
Arta și nearta traducerilor	131
Ce facem pentru promovarea literaturii române în Arizona	136
Biografia unui pictor român emigrat	138
Poezia Haiku și Paradoxismul	140
Trăsăturile paradoxismului	143
Features of the paradoxism	145
Statement of teaching philosophy	147
Some thoughts to share about writing	148
Instead of postface	149
CULEGERI DIN FOLCLOR	151
Bună seara la Moș Ajun!	152
Paparudă rudă	153
Un cântec de acum 50 ani	155
Ritualul morții în Vâlcea	156
La înmormântare în Gorj	158
INTERVIURI	161
Interviu cu Emil Burlacu, Radio București, ...	162
Interviu cu Nina Josu, Redactor la „Literatura și Arta“, Chișinău	164
Interviu cu George Mișin Vărieșescu	168
Le Paradoxisme au Festival international de poesiede Bergerac	170
Interviewing Florentin Smarandache	174
Intervista a Florentin Smarandache	176
VERSURI EXPERIMENTALE	179
Distihuri paradoxiste	180
Distihuri tautologice	184
Distihuri duale	188
Catrene paradoxiste	189
Versuri în spații matematice	191
Lingvistică matematică	192
Paradoxurile vieții noastre!	194

VERSURI BAGABOANȚE	197
Turcaibeș	198
Mărlăniș	199
Audiere	200
Vică din târg	201
Motanu de Nea Alecu	202
Conjugală	203
Acavariul din Constanța	204
Părinți și copii	205
Măgădan Mare	206
Casa de comenzi	207
Salvarea	208
Un hoț cinstit	209
Tu observeișin?	210
Eduard Căcățea	211
Urâtanie păroasă	212
Hărțuială	213
Uite prostu!	214
Asta-i politica:	215
Nea Purrcell	216
Așchimodie	217
Țara lu' Papură Vodă	218
***	219
Mica pu(b)licitate	220
SEMICOLAJE LIRICE	221
Suferință și politică	222
Alte poeme	237
Fata de măslin	238
Balada lui Ermizeu	239

De același autor:

Non-Roman, Editura Aius Craiova, 1993

America, paradisul diavolului, Editura Aius Craiova, 1994

Culegere de exerciții poetice – prepoeme – Editions El Kitab, Fès, Maroc, 1982; Editura Aius Craiova, Romania, 2000 (ediția a doua)

Sentimente fabricate în laborator (poemele începuturilor literare), Editions El Kitab, Fès, Maroc, 1982, ed. a II-a, Editura Aius Craiova, Romania, 2000.

In seven languages (translated poems), Editura Aius Craiova, 2000

Leitmotives, Editura Aius Craiova, 2000

Redactor: George - Sorin Singer
Tehnoredactare: Mihaela Pistol

Format 16/61 x 86; coli de tipar: 15,5

Bun de tipar: iunie 2000. Apărut: iulie 2000

Tipărită la Imprimeria Karma & Petrescu, Craiova
Tel: 051/196136; 051/152025; fax: 051/196136

ISBN 973-9490-28-X